

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
เรื่อง แผนที่
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภทได้
ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์การนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภทไปใช้ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปความสำคัญของการศึกษาเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีต่อตนเอง
ได้ (A)

4. สาระสำคัญ

แผนที่เป็นเครื่องมือที่ใช้แสดงข้อมูลของสิ่งต่างๆที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก โดยการย่อส่วนให้ เล็กลงด้วยมาตราส่วนขนาดต่างๆ

5. สารการเรียนรู้

- ประเภทของแผนที่
- องค์ประกอบของแผนที่
- การอ่านและการแปลความหมายในแผนที่
- ประโยชน์ของแผนที่

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการอธิบายข้อมูลทางภูมิศาสตร์ได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการสำรวจค้นหา
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่โลกที่แสดงลักษณะภูมิประเทศในทวีปต่างๆ และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อมูลสำคัญที่ปรากฏในแผนที่โลก โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

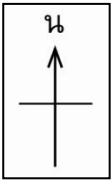
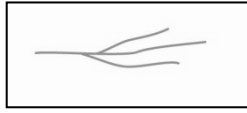
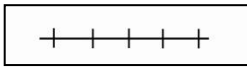
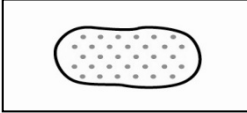
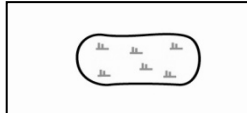
ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

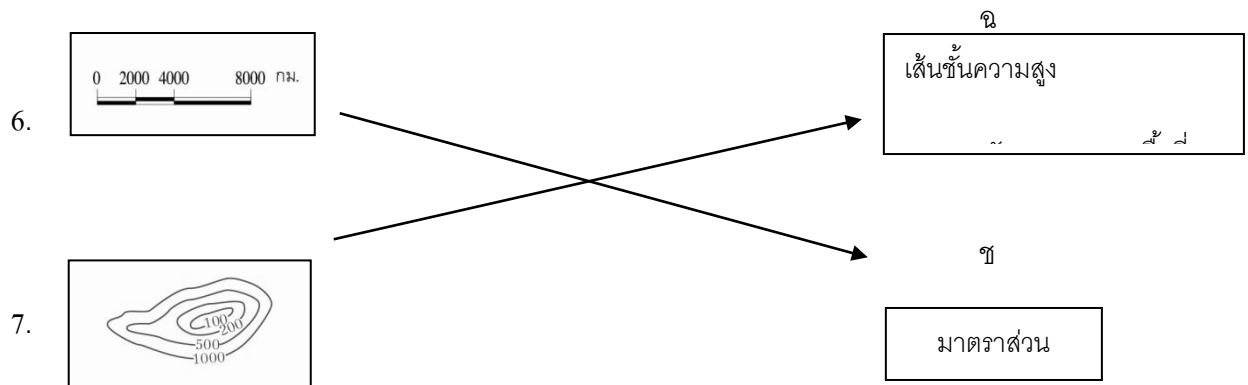
2. ครูใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่) ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- ประเภทของแผนที่
- องค์ประกอบของแผนที่
- การอ่านและการแปลความหมายในแผนที่
- ประโยชน์ของแผนที่

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

3. ครูนำแถบข้อความ และภาพสัญลักษณ์ในแผนที่ติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนเล่นเกมจับคู่ ดังนี้

1.			ก แม่น้ำ
2.			ข ทางรถไฟ
3.			ค ทิศ (Direction)
4.			ง พื้นที่นาข้าว
5.			จ พื้นที่ปลูกพืชไร่

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

- นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่องแผนที่ และสลับกันตรวจ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ดังนี้

แผนที่เป็นเครื่องมือที่ใช้แสดงข้อมูลของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก โดยการย่อส่วนให้เล็กลงด้วยมาตราส่วนขนาดต่างๆ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

- แผนที่ภูมิประเทศ
- แผนที่เฉพาะเรื่อง
- แผนที่เล่มหรือแอตลาส

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

- ใบงาน เรื่องแผนที่ แบบกาถูก-ผิด จำนวน 10 ข้อ
- โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง แผนที่	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่ สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 10 ข้อ

10 คะแนน

เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงใน
กระดาษคำตอบ

1. สถานการณ์ในข้อใดควรใช้แผนที่ในการเดินทาง ก. ไปซื้อข้าวที่ตลาด ข. ไปโรงเรียนในตอนเช้า ค. ไปบ้านญาติที่ต่างจังหวัด ง. ไปห้างสรรพสินค้าในวันหยุด 2. แผนที่ภูมิประเทศแสดงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใด ก. สภาพอากาศ ข. พื้นที่บนพื้นผิวโลก ค. พืชพรรณธรรมชาติ ง. จำนวนประชากรในพื้นที่ 3. ข้อใดสรุปเกี่ยวกับรีโมตเซนซิงได้ถูกต้อง ก. การสำรวจข้อมูลในพื้นที่จริง ข. การรวบรวมข้อมูลจากระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ค. การศึกษาข้อมูลในพื้นที่โดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย ง. การสำรวจข้อมูลจากระยะไกลด้วยเครื่องวัดที่ติดตั้ง ไปกับเครื่องบินหรือดาวเทียม 4. ข้อใดเป็นประโยชน์สูงสุดที่ได้จากการศึกษาลักษณะพื้นที่ ด้วยรีโมตเซนซิง ก. ป้องกันภัยจากการเกิดสึนามิ ข. ป้องกันภัยจากการก่อการร้าย ค. ใช้ในการติดตามสืบค้นข้อมูลของบุคคลอื่น ง. ใช้ในการสำรวจและวางแผนการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ	5. ข้อใดสรุปเกี่ยวกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง ที่สุด ก. การนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ ข. การจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานต่างๆด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ ค. การนำเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่โดยการรวบรวมข้อมูล จากแผนที่ชนิดต่างๆ ง. การนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการรวบรวม จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่อย่างมี ประสิทธิภาพ 6. ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำระบบสารสนเทศควรมีลักษณะ อย่างไร ก. มีความถูกต้อง ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน ข. เป็นข้อมูลในอดีตที่มีความถูกต้อง ค. เป็นข้อมูลเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ง. เป็นข้อมูลที่เคยจัดทำมาแล้ว 7. ข้อใดเป็นองค์ประกอบของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ทั้งหมด ก. แผนที่ ฮาร์ดแวร์ ข. ดาวเทียม บุคลากร ค. เครื่องบิน บุคลากร ง. ซอฟต์แวร์ กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล
--	---

8. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

- ก. สามารถป้องกันและเตือนภัยที่เกิดจากธรรมชาติได้
- ข. แสดงข้อมูลเชิงพื้นที่ได้ครอบคลุมทุกด้านในบริเวณกว้าง
- ค. แสดงข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทย
- ง. แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมต่างๆในพื้นที่

9. ถ้าต้องการศึกษาลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรปควรศึกษาจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในข้อใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. ลูกโลก
- ข. แผนที่ภูมิอากาศ
- ค. ภาพจากดาวเทียม
- ง. ภาพถ่ายทางอากาศ

10. การนำจีพีเอสมาใช้ในสถานการณ์ใดเหมาะสมที่สุด

- ก. เดินทางโดยใช้เรือข้ามฟาก
- ข. ใช้สะกดรอยตามบุคคลอื่น
- ค. ค้นหาข้อมูลจำนวนประชากรในประเทศฝรั่งเศส
- ง. หาดำแหน่งที่ตั้งของพีระมิดที่กรุงไคโร ประเทศอียิปต์

11. การนำเสนอข้อมูลอุณหภูมิจนเฉลี่ยของทวีปยุโรปย้อนหลัง 25 ปี ควรนำเสนอในรูปแบบใด

- ก. แบบบรรยาย
- ข. แบบแผนที่
- ค. แบบตาราง
- ง. แบบกราฟ

12. ลูกโลกเป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ให้ข้อมูลในด้านใดเป็นหลัก

- ก. สังคมและวัฒนธรรม
- ข. ทางกายภาพ
- ค. ประชากร
- ง. เศรษฐกิจ

13. การใช้ภาพจากดาวเทียมที่ไม่ได้แสดงเส้นอาณาเขตและตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์นั้น ผู้ใช้จะต้องใช้เครื่องมือ ในข้อใดประกอบ

- ก. หนังสือเรียนภูมิศาสตร์
- ข. ภาพอื่นประกอบ
- ค. สัญลักษณ์
- ง. แผนที่

14. การใช้แผนที่เล่ม (Atlas) แต่ละเล่มควรทำความเข้าใจในเรื่องใดเป็นเบื้องต้น

- ก. ภาพประกอบ
- ข. สัญลักษณ์
- ค. ชื่อผู้แต่ง
- ง. แผนที่

15. การใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่มีคุณภาพ สามารถเลือกได้จากหลายแหล่งข้อมูล ยกเว้นข้อใด

- ก. องค์กรที่ดูแลรับผิดชอบในเรื่องนั้น
- ข. สถาบันทางการศึกษา
- ค. บุคคลที่มีชื่อเสียง
- ง. หน่วยราชการ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	9	ค
2	ข	10	ง
3	ง	11	ง
4	ง	12	ข
5	ง	13	ง
6	ก	14	ข
7	ง	15	ค
8	ก		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง แผนที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย x หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง

- 1. แผนที่ภูมิประเทศเป็นแผนที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้
- 2. แผนที่ภูมิประเทศ แผนที่รัฐกิจ แผนที่ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปต่างๆที่จัดทำไว้
รวมเป็นเล่มเดียวกัน เรียกว่าแอตลาส
- 3. แผนที่แสดงเส้นทางรถไฟฟ้าใต้ดินเป็นแผนที่เฉพาะเรื่อง
- 4. พิกัดภูมิศาสตร์ เป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายในกรอบแผนที่
- 5. มาตราส่วนในแผนที่ช่วยให้ทราบระยะทางในภูมิประเทศจริง
- 6. พิกัดภูมิศาสตร์ช่วยให้ทราบว่าสถานที่ต่างๆ ตั้งอยู่ที่ใดบนโลก
- 7. สัญลักษณ์ในแผนที่จะต้องแสดงให้เห็นโดยใช้ภาพเหมือนจริงเพื่อให้เกิดความ
เข้าใจ
- 8. แผนที่เฉพาะเรื่องเป็นแผนที่ที่แสดงข้อมูลเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งบนแผนที่พื้นฐาน
- 9. ถ้าต้องการศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงหลักเกิดสึนามิควรศึกษาจากภาพถ่าย
ทางอากาศ
- 10. แผนที่ท่องเที่ยวแสดงข้อมูลเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น

เฉลยใบงาน เรื่องแผนที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย x หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง

-x..... 1. แผนที่ภูมิประเทศเป็นแผนที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้
-/..... 2. แผนที่ภูมิประเทศ แผนที่รัฐกิจ แผนที่ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปต่างๆที่จัดทำไว้
รวมเป็นเล่มเดียวกัน เรียกว่าแอตลาส
-/..... 3. แผนที่แสดงเส้นทางรถไฟฟ้าใต้ดินเป็นแผนที่เฉพาะเรื่อง
-x..... 4. พิกัดภูมิศาสตร์ เป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายในกรอบแผนที่
-/..... 5. มาตราส่วนในแผนที่ช่วยให้ทราบระยะทางในภูมิประเทศจริง
-/..... 6. พิกัดภูมิศาสตร์ช่วยให้ทราบว่าสถานที่ต่างๆ ตั้งอยู่ที่ใดบนโลก
-x..... 7. สัญลักษณ์ในแผนที่จะต้องแสดงให้เห็นโดยใช้ภาพเหมือนจริงเพื่อให้เกิดความ
เข้าใจ
-/..... 8. แผนที่เฉพาะเรื่องเป็นแผนที่ที่แสดงข้อมูลเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งบนแผนที่พื้นฐาน
-/..... 9. ถ้าต้องการศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงหลักเกิดสึนามิควรศึกษาจากภาพถ่าย
ทางอากาศ
-x..... 10. แผนที่ท่องเที่ยวแสดงข้อมูลเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง รีโมตเซนซิงหรือการสำรวจข้อมูลจากระยะไกล เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายเรื่องรีโมตเซนซิงได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ สรุป และจำแนกกระบวนการของรีโมตเซนซิง และการใช้ประโยชน์จากรีโมตเซนซิงได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนสนใจและเห็นประโยชน์การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่างถูกต้อง (A)

4. สาระสำคัญ

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อศึกษาและอ้างอิงข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่หรือสิ่งที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก จะช่วยให้เข้าใจพื้นที่หรือข้อมูลอื่นในภูมิภาคที่ต้องการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

5. การเรียนรู้

รีโมตเซนซิง (Remote Sensing) หรือการสำรวจข้อมูลระยะไกล

- ภาพจากดาวเทียม
- รูปถ่ายทางอากาศ

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการอธิบายข้อมูลทางภูมิศาสตร์ได้

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการสำรวจค้นหา
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูถามนักเรียนว่า ดาวเทียม คืออะไร (แนวคำตอบ : เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นสามารถโคจรรอบโลกโดยอาศัยแรงดึงดูดของโลก ส่งผลให้สามารถโคจรรอบโลกได้ในลักษณะเดียวกับดวงจันทร์โคจรรอบโลกและโลกโคจรรอบดวงอาทิตย์ สร้างขึ้นเพื่อใช้ทางการทหาร การสื่อสาร การรายงานสภาพอากาศ)

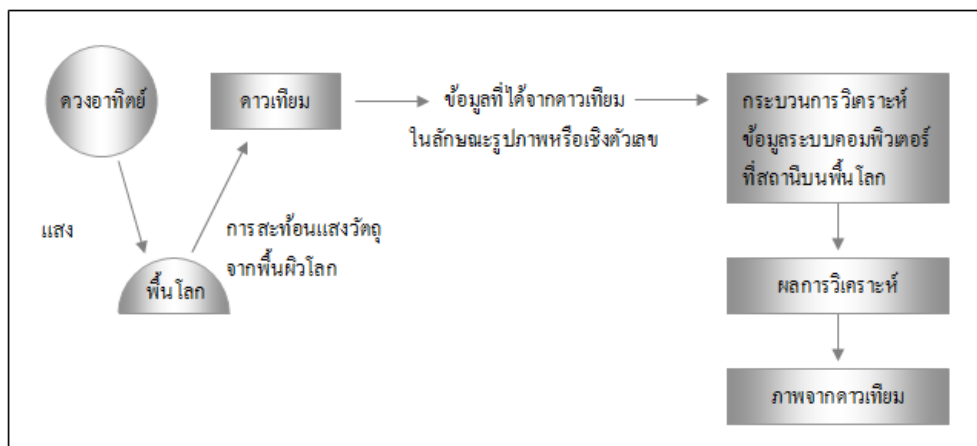
ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

2. ครูใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (รีโมตเซนซิง) ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- ภาพจากดาวเทียม
- รูปถ่ายทางอากาศ
- ประโยชน์ของรีโมตเซนซิง

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันอธิบายการทำงานของรีโมตเซนซิงภาพถ่ายดาวเทียม

4. นักเรียนช่วยกันบอกการนำภาพจากดาวเทียมและรูปถ่ายทางอากาศมาประยุกต์ใช้ (แนวคำตอบ : สำรวจทรัพยากรธรรมชาติ, สำรวจสภาพอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา, สำรวจทางด้านอุทกศาสตร์, สำรวจทางธรณีวิทยา, ใช้ทางด้านการทหาร)

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

4. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่องรีโมตเซนซิง และสลับกันตรวจ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ดังนี้

รีโมตเซนซิงเป็นการสำรวจเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพื้นผิวโลกด้วยเครื่องรับรู้โดยติดตั้งเครื่องรับรู้ไว้บนที่สูง เช่น เครื่องบิน ดาวเทียม เป็นต้น แล้วอาศัยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่สะท้อนมาจากวัตถุบนผิวโลกเป็นสื่อในการวัด ซึ่งนำไปใช้แสดงเป็นภาพและทำแผนที่

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
3. ใบงานเรื่อง รีโมตเซนซิง

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง รีโมตเซนซิง	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่ สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน
เรื่อง รีโมตเซนซิง

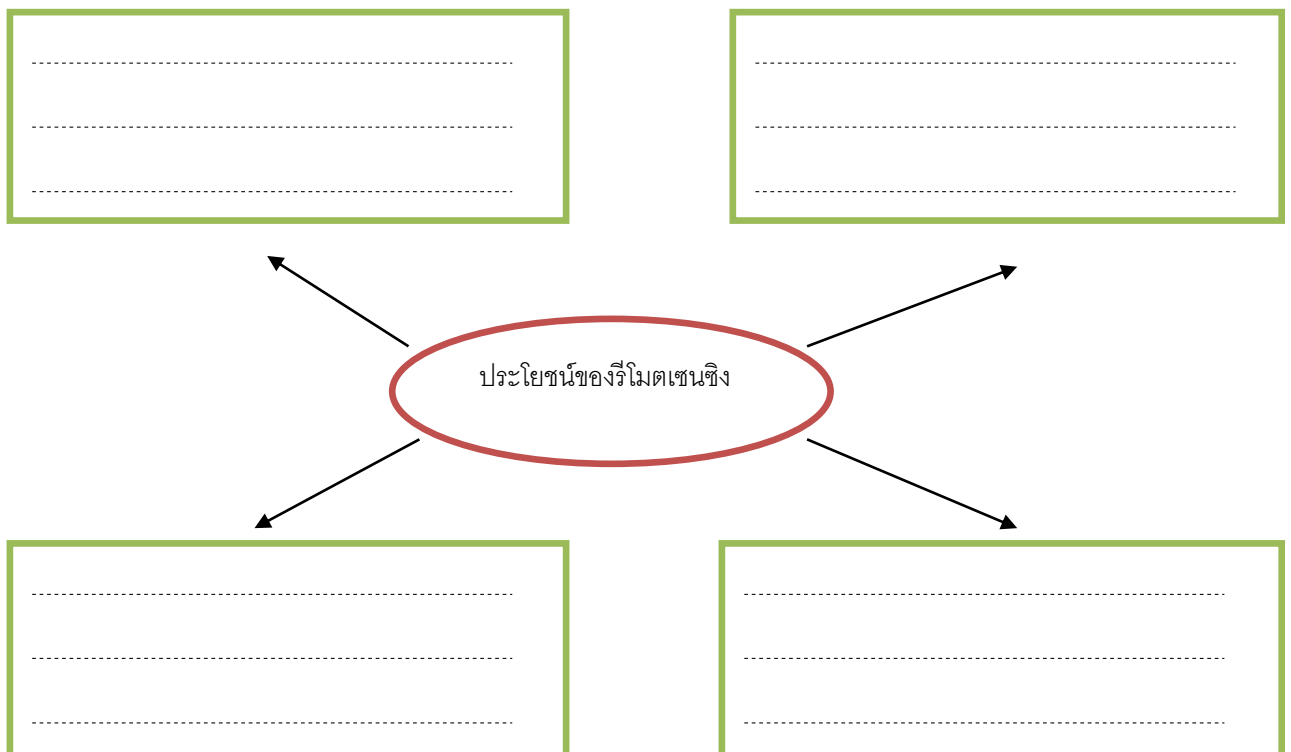
ตอนที่ 1 ให้นักเรียนนำคำต่อไปนี้ เติมลงในช่องตัวเลขให้สัมพันธ์กัน

ที่ราบสูง	เทือกเขา	ทะเลสาบ	ทะเล	ที่สูง
ที่ราบ	แม่น้ำ	ทะเลทราย	มหาสมุทร	

--

1.	4.	7.
2.	5.	8.
3.	6.	9.

ตอนที่ 2 จงบอกประโยชน์ของรีโมตเซนซิงลงในแผนผัง

เจดีย์โบราณ

เรื่อง รีมิตเซนซิง

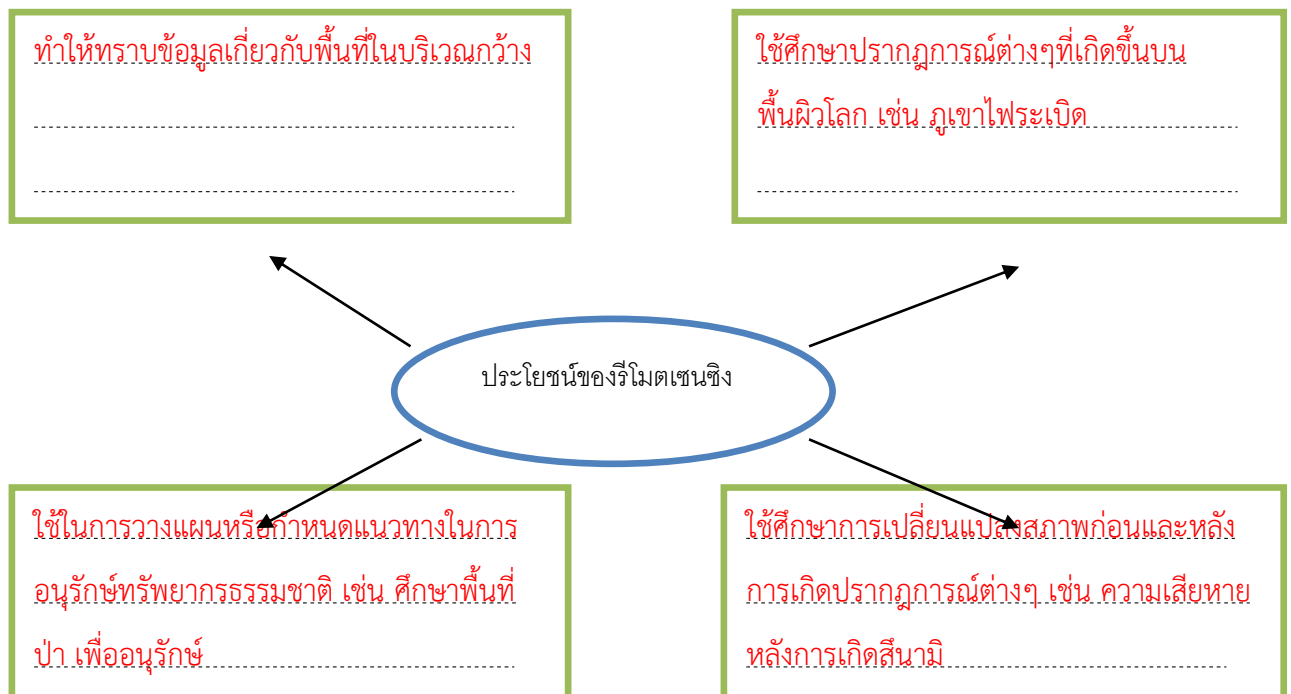
ตอนที่ 1 ให้นักเรียนนำคำต่อไปนี้ เติมลงในช่องตัวเลขให้สัมพันธ์กัน

ที่ราบสูง	เทือกเขา	ทะเลสาบ	ทะเล	ที่สูง
ที่ราบ	แม่น้ำ	ทะเลทราย	มหาสมุทร	

--

1. ทะเลทราย	4. ทะเล	7. ที่ราบ
2. เทือกเขา	5. มหาสมุทร	8. ทะเลสาบ
3. แม่น้ำ	6. ที่ราบสูง	9. ที่สูง

ตอนที่ 2 จงบอกประโยชน์ของรีมิตเซนซิงลงในแผนผัง

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22101
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
เรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือจีไอเอส (GIS)
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อศึกษาและอ้างอิงข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่หรือสิ่งที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก จะช่วยให้เข้าใจพื้นที่หรือข้อมูลอื่นในภูมิภาคที่ต้องการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

2. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความรู้เรื่องระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกความรู้การทำงานของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและเห็นประโยชน์ของการเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่างถูกต้อง (A)

5. การเรียนรู้

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือจีไอเอส (GIS)

- ความหมายและองค์ประกอบของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
- ประโยชน์ของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการอธิบายข้อมูลทางภูมิศาสตร์ได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการสำรวจค้นหา
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เกี่ยวกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือ จีไอเอส (GIS) และแผนที่มาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- นักเรียนรู้จักระบบสารสนเทศหรือไม่
- ระบบสารสนเทศที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง
- นักเรียนคิดว่าข้อมูลจากระบบสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร ให้นักเรียน

ตอบคำถาม ตามประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

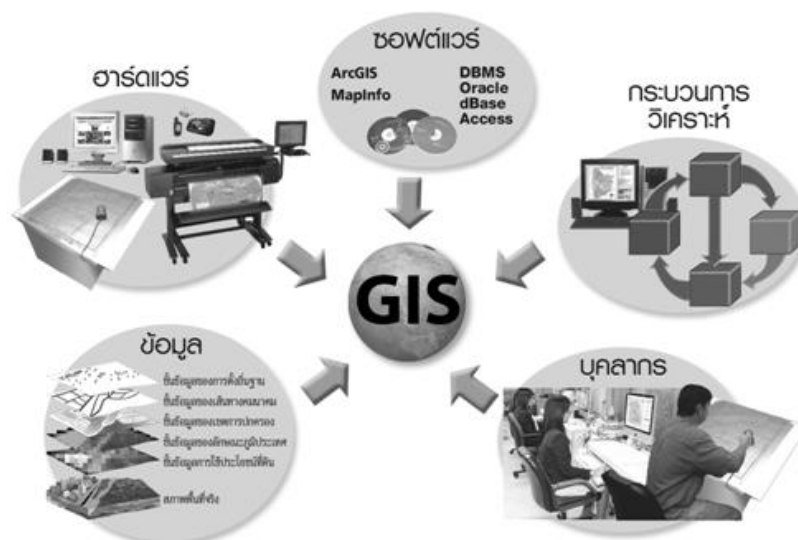
2. ครูใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือจีไอเอส (GIS)) ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- ความหมายและองค์ประกอบของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือจีไอเอส (GIS)
- ประโยชน์ของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันอธิบายภาพองค์ประกอบของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่นำเสนอผ่าน โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint โดยใช้คำถามดังนี้

- ภาพดังกล่าวคือภาพเกี่ยวกับอะไร และมีความสำคัญอย่างไร

4. นักเรียนช่วยกันบอกประโยชน์ของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

- นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่องระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และสลับกันตรวจ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ดังนี้

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์คือเทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์ที่นำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการรวบรวมข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนแสดงผลข้อมูลเชิงพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ต่างๆที่กำหนดไว้เช่น แผนที่ สถิติตารางข้อมูล ภาพ 3 มิติ

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power Point เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- ใบงานเรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด
- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

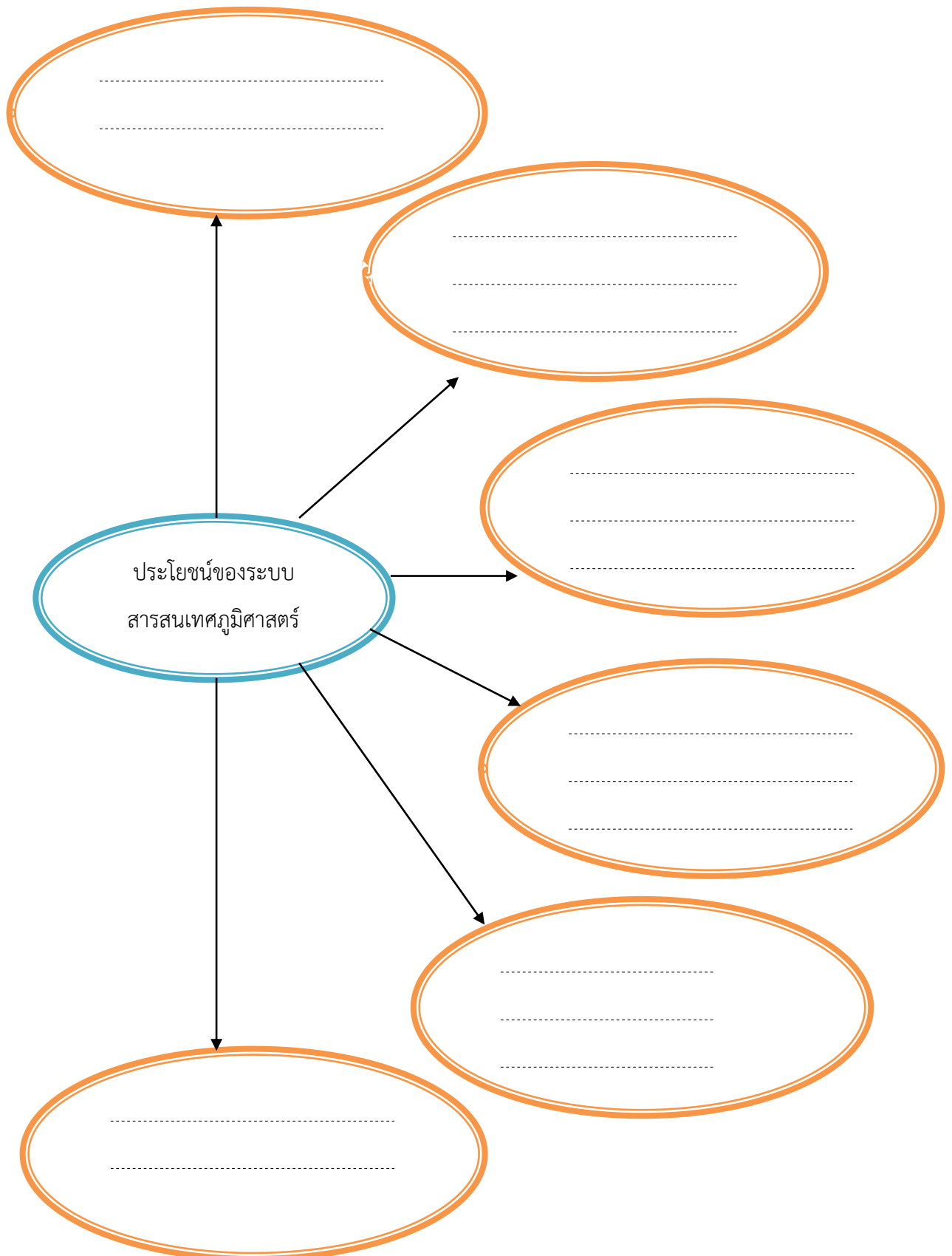
วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์	ได้ 2 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ได้ 1 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายประโยชน์ของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ลงในแผนผัง

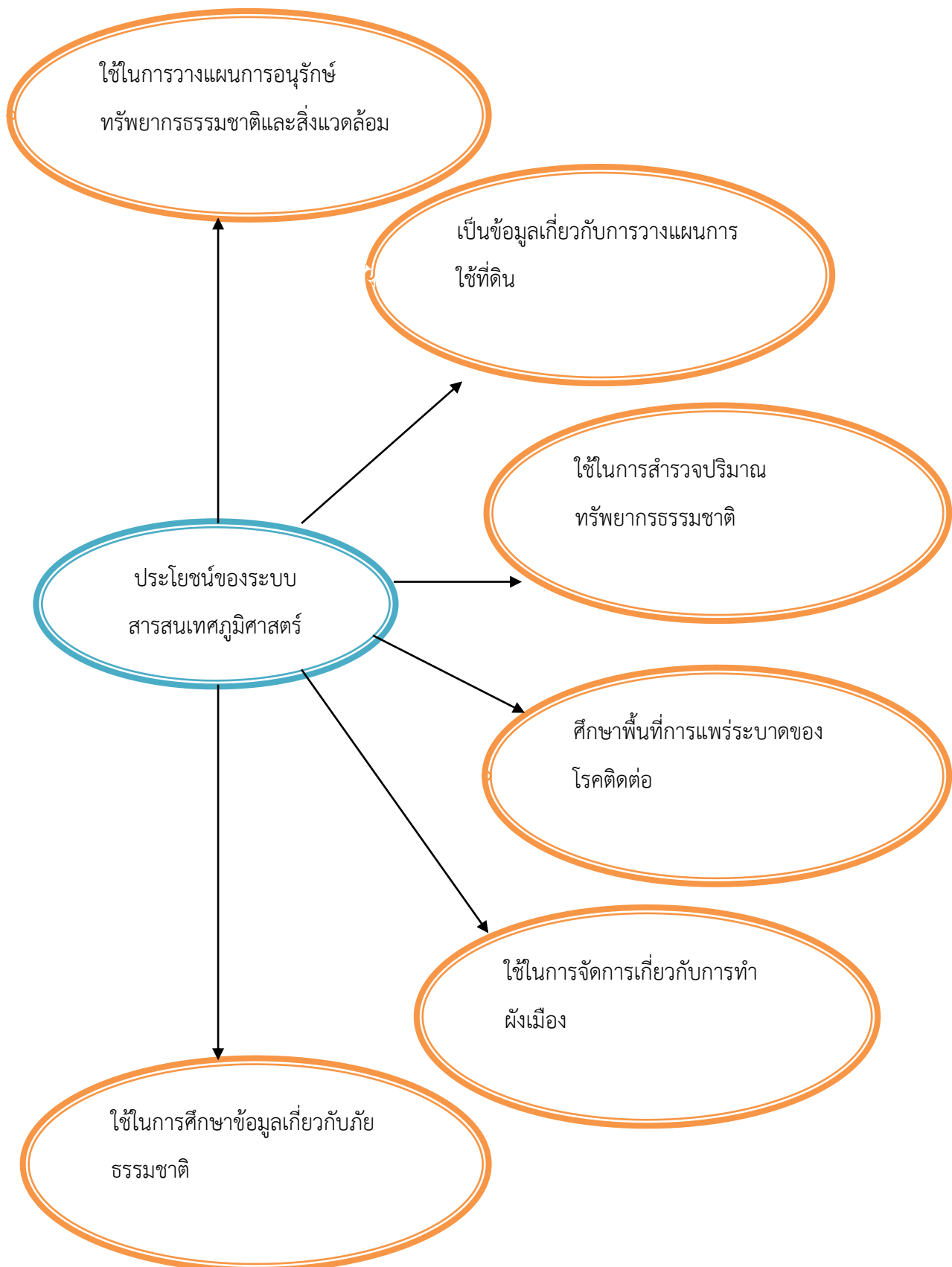

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เจดย์ใบงาน

เรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายประโยชน์ของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ลงในแผนผัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
เรื่อง ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายระบบการทำงานของระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นผิวโลก (GPS) ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกประโยชน์ของระบบการทำงานของ GPS ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและเห็นประโยชน์การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่างถูกต้อง (A)

4. สาระสำคัญ

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อศึกษาและอ้างอิงข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ ของพื้นที่หรือสิ่งที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก จะช่วยให้เข้าใจพื้นที่หรือข้อมูลอื่นในภูมิภาค ที่ต้องการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

5. สารการเรียนรู้

ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)

- ความหมายและการทำงานของระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)
- ประโยชน์ของระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการอธิบายข้อมูลทางภูมิศาสตร์ได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการสำรวจค้นหา
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูถามนักเรียนว่าทราบหรือไม่ว่าระบบ GPS คืออะไร และนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ทราบ/ไม่ทราบ ตามประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน)

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

2. ครูใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)) เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS) คือระบบที่ใช้บอกตำแหน่งบนพื้นโลกด้วยดาวเทียม สถานีภาคพื้นดิน และเครื่องรับจีพีเอส โดยอาศัยการคำนวณจากสัญญาณนาฬิกาที่ส่งมาจากดาวเทียมที่โคจรรอบโลก จีพีเอสสามารถบอกตำแหน่งบนพื้นโลกได้ตลอดเวลา

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

3. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อสรุปความรู้เกี่ยวกับระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นผิวโลกหรือจีพีเอส (GPS) โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
 - ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นผิวโลกหรือจีพีเอส (GPS) คืออะไร (ตัวอย่างคำตอบ ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นผิวโลกหรือจีพีเอส (GPS) คือ ระบบที่ใช้บอกตำแหน่งพื้นผิวโลก โดยอาศัยการคำนวณจากสัญญาณนาฬิกาที่ส่งมาจากดาวเทียมที่โคจรรอบโลก)
 - การยืนยันตำแหน่งโดยอาศัยพิกัดในระบบ GPS ต้องใช้ดาวเทียมอย่างน้อยกี่ดวง (ตัวอย่างคำตอบ ใช้ดาวเทียมอย่างน้อย 4 ดวงในการหาพิกัดในระบบ GPS)
 - ในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีของระบบ GPS ไปใช้ประโยชน์อย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ใช้ในการระบุตำแหน่งของยานพาหนะต่าง ๆ เช่น เครื่องบิน เรือ รถยนต์ ใช้ในการนำทางยานพาหนะ)

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

4. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่องระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
3. ใบงานเรื่อง ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)

แหล่งการเรียนรู้

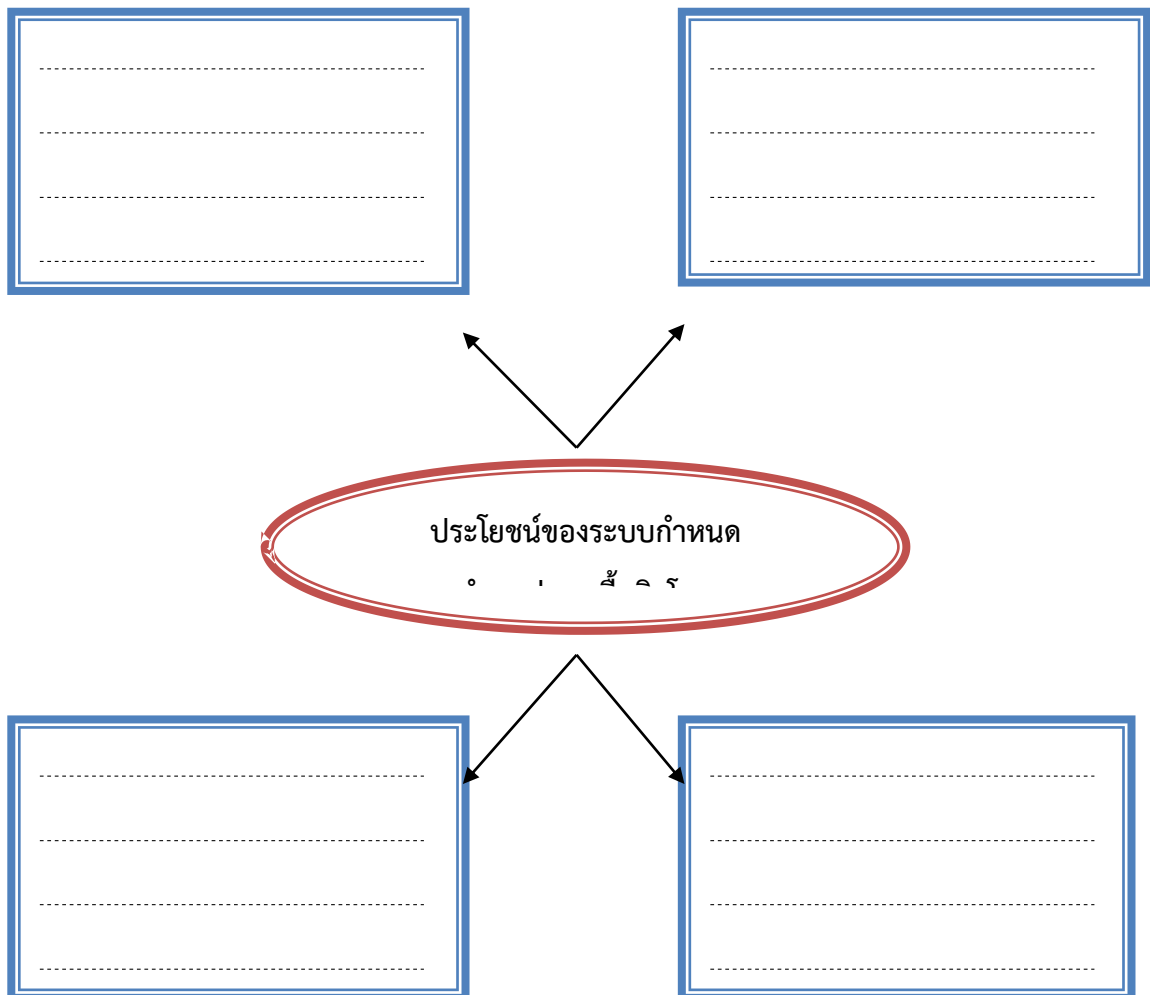
1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน
เรื่องระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)

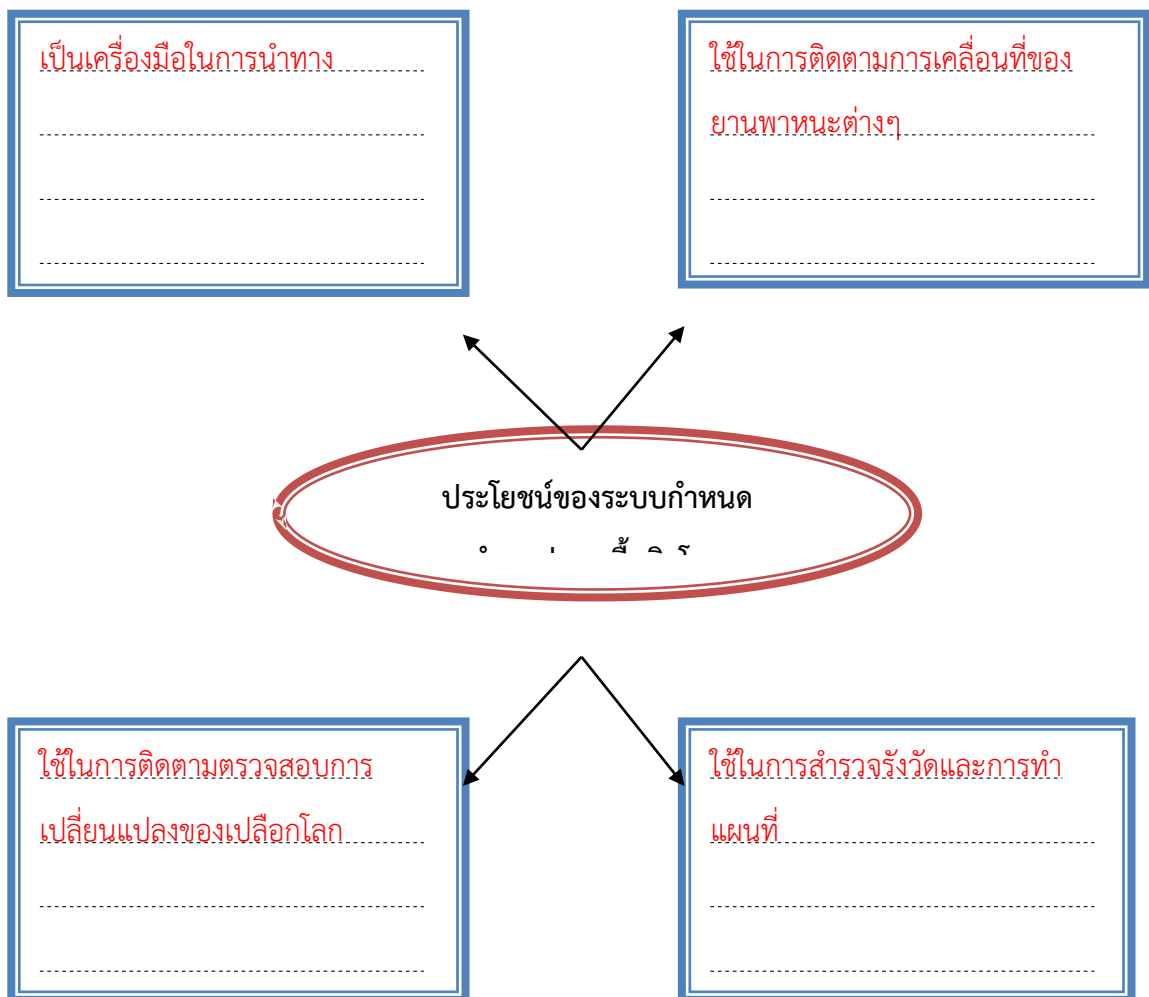
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายประโยชน์ของระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)
ลงในแผนผัง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงาน
เรื่องระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายประโยชน์ของระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกหรือจีพีเอส (GPS)
ลงในแผนผัง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง การเลือกใช้เครื่องมือและการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายการเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อสืบค้นข้อมูลและนำ ข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสังคมได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อสืบค้นข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้ไป วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสังคมได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและเห็นประโยชน์การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่าง ถูกต้อง (A)

4. สาระสำคัญ

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อศึกษาและอ้างอิงข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ ของพื้นที่หรือสิ่งที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก จะช่วยให้เข้าใจพื้นที่หรือข้อมูลอื่นในภูมิภาคที่ต้องการศึกษา ได้ดียิ่งขึ้น

5. สาระการเรียนรู้

- การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- การนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการอธิบายข้อมูลทางภูมิศาสตร์ได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการสำรวจค้นหา
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูถามนักเรียนว่านักเรียนจะมีหลักการหรือวิธีการเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่างไร (แนวคำตอบ : ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ, ข้อมูลทันสมัย, ตรวจสอบข้อมูลก่อนนำมาใช้, ใช้เครื่องมือหลากหลายผสมกัน)

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นห

2. ครูใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ตามหัวข้อต่อไปนี้

- แนวทางการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- การนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

3. ครูให้สื่อนักเรียนจับสลากรูปแบบการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ แล้วให้ร่วมกันอภิปรายว่ารูปแบบดังกล่าวเหมาะที่จะใช้นำเสนอข้อมูลในด้านใด ดังนี้

- แบบบรรยาย เป็นวิธีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นพื้นฐานการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ควรใช้ข้อความสั้นๆ กระชับ ใช้ได้กับการนำเสนอข้อมูลทุกด้าน
- แบบตาราง ใช้แสดงข้อมูลหลายๆด้านพร้อมกัน หรือเพื่อแสดงการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง เช่นการบอกข้อมูลทางด้านพื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่น
- แบบแผนภูมิ เหมาะสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ว่าส่วนใดมากกว่าส่วนใด
- แบบกราฟ เหมาะสำหรับนำเสนอข้อมูลในเชิงเปรียบเทียบหรือแสดงการเคลื่อนไหวของข้อมูลหลายๆชุด เช่น อุณหภูมิเฉลี่ยของทวีปยุโรปย้อนหลังไปในแต่ละปีจำนวน 20 ปี
- แบบแผนที่ เหมาะสำหรับนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

4. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่อง การเลือกใช้เครื่องมือและการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ และสลับกันตรวจ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

5. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
3. ใบงาน เรื่องการเลือกใช้เครื่องมือและการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์
4. แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง การเลือกใช้เครื่องมือและการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่องการเลือกใช้เครื่องมือและการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์

คำชี้แจงให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ลูกโลกให้ข้อมูลสำคัญอย่างไร

.....

.....

2. แผนที่เล่มจะรวมแผนที่ประเภทใดมาไว้ด้วยกัน

.....

.....

3. ข้อมูลที่บรรจุอยู่ในแผนที่เล่มส่วนใหญ่จะแสดงเกี่ยวกับเรื่องใด

.....

.....

4. แผนที่เล่มมีจุดอ่อนในเรื่องใด

.....

.....

5. ในการศึกษาข้อมูลจากแผนที่เล่มนั้น จะต้องเรียนรู้สิ่งใดเป็นลำดับแรก จงอธิบายเหตุผล

.....

.....

6. ภาพจากดาวเทียมจะให้ข้อมูลที่เหมือนจริงเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง

.....

.....

7. ภาพจากดาวเทียมมีขีดจำกัดอย่างไรบ้าง

.....

.....

8. การใช้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตประกอบการศึกษาเรื่องราวทางภูมิศาสตร์มีประโยชน์อย่างไร

9. ข้อจำกัดในเรื่องของข้อมูลจากเว็บไซต์ ได้แก่อะไรบ้าง

10. โปรแกรม google earth มีจุดเด่นอย่างไร

11. ข้อจำกัดในการใช้งานโปรแกรม google earth คืออะไร

12. สิ่งที่ทำให้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับเรื่องภูมิศาสตร์โดยตรง ได้แก่อะไรบ้าง

13. เรามีวิธีการเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีคุณภาพอย่างไร

14. เรามีวิธีการตรวจสอบข้อมูลทางภูมิศาสตร์ที่ได้มาอย่างไรบ้าง

15. เพราะเหตุใด จึงต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์หลากหลายผสมกัน

เฉลยใบงาน

เรื่องการเลือกใช้เครื่องมือและการนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ลูกโลกให้ข้อมูลสำคัญอย่างไร

..... ทำให้ทราบตำแหน่งที่ตั้งของประเทศ ของเมือง ลักษณะภูมิประเทศ นอกตำแหน่งต่างๆ บนพื้นผิวโลก

2. แผนที่เล่มจะรวมแผนที่ประเภทใดมาไว้ด้วยกัน

..... แผนที่เฉพาะเรื่อง แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศ แผนที่เศรษฐกิจ แผนที่ทางหลวง

3. ข้อมูลที่บรรจุอยู่ในแผนที่เล่มส่วนใหญ่จะแสดงเกี่ยวกับเรื่องใด

..... ลักษณะภูมิประเทศ ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศ เมือง อาณาเขตพรมแดน เส้นทางคมนาคม
ละติจูด ลองจิจูด แผนที่ ลักษณะภูมิอากาศ ความหนาแน่นของประชากร แหล่งเพาะปลูกและชนิดของ
พืชที่เพาะปลูก แหล่งแร่ และชนิดของแร่ ปริมาณสินค้าเข้า สินค้าออก

4. แผนที่เล่มมีจุดอ่อนในเรื่องใด

..... ถ้าแผนที่ผลิตออกมานานข้อมูลจะไม่ทันสมัย โดยเฉพาะข้อมูลทางเศรษฐกิจ และสังคมที่มีการ
เปลี่ยนแปลงไป

5. ในการศึกษาข้อมูลจากแผนที่เล่มนั้น จะต้องเรียนรู้สิ่งใดเป็นลำดับแรก จงอธิบายเหตุผล

..... เรียนรู้สัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในแผนที่แต่ละเล่มก่อน เพราะจะได้ช่วยป้องกันการเกิดความ
เข้าใจคลาดเคลื่อน อาจจะนำไปสู่การตีความข้อมูลที่ปรากฏบนแผนที่

6. ภาพจากดาวเทียมจะให้ข้อมูลที่เหมือนจริงเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง

..... - ลักษณะภูมิประเทศ - พื้นที่การเกิดภัยธรรมชาติ
..... - ตำแหน่งที่ตั้งชุมชน

7. ภาพจากดาวเทียมมีขีดจำกัดอย่างไรบ้าง

..... ภาพบางภาพจะต้องมีการแปลความหมายของข้อมูลก่อน บางภาพไม่ได้แสดง
เส้นอาณาเขต ไม่ได้ระบุตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ผู้ใช้งานจำเป็นต้องดูประกอบกับแผนที่ และ
เครื่องมืออื่นๆ ทางภูมิศาสตร์

8. การใช้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตประกอบการศึกษาเรื่องราวทางภูมิศาสตร์มีประโยชน์อย่างไร

..... มีข้อมูลทางสถิติ เช่น รายได้ประชาชาติ ความหนาแน่นของประชากร จำนวนพลเมือง มูลค่า
สินค้าเข้า สินค้าออก มีภาพถ่าย ภาพวิดีโอ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่ศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

9. ขีดจำกัดในเรื่องของข้อมูลจากเว็บไซต์ ได้แก่อะไรบ้าง

..... ข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ ถึงแม้ว่าบริษัทผู้จัดทำโปรแกรมช่วยค้นหา จะจัดทำโปรแกรมแปลเป็น
ภาษาไทยบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่ค่อยมีคุณภาพเท่าที่ควร

10. โปรแกรม google earth มีจุดเด่นอย่างไร

..... เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการดูภาพทั้งหมดของโลกจากดาวเทียม ซึ่งมีความละเอียดสูงมาก สามารถ
ขยายภาพจากโลกทั้งหมดไปสู่ประเทศ เป็นการท่องเที่ยวแบบ 3 มิติ และสามารถปรับให้เป็น google
map แสดงเส้นทางต่างๆ ได้

11. ข้อจำกัดในการใช้งานโปรแกรม google earth คืออะไร

..... ผู้ใช้จะต้องดาวน์โหลดติดตั้งโปรแกรมลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ก่อนจึงจะชมได้ นอกจากนั้น
ภาพที่แสดงใน google earth เป็นข้อมูลที่จัดทำไว้ก่อนล่วงหน้า 1-3 ปี ไม่ใช่ข้อมูลปัจจุบัน

12. สิ่งที่ทำให้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับเรื่องภูมิศาสตร์โดยตรง ได้แก่อะไรบ้าง

..... หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร สื่อมวลชนที่เป็นโทรทัศน์ วิทยุ ซึ่งให้ข้อมูลประเภทรายงานข่าว
การวิเคราะห์ข่าว

13. เรามีวิธีการเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีคุณภาพอย่างไร

- 1) เลือกใช้แผนที่ที่ใช้สัญลักษณ์ที่เป็นสากล
- 2) เลือกใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานจากหน่วยงานราชการ หน่วยงาน องค์กรที่
ดูแลรับผิดชอบเรื่องนั้นโดยตรง หรือจากสถาบันซึ่งเป็นที่ยอมรับ มีแหล่งอ้างอิงข้อมูลที่ชัดเจน

14. เรามีวิธีการตรวจสอบข้อมูลทางภูมิศาสตร์ที่ได้มาอย่างไรบ้าง

.....มีการตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องมือจากหลายๆ แห่ง เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน เช่น จากหลายเว็บไซต์ หลายนิตยสาร เป็นต้น.....

15. เพราะเหตุใด จึงต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์หลากหลายผสมกัน

.....เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในแต่ละประเภท มีข้อดีและ ข้อจำกัดในการผลิตและการใช้แตกต่างกัน เช่น ใช้สถิติเว็บไซต์ล่าสุด ประกอบกราฟแสดงจำนวนประชากรของแต่ละประเทศ ในทวีปยุโรป เป็นต้น.....

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 10 ข้อ

10 คะแนน

เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบ

1. สถานการณ์ในข้อใดควรใช้แผนที่ในการเดินทาง ก. ไปซื้อข้าวที่ตลาด ข. ไปโรงเรียนในตอนเช้า ค. ไปบ้านญาติที่ต่างจังหวัด ง. ไปห้างสรรพสินค้าในวันหยุด 2. แผนที่ภูมิประเทศแสดงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใด ก. สภาพอากาศ ข. พื้นที่บนพื้นผิวโลก ค. พืชพรรณธรรมชาติ ง. จำนวนประชากรในพื้นที่ 3. ข้อใดสรุปเกี่ยวกับรีโมตเซนซิงได้ถูกต้อง ก. การสำรวจข้อมูลในพื้นที่จริง ข. การรวบรวมข้อมูลจากระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ค. การศึกษาข้อมูลในพื้นที่โดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย ง. การสำรวจข้อมูลจากระยะไกลด้วยเครื่องวัดที่ติดตั้งไปกับเครื่องบินหรือดาวเทียม 4. ข้อใดเป็นประโยชน์สูงสุดที่ได้จากการศึกษาลักษณะพื้นที่ด้วยรีโมตเซนซิง ก. ป้องกันภัยจากการเกิดสึนามิ ข. ป้องกันภัยจากการก่อการร้าย ค. ใช้ในการติดตามสืบค้นข้อมูลของบุคคลอื่น ง. ใช้ในการสำรวจและวางแผนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	5. ข้อใดสรุปเกี่ยวกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้ถูกต้องที่สุด ก. การนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ข. การจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานต่างๆด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ค. การนำเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่โดยการรวบรวมข้อมูลจากแผนที่ชนิดต่างๆ ง. การนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการรวบรวม จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ 6. ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำระบบสารสนเทศควรมีลักษณะอย่างไร ก. มีความถูกต้อง ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน ข. เป็นข้อมูลในอดีตที่มีความถูกต้อง ค. เป็นข้อมูลเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ง. เป็นข้อมูลที่เคยจัดทำมาแล้ว 7. ข้อใดเป็นองค์ประกอบของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทั้งหมด ก. แผนที่ ฮาร์ดแวร์ ข. ดาวเทียม บุคลากร ค. เครื่องบิน บุคลากร ง. ซอฟต์แวร์ กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล
---	--

8. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

- ก. สามารถป้องกันและเตือนภัยที่เกิดจากธรรมชาติได้
- ข. แสดงข้อมูลเชิงพื้นที่ได้ครอบคลุมทุกด้านในบริเวณกว้าง
- ค. แสดงข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทย
- ง. แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมต่างๆในพื้นที่

9. ถ้าต้องการศึกษาลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรปควรศึกษาจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในข้อใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. ลูกโลก
- ข. แผนที่ภูมิอากาศ
- ค. ภาพจากดาวเทียม
- ง. ภาพถ่ายทางอากาศ

10. การนำจีพีเอสมาใช้ในสถานการณ์ใดเหมาะสมที่สุด

- ก. เดินทางโดยใช้เรือข้ามฟาก
- ข. ใช้สะกดรอยตามบุคคลอื่น
- ค. ค้นหาข้อมูลจำนวนประชากรในประเทศฝรั่งเศส
- ง. หาดำแหน่งที่ตั้งของพีระมิดที่กรุงไคโร ประเทศอียิปต์

11. การนำเสนอข้อมูลอุณหภูมิจนเฉลี่ยของทวีปยุโรปย้อนหลัง 25 ปี ควรนำเสนอในรูปแบบใด

- ก. แบบบรรยาย
- ข. แบบแผนที่
- ค. แบบตาราง
- ง. แบบกราฟ

12. ลูกโลกเป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ให้ข้อมูลในด้านใดเป็นหลัก

- ก. สังคมและวัฒนธรรม
- ข. ทางกายภาพ
- ค. ประชากร
- ง. เศรษฐกิจ

13. การใช้ภาพจากดาวเทียมที่**ไม่ได้**แสดงเส้นอาณาเขตและตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์นั้น ผู้ใช้จะต้องใช้เครื่องมือ ในข้อใดประกอบ

- ก. หนังสือเรียนภูมิศาสตร์
- ข. ภาพอื่นประกอบ
- ค. สัญลักษณ์
- ง. แผนที่

14. การใช้แผนที่เล่ม (Atlas) แต่ละเล่มควรทำความเข้าใจในเรื่องใดเป็นเบื้องต้น

- ก. ภาพประกอบ
- ข. สัญลักษณ์
- ค. ชื่อผู้แต่ง
- ง. แผนที่

15. การใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่มีคุณภาพ สามารถเลือกได้จากหลายแหล่งข้อมูล ยกเว้นข้อใด

- ก. องค์กรที่ดูแลรับผิดชอบในเรื่องนั้น
- ข. สถาบันทางการศึกษา
- ค. บุคคลที่มีชื่อเสียง
- ง. หน่วยราชการ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	9	ค
2	ข	10	ง
3	ง	11	ง
4	ง	12	ข
5	ง	13	ง
6	ก	14	ข
7	ง	15	ค
8	ก		

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อและการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรปได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนชื่อประเทศและระบายสีแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรปได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเห็นประโยชน์ของการศึกษาลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรปที่มีต่อตนเองได้

4. สาระสำคัญ

ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีพื้นที่ทั้งหมดอยู่ในซีกโลกเหนือ มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ2 รองจาก ออสเตรเลียและโอเชียเนีย มีพื้นแผ่นดินบางส่วนติดต่อเป็นผืนเดียวกันกับทวีปเอเชีย จึงมีนักภูมิศาสตร์ บางท่านเรียกรวมกันว่า ยูเรเชีย

5. สารการเรียนรู้

ลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป

- ที่ตั้ง
- อาณาเขตติดต่อ
- การแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทวีปยุโรปได้

กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่, ลูกโลกจำลอง) ในการอธิบายทำเลที่ตั้ง และอาณาเขตติดต่อของทวีปยุโรปได้

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป และภูมิภาคลักษณะของทวีปยุโรป

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (15 นาที)

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
2. ครูแจ้งกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
3. ครูถามนักเรียนว่า ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปอะไร (ทวีปเอเชีย)
4. ครูถามนักเรียนว่า ทวีปเอเชียมีพื่นแผ่นดินติดกับทวีปใดบ้าง (ทวีปยุโรป)

แล้วครูเชื่อมโยงเข้าสู่ทวีปยุโรป

5. ครูนำแผนที่โลกมาให้ให้นักเรียนดู จากนั้นครูสุ่มให้นักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งทวีปต่างๆ บนแผนที่ จากนั้นครูอธิบายอาณาเขตติดต่อของทวีปยุโรป ให้นักเรียนเข้าใจ

6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะทำเลที่ตั้งของทวีปยุโรป และการแบ่งภูมิภาคของยุโรป

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม (15 นาที)

7. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ศึกษาทำเลที่ตั้ง อาณาเขต จากแผนที่และหนังสือเรียน

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขตและการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป

9. ครูสรุปที่ตั้ง อาณาเขตและการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย (10 นาที)

10. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

11. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป และครูอธิบายเพิ่มเติม

12. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนสะสมของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นรับรองผลงานกลุ่ม (5 นาที)

13. ครูสรุปผลการทดสอบย่อย แจ้งคะแนนสะสมของกลุ่ม

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป

แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power Point เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
4. ใบงานเรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขตและการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป
5. แบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป ชนิดกาถูก – ผิด จำนวน 10 ข้อ

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขตและการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำตัวเลขหน้าข้อความไปเติมลงในแผนที่ให้ถูกต้อง

1. ม. สมุทรปราการ	6. ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน	11. กรีซ	16. ทะเลดำ
2. เทือกเขาแอลป์	7. เกาะเกรตบริเตน	12. อิตาลี	17. ทะเลเหนือ
3. เทือกเขาคอเคซัส	8. นอร์เวย์	13. สเปน	18. ทะเลบอลติก
4. ทะเลแคสเปียน	9. ฟินแลนด์	14. ฝรั่งเศส	19. ทะเลอะซอฟ
5. มหาสมุทรแอตแลนติก	10. ยูเครน	15. สวีเดน	20. ทะเลเอเดรียติก

2) ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ทวีปยุโรปมีพื้นที่ประมาณ.....

2. พื้นที่ทวีปยุโรปตั้งอยู่บนซีกโลก.....

3. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อทิศใต้ ติดต่อ

ทิศตะวันออก ติดต่อทิศตะวันตก ติดต่อ.....

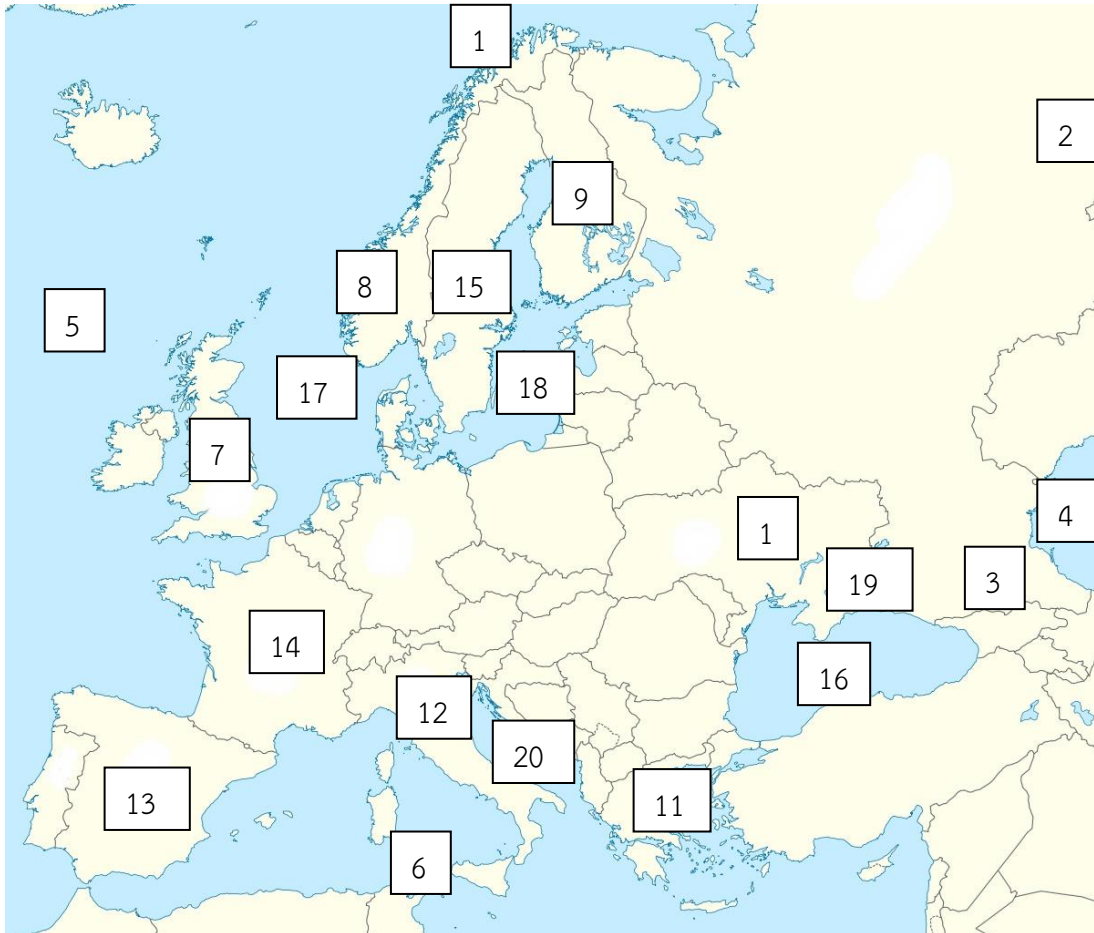
ชื่อกลุ่ม..... ม. / เลขที่.....

เฉลยใบงาน

เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขตและการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำตัวเลขหน้าข้อความไปเติมลงในแผนที่ให้ถูกต้อง

1. มหาสมุทรอาร์กติก	6. ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน	11. กรีซ	16. ทะเลดำ
2. เทือกเขาอูรัล	7. เกาะบริเตน	12. อิตาลี	17. ทะเลเหนือ
3. เทือกเขาคอเคซัส	8. นอร์เวย์	13. สเปน	18. ทะเลบอลติก
4. ทะเลแคสเปียน	9. ฟินแลนด์	14. ฝรั่งเศส	19. ทะเลเอซอฟ
5. มหาสมุทรแอตแลนติก	10. ยูเครน	15. สวีเดน	20. ทะเลเอเดรียติก

2) ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ทวีปยุโรปมีพื้นที่ประมาณ 10.35 ล้านตารางกิโลเมตร
2. พื้นที่ทวีปยุโรปตั้งอยู่บนซีกโลก เหนือ
3. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อ มหาสมุทรอาร์กติก

ทิศใต้ ติดต่อ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ทิศตะวันออก ติดต่อ ทวีปเอเชีย

ทิศตะวันตก ติดต่อ มหาสมุทรแอตแลนติก

แบบทดสอบย่อย			
รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	
เรื่องลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป	จำนวน 10 ข้อ	10 คะแนน	เวลา 10 นาที

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด

-1. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตติดต่อกับทะเลทุกด้าน
-2. ทวีปยุโรปมีแผ่นดินต่อเนื่องกับทวีปเอเชียเรียกว่า ยูเรเชีย
- 3. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตทางทิศเหนือสุดติดกับ มหาสมุทรแอตแลนติก
- 4. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตทางทิศใต้สุดติดกับ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
- 5. พรมแดนธรรมชาติระหว่างทวีปยุโรปกับทวีปเอเชีย ได้แก่เทือกเขาอูราล
-6. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตทางทิศตะวันตกสุดติดกับ มหาสมุทรอาร์กติก
- 7. คาบสมุทรที่มีลักษณะคล้ายรองเท้าบูต คือคาบสมุทรอิตาลี
- 8. ทวีปยุโรปมีพื้นที่ติดกับทวีปเอเชียทางด้านทิศตะวันออก
- 9. ประเทศสวีเดน นอร์เวย์ และฟินแลนด์ จัดอยู่ในภูมิภาคยุโรปเหนือ
-10. ประเทศที่อยู่ใกล้กับทวีปแอฟริมากที่สุด คือ ประเทศสเปน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยแบบทดสอบย่อย

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
เรื่องลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน เวลา 10 นาที

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด

-✕.....1. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตติดต่อกับทะเลทุกด้าน
-/.....2. ทวีปยุโรปมีแผ่นดินต่อเนื่องกับทวีปเอเชียเรียกว่า ยูเรเชีย
-✕.....3. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตทางทิศเหนือสุดติดกับ มหาสมุทรแอตแลนติก
-/.....4. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตทางทิศใต้สุดติดกับ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
-/.....5. พรมแดนธรรมชาติระหว่างทวีปยุโรปกับทวีปเอเชีย ได้แก่เทือกเขาอูราล
-✕.....6. ทวีปยุโรปมีอาณาเขตทางทิศตะวันตกสุดติดกับ มหาสมุทรอาร์กติก
-/.....7. คาบสมุทรที่มีลักษณะคล้ายรองเท้าบูต คือคาบสมุทรอิตาลี
-/.....8. ทวีปยุโรปมีพื้นที่ติดกับทวีปเอเชียทางด้านทิศตะวันออก
-✕.....9. ประเทศสวีเดน นอร์เวย์ และฟินแลนด์ จัดอยู่ในภูมิภาคยุโรปตะวันตก
-/.....10. ประเทศที่อยู่ใกล้กับทวีปแอฟริมากที่สุด คือ ประเทศสเปน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
เรื่อง ภูมิลักษณะของทวีปยุโรป
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะของภูมิลักษณะแต่ละแบบได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุเขตภูมิลักษณะเทือกเขาและแม่น้ำที่สำคัญได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปลักษณะภูมิลักษณะของทวีปยุโรปได้
4. เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการเรียนลักษณะภูมิลักษณะของทวีปยุโรปที่มีต่อตนเองได้

4. สาระสำคัญ

ภูมิลักษณะ คือลักษณะภูมิประเทศ ซึ่งทวีปยุโรปแบ่งออกเป็น 4 เขต ได้แก่ เขตเทือกเขาหินเก่า ทางตะวันตกเฉียงเหนือ เขตที่ราบใหญ่ตอนกลาง เขตที่ราบสูงตอนกลาง และเขตภูเขาหินใหม่

5. สาระการเรียนรู้

- ภูมิลักษณะของทวีปยุโรป
- เทือกเขาและแม่น้ำสำคัญ

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทวีปยุโรปได้
กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะภูมิลักษณะของทวีปยุโรปได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และภูมิลักษณะของทวีปยุโรป

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (15 นาที)

1. ครูถามนักเรียนว่า พื้นที่ในโลกใบนี้มีความแตกต่างกันหรือไม่ ทำไมมีที่สูง ที่ราบ ภูเขา แม่น้ำ (แตกต่าง ขึ้นอยู่กับการยกตัวของแผ่นเปลือกโลก การกัดเซาะ สึกกร่อน ฝน)

2. ครูอธิบายความหมายของภูมิลักษณะ และความแตกต่างระหว่างเขตหินเก่ากับหินใหม่

3. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power point แสดงแผนที่แสดงเขตภูมิประเทศของทวีปยุโรป ประกอบด้วย ดังนี้

1. เขตเทือกเขาหินเก่าทางตะวันตกเฉียงเหนือ

2. เขตที่ราบใหญ่ตอนกลาง
3. เขตที่ราบสูงตอนกลาง
4. เขตภูเขาหินใหม่

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม (15 นาที)

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน (กลุ่มเดิม) ศึกษาภูมิลักษณะที่สำคัญของทวีปยุโรป แล้วสรุปลักษณะที่สำคัญลงในใบงาน

5. ครูตรวจสอบผลงานของนักเรียนและอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย (10 นาที)

6. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่องภูมิลักษณะของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

7. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป และครูอธิบายเพิ่มเติม

8. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนสะสมของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นการรับรองผลงานของกลุ่ม (5 นาที)

9. ครูสรุปผลการทดสอบย่อย แจ้งคะแนนสะสมของกลุ่ม

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. ใบงาน เรื่องลักษณะสำคัญของเขตภูมิประเทศของทวีปยุโรป
4. แบบทดสอบย่อย ชนิดกาถูก – ผิด จำนวน 15 ข้อ

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่อง ลักษณะสำคัญของเขตภูมิประเทศของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อยเรื่องภูมิลักษณะของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ลักษณะสำคัญของเขตภูมิประเทศของทวีปยุโรป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายลักษณะสำคัญของเขตภูมิประเทศของทวีปยุโรปลงในตารางที่กำหนดให้

เขตภูมิประเทศ	ลักษณะสำคัญ
1. เขตเทือกเขาหินเก่า ทางตะวันตกเฉียง เหนือ	
2. เขตที่ราบใหญ่ ตอนกลาง	
3. เขตที่ราบสูงตอนกลาง	
4. เขตภูเขาหินใหม่ ตอนใต้	

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงาน

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่อง ลักษณะสำคัญของเขตภูมิประเทศของทวีปยุโรป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายลักษณะสำคัญของเขตภูมิประเทศของทวีปยุโรปลงในตารางที่กำหนดให้

เขตภูมิประเทศ	ลักษณะสำคัญ
1. เขตเทือกเขาหินเก่าทางตะวันตกเฉียงเหนือ	พื้นที่บริเวณประเทศฟินแลนด์ สวีเดน และนอร์เวย์ มีเทือกเขาหินเก่าที่มีระดับต่ำ เช่น เทือกเขาเชเลนบนคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย มีทะเลสาบขนาดเล็กอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนบริเวณชายฝั่งมีอ่าวเล็กๆ แคบและยาวมีหน้าผาสูงชัน เรียกว่าฟยอร์ด
2. เขตที่ราบใหญ่ตอนกลาง	เป็นที่ราบขนาดกว้างใหญ่ที่สุดในทวีป บริเวณตั้งแต่ที่ราบใหญ่ของฝรั่งเศสที่ราบต่ำของเบลเยียมไปจนถึงรัสเซีย พื้นที่เป็นเปลือกโลกเก่า เรียกว่า นอลติกชีลด์ มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน เช่น แม่น้ำแซน แม่น้ำลัวร์ แม่น้ำไรน์ เป็นต้น
3. เขตที่ราบสูงตอนกลาง	พื้นที่มีลักษณะเป็นที่ราบสูงและมีเทือกเขาที่มีความสูงไม่มากกระจายอยู่ทั่วไป ตั้งแต่ตอนกลางทวีปไปทางตะวันตกและตะวันออก เช่น ที่ราบสูงบนคาบสมุทรไอบีเรีย ที่ราบสูงเมเซตาในสเปน เป็นต้น แม่น้ำสำคัญในเขตนี้ เช่น แม่น้ำเอโบร แม่น้ำดานูบ เป็นต้น
4. เขตภูเขาหินใหม่ตอนใต้	ภูเขาและเทือกเขาบริเวณนี้เป็นเทือกเขาสูง เช่น เทือกเขาแอลป์ที่วางตัวเป็นแนวกลางของทวีป เทือกเขาแอนไพไนน์ในคาบสมุทรอิตาลี เทือกเขาคอเคซัสทางตอนใต้ของรัสเซีย เป็นต้น เขตนี้ยังคงมีแผ่นดินไหวและภูเขาไฟปะทุ เช่น ภูเขาไฟเวซุเวียส ภูเขาไฟเอตนา เป็นต้น นอกจากนี้ทางตอนใต้ยังเป็นแหล่งกำเนิดแม่น้ำสำคัญหลายสาย เช่น แม่น้ำไรน์ แม่น้ำแซน แม่น้ำโรน เป็นต้น

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบย่อย

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
เรื่องภูมิลักษณะของทวีปยุโรป จำนวน 15 ข้อ 15 คะแนน เวลา 10 นาที

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย × หน้าข้อความที่ผิด

-1. ภูมิภาคของทวีปยุโรปอยู่ในเขตภูเขาหินใหม่ คือ ยุโรปตะวันออก
-2. ลักษณะชายฝั่งแบบฟยอร์ด ที่เกิดจากการกัดเซาะของ ธารน้ำแข็ง ตัวการธรรมชาติพบมากใน เขตประเทศ นอร์เวย์
- 3. ประเทศที่มีเนื้อที่อยู่ในทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย คือ ประเทศตุรกี
- 4. ทวีปยุโรปเป็นทวีปแห่งคาบสมุทร
- 5. บริเวณเขตเทือกเขาหินเก่าทางตะวันตกเฉียงเหนือของทวีปยุโรปมักเกิดแผ่นดินไหวและภูเขาไฟระเบิดอยู่เสมอ
-6. ชายฝั่งทะเลเป็นเขตเทือกเขาหินเก่าในทวีปยุโรป คือ ทะเลบอลติก
- 7. ฟิออร์ดเกิดจากกระแสน้ำทะเลไหลเซาะกร่อนเป็นร่องลึกบริเวณชายฝั่ง
- 8. เขตที่ราบสูงตอนกลางมีลักษณะเป็นที่ราบสูงและมีเทือกเขาเตี้ยๆกระจายอยู่ทั่วไป
- 9. เขตภูเขาหินใหม่มีพื้นที่เป็นเปลือกโลกเก่า เรียกว่า บอลติกชีลด์
-10. กลุ่มประเทศที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินไหว บ่อยครั้งที่สุดคือ กรีซ อิตาลี ยูโกสลาเวีย
-11. เขตภูเขาหินใหม่ตอนใต้มีระดับความสูงน้อยกว่าภูเขาในเขตหินเก่า
-12. บริเวณทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเป็นบริเวณที่มีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นอยู่เสมอ
-13. แม่น้ำที่ได้รับสมญานามว่า แม่น้ำถ่านหิน คือแม่น้ำไรน์
-14. ภูมิภาคยุโรปตะวันตกอยู่ในเขตภูเขาหินใหม่
-15. ทะเลเหนืออยู่ในเขตเทือกเขาหินเก่าในทวีปยุโรป

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยแบบทดสอบย่อย

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 เรื่องภูมิลักษณะของทวีปยุโรป จำนวน 15 ข้อ 15 คะแนน เวลา 10 นาที

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด

-/.....1. ภูมิภาคของทวีปยุโรปอยู่ในเขตภูเขาหินใหม่ คือ ยุโรปตะวันออก
-/.....2. ลักษณะชายฝั่งแบบฟยอร์ด ที่เกิดจากการกัดเซาะของธารน้ำแข็ง ตัวการธรรมชาติพบมากใน เขตประเทศ นอร์เวย์
-✕..... 3. ประเทศที่มีเนื้อที่อยู่ในทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย คือ ประเทศตุรกี
-/..... 4. ทวีปยุโรปเป็นทวีปแห่งคาบสมุทร
-✕..... 5. บริเวณเขตเทือกเขาหินเก่าทางตะวันตกเฉียงเหนือของทวีปยุโรปมักเกิดแผ่นดินไหวและ ภูเขาไฟระเบิดอยู่เสมอ
-/.....6. ชายฝั่งทะเลเป็นเขตเทือกเขาหินเก่าในทวีปยุโรป คือ ทะเลบอลติก
-✕..... 7. ฟิออร์ดเกิดจากกระแสน้ำทะเลไหลเซาะกร่อนเป็นร่องลึกบริเวณชายฝั่ง
-/..... 8. เขตที่ราบสูงตอนกลางมีลักษณะเป็นที่ราบสูงและมีเทือกเขาเตี้ยๆกระจายอยู่ทั่วไป
-✕..... 9. เขตภูเขาหินใหม่มีพื้นที่เป็นเปลือกโลกเก่า เรียกว่า บอลติกชีลด์
-/.....10. กลุ่มประเทศที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินไหว บ่อยครั้งที่สุดคือ กรีซ อิตาลี ยูโกสลาเวีย
-✕.....11. เขตภูเขาหินใหม่ตอนใต้มีระดับความสูงน้อยกว่าภูเขาในเขตหินเก่า
-/.....12. บริเวณทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเป็นบริเวณที่มีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นอยู่เสมอ
-/.....13. แม่น้ำที่ได้รับสมญานามว่า แม่น้ำถ่านหิน คือแม่น้ำไรน์
-✕.....14. ภูมิภาคยุโรปเหนืออยู่ในเขตภูเขาหินใหม่
-/.....15. ทะเลเหนืออยู่ในเขตเทือกเขาหินเก่าในทวีปยุโรป

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะภูมิอากาศ และพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรปได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกเขตภูมิอากาศและวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดภูมิอากาศที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ในทวีปยุโรปได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการศึกษาลักษณะภูมิอากาศที่ส่งผลต่อตนเองได้ (A)

4. สาระสำคัญ

พืชพรรณธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับภูมิอากาศของแต่ละพื้นที่และลักษณะภูมิอากาศมีความแตกต่างกันไปตามละติจูด ความสูง และอื่นๆ ภูมิอากาศของทวีปยุโรปจำแนกได้เป็น 7 ลักษณะ คือ แบบทุนดรา แบบกึ่งอาร์กติก แบบชื้นภาคพื้นทวีป แบบภาคพื้นสมุทร แบบเมดิเตอร์เรเนียน แบบกึ่งทะเลทรายช่วงละติจูดกลาง แบบที่สูง

5. สาระการเรียนรู้

- ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป
- ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับภูมิอากาศ พืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป และลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะภูมิอากาศ

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภูมิอากาศ พืชพรรณธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กิจกรรมการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (5 นาที)

1. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยได้ยินคำว่า เมืองร้อน เมืองหนาวหรือไม่ ทำไมแต่ละพื้นที่จึงมีลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกัน (ที่ตั้งและระดับความสูงแตกต่างกัน) และครูถามต่อว่าในเมื่อแต่ละพื้นที่มีลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกันจำเป็นหรือไม่ที่เราต้องเรียนรู้ลักษณะภูมิอากาศ ถ้าจำเป็นจำเป็นอย่างไร (ภูมิอากาศสัมพันธ์กับพืชพรรณที่เกิดหรือสามารถปลูกได้ รวมไปถึงอาชีพและวิถีชีวิตของคนในพื้นที่)

2. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เสนอแผนที่โลกและเส้นสมมติ

3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับที่ตั้งตามเส้นละติจูดที่ทำให้ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีภูมิอากาศอบอุ่นไปถึงหนาวเย็น

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (20 นาที)

4. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เสนอแผนที่แสดงทวีปยุโรปประกอบการอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป ได้แก่ ที่ตั้ง กระแสน้ำ ระยะห่างจากทะเล การวางตัวของแนวเทือกเขา ทิศทางของลมประจำ

5. ครูนำเสนอแผนที่แสดงเขตภูมิอากาศทั้ง 7 เขตของทวีปยุโรป

6. ครูอธิบายลักษณะภูมิอากาศและปัจจัยที่ทำให้เกิดภูมิอากาศแต่ละแบบพร้อมทั้งพืชพรรณที่พบจากอิทธิพลของภูมิอากาศ

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (5 นาที)

7. เมื่อครูอธิบายเนื้อหาแล้วครูทบทวนความรู้ของนักเรียนโดยใช้คำถามต่อไปนี้

7.1 การเรียนรู้ลักษณะภูมิอากาศสำคัญอย่างไร (เรียนรู้ภูมิอากาศแล้ววิเคราะห์ให้เห็นวิถีชีวิต)

7.2 ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (ที่ตั้ง กระแสน้ำ ระยะห่างจากทะเล การวางตัวของแนวเทือกเขา ทิศทางของลมประจำ)

7.3 ดอเกอร์แบงก์คืออะไร (บริเวณที่กระแสน้ำอุ่นดึงแพลงตอนขึ้นมาจากท้องทะเล)

7.4 เพราะเหตุใดทวีปยุโรปจึงไม่มีทะเลทราย (ชายฝั่งตะวันตกมีความเว้าแหว่ง ได้รับอิทธิพลจากกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติกเหนือ การวางตัวของแนวเขาที่ส่งเสริมการพัดพาความชื้นของลมประจำเข้ามาสู่พื้นทวีปได้อย่างทั่วถึง)

8. ครูอธิบายเพิ่มเติมจากคำตอบของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (10 นาที)

9. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน เรื่องลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป โดยครูนำเสนอข้อคำถามผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในนักเรียนเขียนลงในสมุด ดังนี้

1. จงอธิบายปัจจัยที่ทำให้เกิดลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกัน
2. เพราะเหตุใดทวีปยุโรปจึงไม่มีทะเลทราย
3. เพราะเหตุใดชายฝั่งด้านทิศตะวันตกของประเทศนอร์เวย์และยุโรปตะวันตกจึงมี

ภูมิอากาศอบอุ่น แต่รอบๆ ทะเลบอลติก ซึ่งอยู่ละติจูดเดียวกันกลับเป็นน้ำแข็งในช่วงฤดูหนาว

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (5 นาที)

10. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณ

ธรรมชาติของทวีปยุโรป

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของยุโรป
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติแต่ละประเภทของทวีปยุโรปได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนอธิบายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติกับการพัฒนาประเทศได้
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อตนเองได้

4. สาระสำคัญ

ทวีปยุโรปมีพื้นที่น้อยแต่ก็มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย รวมทั้งการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ มีความสะดวก ส่งผลให้น่าทรัพยากรมาใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

5. สาระการเรียนรู้

- ทรัพยากรธรรมชาติของยุโรป
- แหล่งแร่ของทวีปยุโรป

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป ที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภูมิประเทศกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติในทวีปยุโรปได้

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภูมิประเทศกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน
2. มีจิตสาธารณะ

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD

ขั้นที่ 1 ชี้นำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (15 นาที)

1. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power point เสนอแผนที่ทวีปยุโรปประกอบการอธิบายเรื่องทรัพยากรธรรมชาติของยุโรป ดังนี้

ดิน (ดินที่ความอุดมสมบูรณ์คือดินตะกอนบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ)

ป่าไม้ละสัต์ว์ป่า(ป่าไม้สำคัญและมีจำนวนมากอยู่แถบคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย บริเวณที่มีสัต์ว์ป่าอาศัยอยู่มาก คือบริเวณทางตอนเหนือ เช่นหมีขั้วโลก)

แร่ กระจายอยู่ทั่วทั้งทวีป ตามแผนที่แสดงแหล่งแร่ของทวีปยุโรป

น้ำ (แม่น้ำสายสำคัญต่างๆ เช่น ไรน์ แชน ลั้วร์ ดาญบ)

2. ครูนำเสนอแผนที่แสดงแหล่งแร่ของทวีปยุโรป และอธิบายเชื่อมโยงแหล่งแร่กับลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม (15 นาที)

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน (กลุ่มเดิม) ศึกษาทรัพยากรธรรมชาติของยุโรป จากแผนที่และหนังสือเรียน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้ออกมาเป็นแผนผังความคิด ในหัวข้อทรัพยากรธรรมชาติของยุโรปกับการพัฒนาประเทศ

5. ครูสุ่มนักเรียนบางกลุ่มออกมานำเสนอ ครูอธิบายเพิ่มเติม สรุปความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติกับการพัฒนาประเทศ

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย (10 นาที)

6. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่องทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

7. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบย่อยเรื่องทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป และครูอธิบายเพิ่มเติม

8. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนสะสมของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นการรับรองผลงานของกลุ่ม (5 นาที)

9. ครูสรุปผลการทดสอบย่อย แจ้งคะแนนสะสมของกลุ่ม

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power Point เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. แบบทดสอบย่อย ชนิดเติมคำ

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อย เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแผนผังความคิด	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่ สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบย่อย

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่องทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

จำนวน 10 ข้อ

10 คะแนน

เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท x ลงในกระดาษคำตอบ

- แร่ธาตุชนิดใด เป็นพื้นฐานของความเจริญก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมของทวีปยุโรป
 - บ็อกไซต์ เงิน ทองแดง
 - ทองแดง สังกะสี ตะกั่ว
 - เหล็ก ถ่านหิน ปิโตรเลียม
 - ยูเรเนียม น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ
- ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับแหล่งป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ทางตอนเหนือของทวีปยุโรป
 - เป็นป่าปลูก
 - อยู่ในพื้นที่ในเขตประเทศสวีเดนและรัสเซีย
 - ไม้เนื้ออ่อนประเภทไม้สน
 - เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมกระดาษ
- แหล่งน้ำมันปิโตรเลียมที่สำคัญของอังกฤษและเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีปริมาณการผลิตสูงสุดของทวีปยุโรป คือแหล่งใด
 - ทะเลเหนือ
 - ทะเลบอลติก
 - ทะเลนอร์วีเจียน
 - ช่องแคบอังกฤษ
- เพราะเหตุใดแม่น้ำดานูบจึงมีความสำคัญด้านเศรษฐกิจน้อยกว่าแม่น้ำไรน์ทั้งที่เป็นแม่น้ำนานาชาติเหมือนกัน
 - แม่น้ำดานูบไหลลงสู่ทะเลดำซึ่งเป็นทะเลภายใน
 - แม่น้ำดานูบไม่ได้ไหลผ่านย่านอุตสาหกรรม
 - แม่น้ำดานูบมีความยาวมากเกินไป
 - แม่น้ำดานูบสวยงามจึงมีการอนุรักษ์ไว้เพื่อการท่องเที่ยว
- ประเทศใดที่เป็นแหล่งดินดำ ดินดี ที่ใช้ผลิตข้าวสาลีได้ผลผลิตมากที่สุดในทวีปยุโรป
 - อังกฤษ
 - ยูเครน
 - กรีซ
 - สเปน
- บริเวณใดที่เป็นแหล่งปลาชุกชุมเหมาะแก่การประมงมากที่สุดของทวีปยุโรป
 - อ่าวบิสเคย์ – ดอกเกอร์แบงค์
 - ทะเลบอลติก – คูริลแบงค์
 - ทะเลเหนือ ทะเลนอร์วีเจียน – แกรนด์แบงค์
 - ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน – แกรนด์แบงค์
- น้ำมันปิโตรเลียมของทวีปยุโรปพบมากบริเวณใด
 - ทะเลเหนือ , รอบๆทะเลแคสเปียน , ภาคกลางของรัสเซีย
 - ทะเลดำ , ทะเลเหนือ , ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
 - ภาคกลางของรัสเซีย , ทะเลนอร์วีเจียน , ทะเลดำ
 - ที่ราบสูงมัสซิฟของตรัล , ทะเลเหนือ
- ทรัพยากรธรรมชาติข้อใดที่ทำให้ทวีปยุโรปกลายเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมของโลก
 - เหล็ก , ถ่านหิน
 - เหล็ก , น้ำมัน
 - ถ่านหิน , ไม้สน
 - ไม้สน , น้ำมัน
- น่านน้ำใดเป็นแหล่งจับปลาสเตอร์เจียนที่สำคัญของทวีปยุโรป
 - ทะเลบอลติก
 - ทะเลเหนือ
 - ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
 - ทะเลแคสเปียน
- แม่น้ำที่ได้รับสมญานามว่า “แม่น้ำถ่านหิน” เพราะไหลผ่านประเทศเยอรมนีและใช้ขนส่งถ่านหินออกสู่ตลาดโลกคือ แม่น้ำใด
 - แม่น้ำดานูบ
 - แม่น้ำเซน
 - แม่น้ำไรน์
 - แม่น้ำเอลเบ

เฉลยแบบทดสอบย่อย

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	6	ค
2	ค	7	ก
3	ก	8	ก
4	ก	9	ง
5	ข	10	ค

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย
มีจิตสาธารณะ	นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือสมาชิกในการทำงาน	นักเรียนไม่รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือสมาชิกในการทำงาน

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปยุโรป
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของประชากรและการเปลี่ยนแปลงของประชากรในทวีปยุโรปได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ได้
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะทางประชากรของทวีปยุโรปที่มีต่อตนเองได้

4. สาระสำคัญ

ประชากรส่วนใหญ่ของทวีปยุโรปเป็นชนผิวขาว เป็นกลุ่มชาติพันธุ์คอเคซอยด์ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน กลุ่มแอลไพน์ และพวกนอร์ดิกและดิวตัน มีประชากรมากเป็นอันดับ 3 ของโลก แต่มีความหนาแน่นมากที่สุดในโลก แม้ว่าจะมีอัตราการเพิ่มของประชากรไม่มากนัก

5. สาระการเรียนรู้

- ลักษณะทั่วไปทางประชากรของทวีปยุโรป

- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากร

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ของทวีปยุโรปได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ในทวีปยุโรป

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะของประชากรและปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ของทวีปยุโรป

4. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (15 นาที)

1. ครูถามนักเรียนว่ารู้หรือไม่ว่านักเรียนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ใด (มองโกลอยด์ (Mongoloid))
2. ครูถามนักเรียนว่ากลุ่มชาติพันธุ์ สามารถแบ่งกลุ่มได้กี่กลุ่ม (แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นิกรอยด์ (Negroid) มองโกลอยด์ (Mongoloid) และคอเคซอยด์ (Caucasoid))
3. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายลักษณะของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์
4. ครูอธิบายเชื่อมโยงกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากรยุโรปคือกลุ่มชาติพันธุ์คอเคซอยด์ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือกลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน กลุ่มแอลไพน์ พวกนอร์ดิกและติวตัน
5. ครูนำเสนอแผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากรทวีปยุโรป และแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ เพื่ออธิบายปัจจัยที่ทำให้แต่ละพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรแตกต่างกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม (15 นาที)

6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน (กลุ่มเดิม) ศึกษาความหนาแน่นของประชากรทวีปยุโรป จากแผนที่และหนังสือเรียน
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่เป็นแผนผังความคิด
8. ครูสุ่มนักเรียนบางกลุ่มออกมาแนะนำเสนอ ครูอธิบายเพิ่มเติม สรุปความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการอาศัยอยู่ของประชากร

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย (10 นาที)

9. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะทั่วไปทางประชากรของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

10. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทางประชากรของทวีปยุโรป และครูอธิบายเพิ่มเติม

11. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนสะสมของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นการรับรองผลงานของกลุ่ม (5 นาที)

12. ครูสรุปผลการทดสอบย่อย แจ้งคะแนนสะสมของกลุ่ม

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. แบบทดสอบย่อย แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

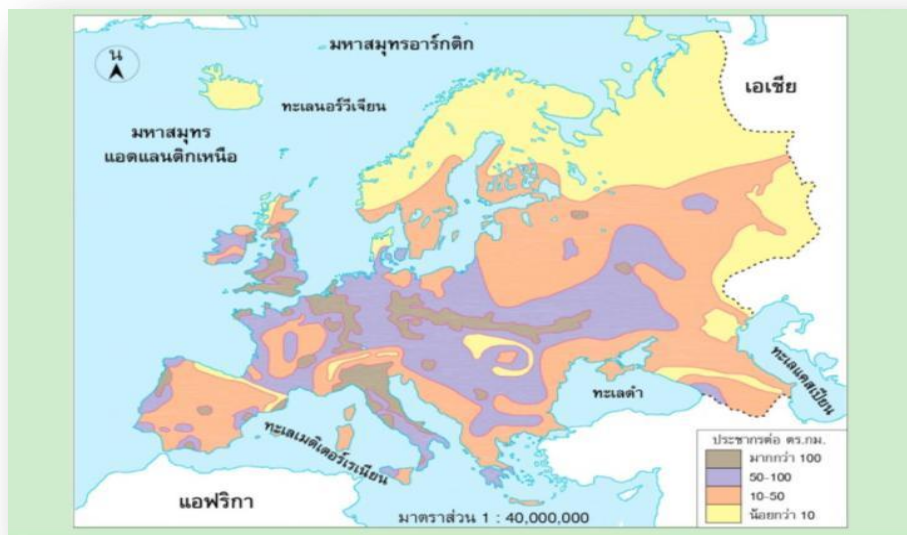
11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อย เรื่องเรื่องลักษณะทางประชากรของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแผนผังความคิด	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากรทวีปยุโรป แล้วอธิบายความ
หนาแน่นของประชากรตามหัวข้อที่กำหนด

เขตประชากรหนาแน่น	เขตประชากรเบาบาง
บริเวณที่มีประชากรหนาแน่น	บริเวณที่มีประชากรเบาบาง
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
สาเหตุที่ทำให้ประชากรหนาแน่น	สาเหตุที่ทำให้ประชากรเบาบาง
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงาน

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากรทวีปยุโรป แล้วอธิบายความ

หนาแน่นของประชากรตามหัวข้อที่กำหนด

เขตประชากรหนาแน่น	เขตประชากรเบาบาง
บริเวณที่มีประชากรหนาแน่น	บริเวณที่มีประชากรเบาบาง
พื้นที่ยุโรปตะวันตก ยุโรปกลาง ยุโรปใต้ และบางส่วนของยุโรปตะวันออก ประเทศที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เช่น เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม เยอรมนี เกือบบริเตน เป็นต้น	บริเวณคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย บริเวณตอนเหนือของทวีป ทางตะวันออกในเขตไซบีเรีย บริเวณทางตอนเหนือของทะเลแคสเปียน รวมทั้ง บริเวณเทือกเขาสูงและที่ราบสูงในบริเวณตอนกลางและตอนใต้ของทวีป
สาเหตุที่ทำให้ประชากรหนาแน่น	สาเหตุที่ทำให้ประชากรเบาบาง
เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน เช่น แม่น้ำไรน์ แม่น้ำลัวร์ แม่น้ำดานูบ แม่น้ำวอลกา เป็นต้น ทำให้เป็นแหล่งเกษตรกรรมและพาณิชยกรรมที่สำคัญและมีการตั้งถิ่นฐานมาตั้งแต่ครั้งอดีต	บริเวณตอนเหนือของทวีปและทางตะวันออกในเขตไซบีเรียมีอากาศหนาวเย็นเกือบทั้งปี จึงไม่สามารถทำการเกษตรได้ บริเวณตอนเหนือของทะเลแคสเปียนมีอากาศกึ่งแห้งแล้ง ส่วนบริเวณเทือกเขาและที่ราบสูงบริเวณตอนกลางและตอนใต้มีความทุรกันดาร สภาพภูมิอากาศไม่เหมาะในการตั้งถิ่นฐานและการประกอบอาชีพ

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบย่อย

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่องลักษณะทางประชากรของทวีปยุโรป

จำนวน 10 ข้อ

10 คะแนน

เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท x ลงในกระดาษคำตอบ

- บริเวณใดของทวีปยุโรปที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่เบาบางที่สุด
ก. ลุ่มแม่น้ำไรน์ ข. คาบสมุทรอิตาลี
ค. คาบสมุทรบอลข่าน ง. คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย
- ประชากรส่วนใหญ่ของทวีปยุโรปเป็นกลุ่มคนเชื้อชาติใดมากที่สุด
ก. แอลป์ ข. นิกรอยด์
ค. คอเคซอยด์ ง. มองโกลอยด์
- คำชี้แจง จงใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 3-6
ก. กลุ่มนิกรอยด์ ข. กลุ่มนอร์ดิก
ค. กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน ง. กลุ่มแอลไพน์
- กลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ทางยุโรปเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือ คือกลุ่มชาติพันธุ์ใด
- ลักษณะประชากรที่มีรูปร่างปานกลาง กะโหลกศีรษะกลม ผผและตาสีดำ คือกลุ่มชาติพันธุ์ใด
- กลุ่มประชากรในประเทศฝรั่งเศส เยอรมนีส่วนใหญ่ คือกลุ่มชาติพันธุ์ใด
- ชนชาติยุโรปที่ตั้งถิ่นฐานบริเวณตอนกลางของทวีป มีรูปร่างค่อนข้างเตี้ยล่ำ ผผสีน้ำตาล และกะโหลกศีรษะกลม คือกลุ่มชาติพันธุ์ใด
- บริเวณที่มีประชากรหนาแน่นของทวีปยุโรปคือบริเวณใด
ก. ภาคตะวันตกและภาคกลางของทวีป
ข. คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย
ค. ภาคตะวันออกของทวีป
ง. ตอนเหนือของทวีป

- ข้อใดเกี่ยวข้องกับปัจจัยในการตั้งถิ่นฐานของประชากรน้อยที่สุด
ก. ลักษณะทางกายภาพ ข. ลักษณะภูมิอากาศ
ค. ลักษณะทรัพยากร ง. ลักษณะกลุ่มชาติพันธุ์
- ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับประชากรในทวีปยุโรป
ก. บริเวณตอนเหนือของทะเลแคสเปียนมีลักษณะภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งจึงมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง
ข. เกาะเกรตบริเตน ไม่มีผผแผ่นดินเชื่อมต่อ กับแผ่นดินใหญ่ของทวีปมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง
ค. ยุโรปมีอัตราการเพิ่มของประชากรสูง เพื่อตอบสนองความต้องการแรงงานในภาคอุตสาหกรรมที่กำลังพัฒนา
ง. มีการเคลื่อนย้ายประชากรจากยุโรปตอนใต้เข้ามาตั้งถิ่นฐานและหางานในยุโรปตะวันออกเพราะมีพื้นที่ติดกับทวีปเอเชีย
- ความหนาแน่นของประชากรหมายถึง
ก. การกระจายตัวของจำนวนประชากร
ข. จำนวนประชากรทั้งหมดที่มีอยู่ในพื้นที่
ค. จำนวนประชากรต่อพื้นที่ทั้งหมด
ง. จำนวนประชากรทั้งหมดที่สามารถจุในพื้นที่ได้

เฉลยแบบทดสอบย่อย

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	6	ง
2	ค	7	ก
3	ข	8	ก
4	ค	9	ง
5	ง	10	ค

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปได้
2. เพื่อให้นักเรียนเขียนสรุปลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปได้
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปที่มีต่อตนเองได้

4. สาระสำคัญ

ความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมส่งผลให้ยุโรปมีลักษณะเป็นสังคมเมืองที่มีผู้คนจำนวนมากมาอยู่ร่วมกัน ทำให้มีความเป็นประชาธิปไตยสูงมากและเป็นแหล่งกำเนิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

5. สาระการเรียนรู้

- ลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
- การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะทางสังคมและ
วัฒนธรรมของทวีปยุโรป

3. เจื่อนใจความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

4. เจื่อนใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียร
พยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด
(ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD

ขั้นที่ 1 ชี้นำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (15 นาที)

1. ครูนำเสนอสภาพทางสังคมทั่วไปของทวีปยุโรป
2. ครูถามนักเรียนว่าอารยธรรมในความเข้าใจของนักเรียนหมายถึงอะไร (ความเจริญทางวัฒนธรรม)
3. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power point ประกอบการอธิบายแหล่งอารยธรรมในทวีปยุโรป พร้อมกับการนำเสนอแผนที่เพื่อสร้างความเข้าใจ
4. ครูอธิบายวัฒนธรรมทางด้านภาษาที่ใช้ในทวีปยุโรป (ภาษาตระกูลอินโด – ยูโรเปียน) กลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาต่างๆ
5. ครูอธิบายวัฒนธรรมทางด้านศาสนาที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือ และนิกายที่นับถือ

ขั้นที่ 2 ขั้้นบทวนความรู้เป็นกลุ่ม (15 นาที)

6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน (กลุ่มเดิม) ศึกษาลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศในทวีปยุโรปที่ครูกำหนดในใบงาน
8. ครูสุ่มนักเรียนบางกลุ่มออกมานำเสนอ ครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้้นทดสอบย่อย (10 นาที)

9. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 4 ขั้้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

10. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป และครูอธิบายเพิ่มเติม
11. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนสะสมของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้้นการรับรองผลงานของกลุ่ม (5 นาที)

12. ครูสรุปผลการทดสอบย่อย แจ้งคะแนนสะสมของกลุ่ม

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. แบบทดสอบย่อย แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศในทวีปยุโรปลงในตารางที่กำหนดให้

ประเทศ	กลุ่มเชื้อชาติ	ภาษา	ศาสนา	การปกครอง
เดนมาร์ก				
สหราชอาณาจักร				
เยอรมนี				
เนเธอร์แลนด์				
อิตาลี				
โรมาเนีย				
อิตาลี				
สเปน				

เฉลยใบงาน

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศในทวีปยุโรปลงในตารางที่กำหนดให้

ประเทศ	กลุ่มเชื้อชาติ	ภาษา	ศาสนา	การปกครอง
เดนมาร์ก	นอร์ดิก.เอสกีโม แฟโรเซ	เดนมาร์ก	คริสต์ (โปรเตสแตนต์)	ประชาธิปไตย.กษัตริย์เป็น ประมุข.นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำ รัฐบาล
สหราชอาณาจักร	อังกฤษ สกอตแลนด์ ไอร์แลนด์ เวลส์	อังกฤษ	คริสต์ (โปรเตสแตนต์)	ประชาธิปไตยระบบรัฐสภา สมเด็จพระราชินีเป็นประมุข นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำรัฐบาล.
เยอรมนี	เยอรมัน.เดิร์ก	เยอรมัน	คริสต์ (โปรเตสแตนต์ โรมันคาทอลิก)	ประชาธิปไตย.ประธานาธิบดีเป็น ประมุข.นายกรัฐมนตรีเป็น หัวหน้ารัฐบาล
เนเธอร์แลนด์	ดัตช์	ดัตช์	คริสต์ (โปรเตสแตนต์ โรมันคาทอลิก)	ประชาธิปไตย.กษัตริย์เป็น ประมุข.นายกรัฐมนตรีเป็น หัวหน้ารัฐบาล
อิตาลี	อิตาลี.อิตาลี เยอรมัน	อิตาลี	คริสต์ (โปรเตสแตนต์ โรมันคาทอลิก)	ประชาธิปไตย.ระบบรัฐสภา ประธานาธิบดีเป็นประมุข. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำรัฐบาล.
โรมาเนีย	โรมาเนีย.ฮังการี	โรมาเนีย	คริสต์ (โปรเตสแตนต์ โรมันคาทอลิก)	ประชาธิปไตย.ประธานาธิบดีเป็น ประมุข.นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำ รัฐบาล
อิตาลี	อิตาลี.เยอรมัน ฝรั่งเศส	อิตาลี	คริสต์ (โรมันคาทอลิก)	ประชาธิปไตย.ประธานาธิบดีเป็น ประมุข.นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำ รัฐบาล
สเปน	กลุ่มเมดิเตอร์- เรเนียน กลุ่มนอร์ดิก	สเปน	คริสต์ (โรมันคาทอลิก)	ประชาธิปไตย.กษัตริย์เป็น ประมุข.นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำ รัฐบาล

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เรื่องทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป	จำนวน 10 ข้อ	10 คะแนน	เวลา 10 นาที

1. ทวีปยุโรปมีลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่
ได้รับอิทธิพลจากอารยธรรมข้อใด
ก. อารยธรรมอินเดีย
ข. อารยธรรมอียิปต์
ค. อารยธรรมกรีก-โรมัน
ง. อารยธรรมเมโสโปเตเมีย
2. ภาษาพูดของประชากรส่วนใหญ่ในยุโรปใต้ เช่น
อิตาลี สเปน และโปรตุเกส จัดอยู่ในกลุ่มตระกูล
ภาษาข้อใด
ก. กลุ่มภาษาเตอร์ก
ข. กลุ่มภาษาสลาฟ
ค. กลุ่มภาษาเยอรมนิก
ง. กลุ่มภาษาละตินหรือโรมานซ์
3. ภาษาอังกฤษจัดอยู่ในกลุ่ม-ตระกูลภาษาอะไร
ก. โรมานซ์ ข. ดิวตอนิก
ค. สลาฟ ง. ละติน
4. แหล่งอารยธรรมเก่าแก่ของโลกในทวีปยุโรปอยู่
บริเวณใด
ก. ยุโรปใต้ ข. ยุโรปเหนือ
ค. ยุโรปตะวันตก ง. ยุโรปตะวันออก
5. ประชากรของทวีปยุโรปตะวันออกส่วนใหญ่
นับถือศาสนาคริสต์นิกายใดมากที่สุด
ก. ยูดาห์ ข. โรมันคาทอลิก
ค. โปรเตสแตนต์ ง. กรีกออร์ทอดอกซ์
6. ศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอดอกซ์ เป็นศาสนาของ
ประชากรส่วนใหญ่ในบริเวณใดของยุโรป
ก. ยุโรปใต้ ข. ยุโรปเหนือ
ค. ยุโรปตะวันตก ง. ยุโรปตะวันออก
7. ดอกทิวลิปและกังหันลม เป็นสัญลักษณ์
หมายถึงประเทศใด
ก. ประเทศเนเธอร์แลนด์
ข. เบลเยียม
ค. ฝรั่งเศส
ง. อิตาลี
8. อารยธรรมแรกเริ่มในทวีปยุโรป เกิดขึ้นครั้งแรก
บริเวณใด
ก. บริเวณรอบทะเลบอลติก
ข. บริเวณคาบสมุทรบอลข่าน
ค. บริเวณยุโรปตะวันออก
ง. บริเวณยุโรปตะวันตก
9. ภาษาดัตช์ใช้ในประเทศใด
ก. ประเทศเนเธอร์แลนด์
ข. ฮังการี
ค. สเปน
ง. อิตาลี
10. ภาษาเฟลมิช ใช้อยู่ในประเทศใด
ก. เบลเยียม ข. ลัตเวีย
ค. ฝรั่งเศส ง. อิตาลี

เฉลยแบบทดสอบย่อย

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	6	ง
2	ง	7	ก
3	ข	8	ข
4	ก	9	ก
5	ง	10	ก

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
มีวินัย	นักเรียนมีความรับผิดชอบ และทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบ และทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ทันตามเวลาที่กำหนด
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ สามารถค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองได้	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้ ไม่สามารถค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองได้

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป (1)
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปที่มีต่อตนเองได้ (A)

4. สาระสำคัญ

ยุโรปมีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เพราะมีปัจจัยที่สนับสนุน คือ ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาการและเทคโนโลยี การศึกษา และการเมืองที่มั่นคง

5. สารการเรียนรู้

- เกษตรกรรม
- การเพาะปลูก
- การเลี้ยงสัตว์
- การทำป่าไม้
- การทำเหมืองแร่
- อุตสาหกรรม
- พาณิชยกรรม
- การคมนาคม

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการคิดสังเคราะห์
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน
2. มีจิตสาธารณะ

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD

ขั้นที่ 1 ชี้นำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (30 นาที)

1. ครูนำเสนอภาพรวมด้านเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power point นำเสนอลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ดังนี้

- เกษตรกรรม
- การเพาะปลูก
- การเลี้ยงสัตว์
- การทำป่าไม้
- การทำเหมืองแร่
- อุตสาหกรรม
- พาณิชยกรรม
- การคมนาคม

2. ครูนำเสนอแผนที่ทางกายภาพของทวีปยุโรปประกอบการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจ

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม(20 นาที)

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน (กลุ่มเดิม) จับสลากหัวข้อ ดังนี้

- เกษตรกรรม
- การเพาะปลูก
- การเลี้ยงสัตว์
- การทำป่าไม้
- การทำเหมืองแร่
- อุตสาหกรรม
- พาณิชยกรรม
- การคมนาคม

4. นักเรียนศึกษาลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจแต่ละด้านจากแผนที่และหนังสือเรียน แล้วเขียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป เป็นแผนผังความคิด

5. นักเรียนทุกกลุ่มเตรียมนำเสนอในคาบถัดไป

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย
มีจิตสาธารณะ	นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือสมาชิกในการทำงาน	นักเรียนไม่รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือสมาชิกในการทำงาน

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสุมาลี กำเนิดแวงควง)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายวิทยาอุธ เลิศพันธ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

การอนุมัติของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายชูศักดิ์ ประราศรี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

4. ผลของการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวสมฤทัย สงเคราะห์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป (2)
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปที่มีต่อตนเองได้

4. สาระสำคัญ

ยุโรปมีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เพราะมีปัจจัยที่สนับสนุน คือ ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาการและเทคโนโลยี การศึกษา และการเมืองที่มั่นคง

5. สารการเรียนรู้

- เกษตรกรรม
- การเพาะปลูก
- การเลี้ยงสัตว์
- การทำป่าไม้
- การทำเหมืองแร่
- อุตสาหกรรม
- พาณิชยกรรม
- การคมนาคม

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการคิดสังเคราะห์
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม (30 นาที)

1. นักเรียนเตรียมงานนำเสนอเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน (กลุ่มเดิม) ตามหัวข้อ ดังนี้
 - เกษตรกรรม
 - การเพาะปลูก
 - การเลี้ยงสัตว์
 - การทำป่าไม้
 - การทำเหมืองแร่
 - อุตสาหกรรม
 - พาณิชยกรรม
 - การคมนาคม

2. นักเรียนศึกษาลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจแต่ละด้านจากแผนที่และหนังสือเรียน แล้วเขียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป เป็นแผนผังความคิด

3. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอ ครูอธิบายเพิ่มเติม

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย (10 นาที)

5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

6. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป และครูอธิบายเพิ่มเติม

7. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนสะสมของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นการรับรองผลงานของกลุ่ม (5 นาที)

8. ครูสรุปผลการทดสอบย่อย แจ้งคะแนนสะสมสูงสุดของกลุ่มเพื่อชมเชย

9. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยที่ 7 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. แบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ข้อสอบแบบกาถูก – ผิด จำนวน 15 ข้อ	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบย่อย

เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายถูก / หน้าข้อความที่ถูก และเขียนเครื่องหมายกากบาท X หน้าข้อความที่กล่าวผิด

-1. จุดเปลี่ยนที่ทำให้อังกฤษเป็นชาติผู้นำในการพัฒนาอุตสาหกรรมของยุโรป
คริสต์ศตวรรษที่ 17 คือ การปฏิวัติอุตสาหกรรม
-2. แร่ธาตุที่เป็นพื้นฐานของความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมของทวีปยุโรป คือ
เหล็ก ถ่านหิน ปิโตรเลียม
-3. ปัญหาความสัมพันธ์ทางการค้าที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสหภาพยุโรป (EU) ใน
ปัจจุบันคือการกีดกันและเข้มงวดคุณภาพสินค้าไทย
-4. เขตอุตสาหกรรมสำคัญของทวีปยุโรปอยู่บริเวณ ตอนเหนือและตะวันออกของทวีป
-5. บริเวณที่เป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุมเหมาะแก่การประมงมากที่สุดของทวีปยุโรปคือ
ทะเลแคสเปียน
-6. น้ำมันปิโตรเลียมของทวีปยุโรป พบมากบริเวณทะเลเหนือ รอบๆทะเลแคสเปียน และ
ภาคกลางของรัสเซีย
-7. การเกษตรกรรมในทวีปยุโรปจัดเป็นการเกษตรแบบยังชีพ
-8. น่านน้ำที่เป็นแหล่งจับปลาเตอร์เจียนที่สำคัญของทวีปยุโรป คือ ทะเลแคสเปียน
-9. ทรัพยากรธรรมชาติที่ทำให้ทวีปยุโรปกลายเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมของโลก คือ
เหล็กและถ่านหิน
-10. การปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งแรกของโลก ประเทศอังกฤษเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการ
การต่อเรือ
-11. บริเวณที่เป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุมเหมาะแก่การประมงมากที่สุด คือ ดอกเกอร์แบงก์
-12. กวางเรนเดียร์เลี้ยงมากในเขตภูมิอากาศ แบบเมดิเตอร์เรเนียน
-13. ไม้ในป่าสนของทวีปยุโรป ส่วนใหญ่นำไปใช้ประโยชน์ใน ด้านการทำกระดาษ

.....14. แหล่งแร่เหล็กคุณภาพดีของทวีปยุโรปพบมากในประเทศสวีเดน

.....15. ปัจจุบันสหภาพยุโรปมีสมาชิก 38 ประเทศ

เฉลยแบบทดสอบย่อย

เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายถูก / หน้าข้อความที่ถูก และเขียนเครื่องหมายกากบาท X หน้าข้อความที่กล่าวผิด

...../.....1. จุดเปลี่ยนที่ทำให้อังกฤษเป็นชาติผู้นำในการพัฒนาอุตสาหกรรมของยุโรป
คริสต์ศตวรรษที่ 17 คือ การปฏิวัติอุตสาหกรรม

...../.....2. แร่ธาตุที่เป็นพื้นฐานของความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมของทวีปยุโรป คือ
เหล็ก ถ่านหิน ปิโตรเลียม

...../.....3. ปัญหาความสัมพันธ์ทางการค้าที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสหภาพยุโรป (EU) ใน
ปัจจุบันคือการกีดกันและเข้มงวดคุณภาพสินค้าไทย

.....x.....4. เขตอุตสาหกรรมสำคัญของทวีปยุโรปอยู่บริเวณ ตอนเหนือและตะวันออกของทวีป

.....x.....5. บริเวณที่เป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุมเหมาะแก่การประมงมากที่สุดของทวีปยุโรปคือ
ทะเลแคสเปียน

...../.....6. น้ำมันปิโตรเลียมของทวีปยุโรป พบมากบริเวณทะเลเหนือ รอบๆทะเลแคสเปียน
และภาคกลางของรัสเซีย

.....x.....7. การเกษตรกรรมในทวีปยุโรปจัดเป็นการเกษตรแบบยังชีพ

...../.....8. น่านน้ำที่เป็นแหล่งจับปลาเตอร์เจียนที่สำคัญของทวีปยุโรป คือ ทะเลแคสเปียน

...../.....9. ทรัพยากรธรรมชาติที่ทำให้ทวีปยุโรปกลายเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมของโลก คือ
เหล็กและถ่านหิน

.....x.....10. การปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งแรกของโลก ประเทศอังกฤษเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการ
การต่อเรือ

...../.....11. บริเวณที่เป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุมเหมาะแก่การประมงมากที่สุด คือ ดอกเกอร์แบงค์

.....x.....12. กวางเรนเดียร์เลี้ยงมากในเขตภูมิอากาศ แบบเมดิเตอร์เรเนียน

...../.....13. ไม้ในป่าสนของทวีปยุโรป ส่วนใหญ่นำไปใช้ประโยชน์ใน ด้านการทำกระดาษ

-
-/.....14. แหล่งแร่เหล็กคุณภาพดีของทวีปยุโรปพบมากในประเทศสวีเดน
-x.....15. ปัจจุบันสหภาพยุโรปมีสมาชิก 38 ประเทศ
-
-

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ปรับปรุง (1)
เนื้อหาถูกต้อง	มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความรู้ ยกตัวอย่าง สรุป ความคิดรวบยอด ถูกต้องตามหลัก วิชาการ	มีการจับประเด็นสำคัญ ได้ แต่ขยายความรู้ ยกตัวอย่าง สรุป ความคิดรวบยอดไม่ได้ เนื้อหาผิดบ้าง	จับประเด็นสำคัญได้ น้อย เนื้อหาที่น่าเสนอ ไม่ถูกต้อง
การเขียนสื่อความ	เขียนสื่อความได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เข้าใจง่าย	เขียนสื่อความได้น้อย แต่ตรงประเด็น	เขียนสื่อความไม่ตรง ประเด็น
มีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนด มีรูปแบบ น่าสนใจ	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนด แต่รูปแบบไม่ ดึงดูดความสนใจ	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนดน้อยมาก
ประโยชน์ของการนำ ข้อมูลไปใช้	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้อย่าง เหมาะสม	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้บ้าง	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้น้อย มาก

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลงานกลุ่ม กำหนดไว้ดังนี้

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10 – 12	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7 – 9	หมายถึง	ดี
คะแนน	1 – 6	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัด

ส 5.2 ม.2/1 วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลง
ทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำเสนอสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปยุโรปได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถสืบค้นสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปยุโรปได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจศึกษาเรียนรู้ถึงวิวัฒนาการต่างๆ ที่เป็นสิ่งแวดล้อมใหม่ที่
เกิดขึ้นในทวีปยุโรป เพื่อเป็นข้อมูลและประโยชน์ทางการศึกษาของตนเอง (A)

4. สาระสำคัญ

สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมที่เกิดจากการประดิษฐ์หรือก่อสร้างสิ่งใหม่ในทวีปยุโรปเกิดจากการ
พัฒนาทางเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ สืบเนื่องมาจากสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

5. สารการเรียนรู้

- สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปยุโรป

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายนำเสนอสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปยุโรปได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการสืบค้นสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปยุโรปได้

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปยุโรป

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป
2. ครูนำภาพหอไอเฟลของประเทศฝรั่งเศส พร้อมประวัติมาเล่าให้นักเรียนฟัง

หอไอเฟล (อังกฤษ : Eiffel Tower, ฝรั่งเศส : Tour

Eiffel) หอคอยโครงสร้างเหล็ก ที่ Champ de Mars

บริเวณแม่น้ำแซน ในเมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศสเป็นสถานที่
และสัญลักษณ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของฝรั่งเศสก่อสร้างใน พ.ศ.

2432 (ค.ศ. 1889) โดย กุสตาฟไอเฟล ผู้ออกแบบคนเดียวกับ

เทพีเสรีภาพ เพื่อเป็นสัญลักษณ์การจัดงานแสดงสินค้าโลกใน

ปี 1889 (พ.ศ. 2413) ฉลองครบรอบ 100 ปีแห่งการปฏิวัติ

อุตสาหกรรม หอไอเฟลทำขึ้นจากโลหะ 15,000 ชิ้น

หนักถึง 7,000 ตัน ยึดต่อดัวยนอต 2,500,000 ตัว สีทา

ทั้งหมด 35 ตัน สูง 1,050 ฟุต สิ้นเงินค่าก่อสร้าง 7,799,401

ฟรังก์แรก ๆ ที่หอไอเฟลสร้างเสร็จ หอไอเฟลได้รับการ

ประณามโดยทั่วไปว่าเป็นไอเดียที่ประหลาดและไม่เข้าท่า

หอคอยไอเฟลได้ชื่อว่าเป็นสิ่งก่อสร้างที่สูงที่สุดในช่วงเวลา

พ.ศ. 2432-2473

ในปัจจุบัน หอคอยไอเฟลมีนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมประมาณ

5.5 ล้านคนต่อปี นับเป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุค

ใหม่

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (30 นาที)

3. ครูอธิบายว่า “หอไอเฟล เป็นสิ่งแวดลอมใหม่ทางสังคมของทวีปยุโรปที่ก่อสร้างในช่วงยุค
หลังปฏิวัติอุตสาหกรรม 100 ปี”

4. ครูให้นักเรียนสรุปความหมายสิ่งแวดลอมใหม่ทางสังคม

(แนวคำตอบ : สิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้นที่เกิดขึ้นรอบตัวมีการ
เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือสร้างขึ้นใหม่มีผลต่อวิถีชีวิตของคนในพื้นที่)

5. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- การสร้างสิ่งแวดลอมใหม่ของมนุษย์เกิดขึ้นเพราะสาเหตุใดบ้าง
- การเกิดสิ่งแวดลอมใหม่ส่งผลกระทบในเรื่องใดบ้าง
- การเกิดสิ่งแวดลอมใหม่เกิดผลดีและผลเสียอย่างไรบ้าง

6. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระตามแนวคิดการวิเคราะห์ตามพื้นฐาน
ประสบการณ์ของตนเอง

7. ครูอธิบายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมที่เกิดจากการประดิษฐ์หรือก่อสร้างสิ่งใหม่ในทวีปยุโรป
เกิดจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ สืบเนื่องมาจากสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป
3. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ ที่ 3 เรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน เวลา 10 นาที

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงใน
กระดานคำตอบ

1. การที่ธารน้ำแข็งทางตอนเหนือของทวีปยุโรป มีอัตรา การละลายมากกว่าปกติส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ในข้อใดมากที่สุด ก. พื้นดินแถบที่ราบชายฝั่งทะเลทรุดต่ำลง ข. น้ำท่วมในบริเวณภาคกลางของประเทศไทย ค. น้ำท่วมในบริเวณชายฝั่งทะเลภาคใต้ของ ประเทศไทย ง. พื้นที่ชายฝั่งด้านอ่าวไทยได้รับความเสียหายจาก การถูกกัดเซาะมากขึ้น 2. ปัจจุบันประชาชนชาวยุโรปได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้สินค้าที่มีกระบวนการผลิตที่ไม่ทำลาย ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับ ข้อใด ก. การเป็นแบบอย่างที่ดีของรัฐบาล ข. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ค. ประชาชนมีความรู้เรื่องการอนุรักษ์ สภาพแวดล้อม ง. ประชาชนให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	3. ประเทศในทวีปยุโรปได้ส่งเสริมการลงทุนสีเขียว สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อย่างไร ก. การกำหนดแนวทางการผลิตสินค้า ข. การเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ ค. ความร่วมมือกันปฏิบัติตามกฎหมาย ง. ความร่วมมือกันในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ 4. พายุฤดูหนาวทั่วทวีปยุโรป มีผลให้เกิดความเสียหาย ในด้านใดมากที่สุด ก. การจราจรทางบก ข. การจราจรทางอากาศ ค. ชีวิต ทรัพย์สิน การเดินทาง ง. สภาพความเป็นอยู่ของคนในเมือง 5. สภาพอากาศแปรปรวนผิดปกติในทวีปยุโรป มีผลมา จากข้อใด ก. ภาวะโลกร้อน ข. ฝนตกผิดปกติ ค. น้ำแข็งในขั้วโลกละลาย ง. น้ำในทะเลและมหาสมุทรสูงขึ้น
--	--

6. ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ของทวีปยุโรป เกิดจากสิ่งใดเป็นสำคัญ
 - ก. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ผลิตออกมาไม่ได้มาตรฐาน
 - ข. การผลิตสินค้าประเภทเทคโนโลยีมีจำนวนมาก
 - ค. การอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ผลิตสินค้าจำนวนมาก
 - ง. เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าหมดอายุการใช้งานเป็นจำนวนมาก
7. ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มีผลต่อประเทศไทย คือข้อใด
 - ก. การจำหน่ายสินค้าในทวีปยุโรปได้น้อย
 - ข. การขนส่งสินค้าใช้เวลานานกว่าเดิม
 - ค. ต้นทุนการผลิตสินค้าของไทยสูงขึ้น
 - ง. ประเทศไทยต้องยกเลิกการผลิตสินค้าหลายชนิด
8. การพัฒนาในเรื่องใดที่ส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปมากที่สุด

ก. อุตสาหกรรม	ข. เกษตรกรรม
ค. พาณิชยกรรม	ง. การคมนาคมขนส่ง
9. ข้อใดไม่ใช่แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ก. ใช้พลังงานสะอาดจากธรรมชาติแทนพลังงานจากฟอสซิล
 - ข. ออกกฎหมายควบคุมการผลิตที่ก่อมลพิษทางด้านสิ่งแวดล้อม
 - ค. จัดตั้งพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรมให้ไกลจากแหล่งที่อยู่อาศัย
 - ง. รมรณงค์เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้นโดยการขยายพื้นที่ปลูกป่า
10. มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมใดที่สหภาพยุโรป (EU) นำมาใช้กับประเทศไทย
 - ก. งดนำเข้าสินค้าที่ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทย
 - ข. ใช้มาตรการกีดกันทางการค้ากับสินค้าที่ปนเปื้อนมลพิษ
 - ค. งดนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศไทยที่แปรรูปจากโรงงานอุตสาหกรรม
 - ง. ออกกฎหมายให้ประเทศไทยงดใช้สารเคมีทางการเกษตรกรรม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ง	6	ง
2	ง	7	ค
3	ง	8	ก
4	ค	9	ค
5	ก	10	ข

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัด

ส 5.2 ม.2/3 สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและ
แอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีป
ยุโรปได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษา วิเคราะห์ และจำแนกปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้ผลกระทบจากปัญหาทางด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อหาวิธีแก้ไขในการดำเนินชีวิตประจำวัน (A)

4. สำคัญ

วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปประกอบด้วยปัญหาทรัพยากรดิน น้ำ แร่ธาตุ ป่าไม้ และสัตว์ป่า เป็นผลมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชากรทวีปยุโรป โดยสาเหตุหลักมาจากสภาพอากาศที่เกิดการเปลี่ยนแปลงเพราะการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจ และการขยายพื้นที่อยู่อาศัยของประชากร

5. การเรียนรู้

- ปัญหาทางด้านทรัพยากรของทวีปยุโรป
- ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการศึกษา วิเคราะห์ และจำแนกปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กิจกรรมการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นเพื่อนำเข้าสู่เนื้อหาของบทเรียน ดังนี้

- ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ แร่ธาตุ ป่าไม้ และสัตว์ป่ามีผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างไร

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

2. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมดังนี้

- ปัจจุบันโลกกำลังประสบวิกฤตปัญหาเรื่องใด
- สาเหตุของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกิดจากสาเหตุใด
- ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อโลกนี้อย่างไรบ้าง
- ใครจะเป็นผู้ที่แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระตาม

พื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

3. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป ตามประเด็นดังนี้

วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1. ปัญหาทรัพยากรดิน
2. ปัญหาทรัพยากรน้ำ
3. ปัญหาทรัพยากรแร่
4. ปัญหาทรัพยากรสัตว์ป่า
5. ปัญหาทรัพยากรป่าไม้

วิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

1. อากาศแปรปรวน
2. ขยะและสิ่งปฏิกูล
3. มลพิษทางอากาศ
4. ไฟป่า

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

4. นักเรียนทำใบงาน เรื่องวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. ใบงาน เรื่องวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

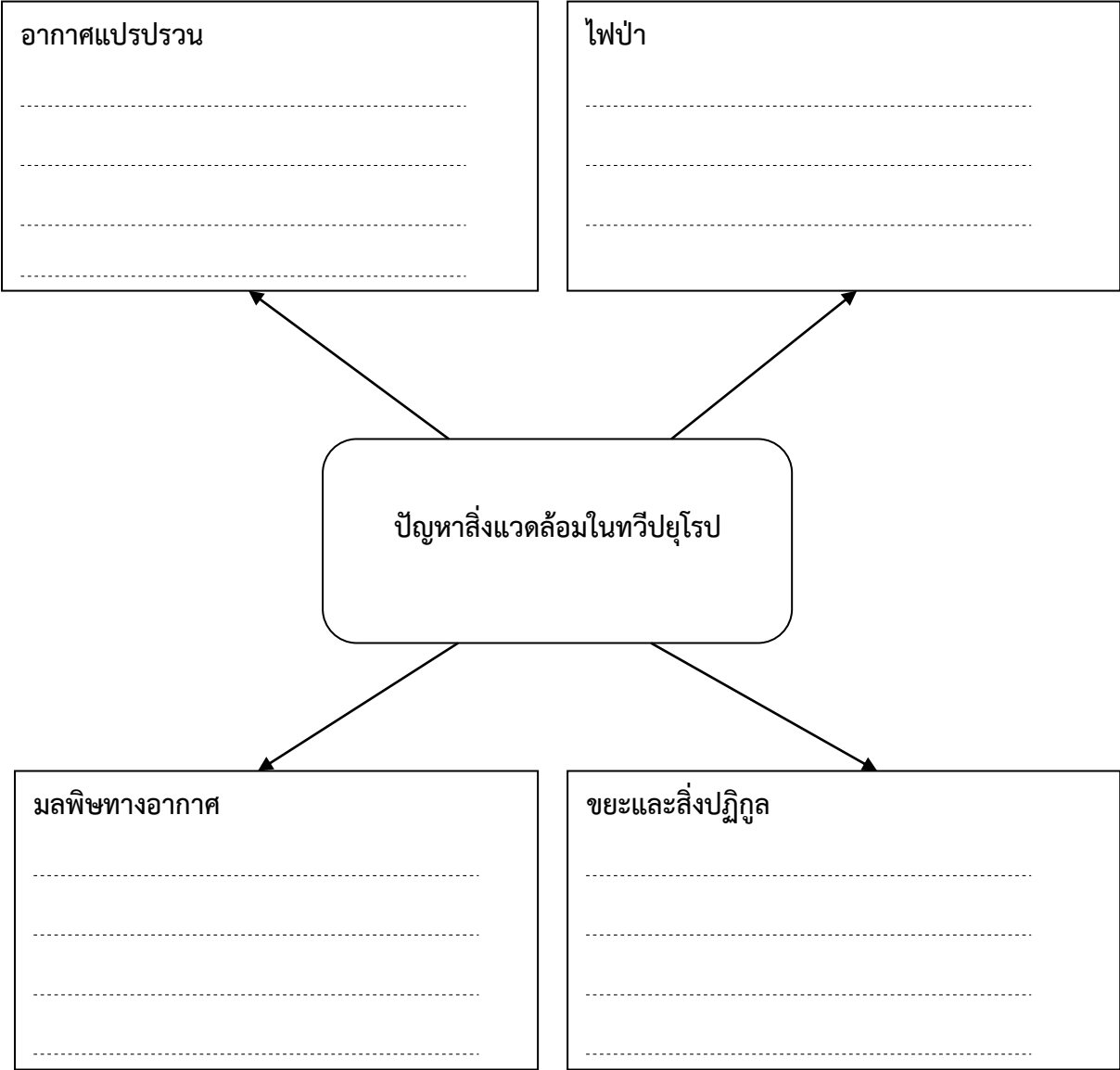
วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่องวิกฤตการณ์ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

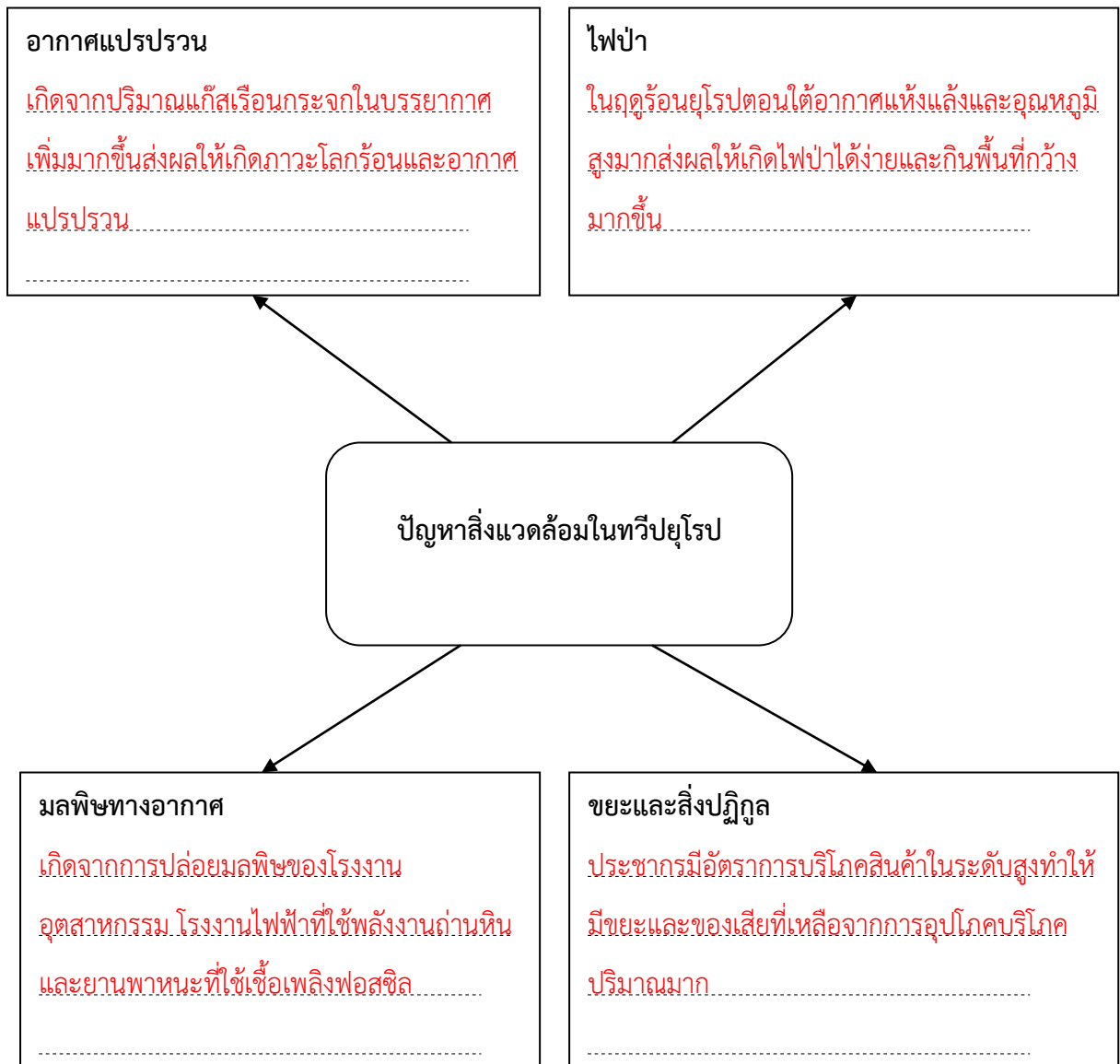
คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปตามหัวข้อที่กำหนดให้

เจดย์ใบงาน

เรื่อง วิฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปตามหัวข้อที่กำหนดให้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปยุโรป เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัด

ส 5.2 ม.2/2 ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและ
แอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน
ทวีปยุโรปได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และจำแนกหลักปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการ
ดำเนินชีวิตประจำวัน (A)

4. สาระสำคัญ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยความชาญฉลาดและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษย์ให้มากที่สุดและมีระยะเวลาในการใช้งานยาวนานที่สุด

5. สาระการเรียนรู้

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการวิเคราะห์และจำแนกหลักปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้

4. เจื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กิจกรรมการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อกระตุ้นความคิดก่อนนำเข้าสู่เนื้อหาของบทเรียน ดังนี้

เพราะเหตุผลใดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ทุกคนจะต้องร่วมมือกัน

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

2. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป โดยครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังต่อไปนี้

- สารพิษประเภทใดที่เป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปมากที่สุด (สารคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (CFCs) แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) แก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ฯลฯ)

- เพราะเหตุใดสารพิษดังกล่าวจึงมีปริมาณมาก (เพราะทวีปยุโรปเป็นแหล่งการผลิตทางด้านอุตสาหกรรมต่าง ๆ จำนวนมาก)

- พื้นที่บริเวณใดที่มีการปล่อยมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดของทวีปยุโรป (ยุโรปตอนกลาง และยุโรปตะวันตกแถบประเทศสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมัน ฯลฯ เพราะเป็นประเทศชั้นนำทางด้านอุตสาหกรรมของทวีปยุโรป)

- ประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปมีแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ แต่ละประเทศต่างกำหนดมาตรการในการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการหันมาพัฒนาพลังงานสะอาดทดแทนการใช้พลังงานเชื้อเพลิงจากฟอสซิล เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานน้ำ)

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

3. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

หัวข้อที่จะวิเคราะห์มีดังนี้

☐ - สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม

☐ - ผลกระทบที่เกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อม

- - แนวทางการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ยกตัวอย่าง 5R พิธีสารเกียวโต

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ อนุสัญญาไซเตส อนุสัญญาแรมซาร์

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

4. นักเรียนทำใบงาน เรื่องแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีป

ยุโรป

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. ใบงานเรื่องแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

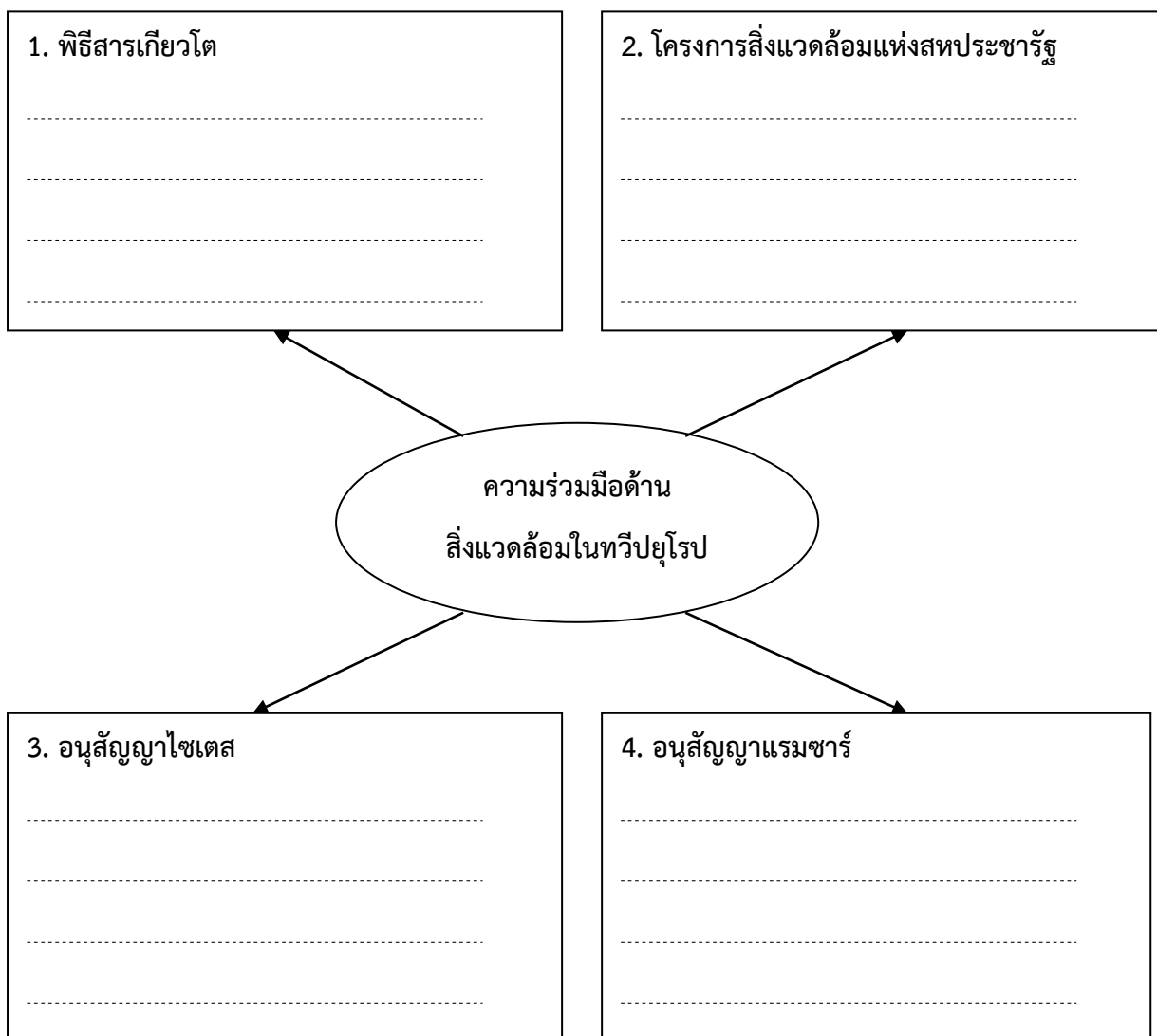
วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่องแนวทางการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ ทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
-----------	-----------	-------------

ใบงาน

เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในแผนผังต่อไปนี้

เจดีย์ใบงาน

เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในแผนผังต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปต่อประเทศไทย(1)เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัด

ส 5.2 ม.2/4 วิเคราะห์เหตุและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงของ
สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มี
ต่อประเทศไทยได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และจำแนกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมใน
ทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทยได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้ถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของ
สิ่งแวดล้อมโลกที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อรู้จักการปรับตัวในการใช้ชีวิตประจำวัน (A)

4. สาระสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมนอกจากจะส่งผลกระทบต่อภูมิอากาศของโลก
ยังส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยยุโรปกำหนดมาตรการรักษาสิ่งแวดล้อม
โดยการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าเกี่ยวกับสินค้าที่ปนเปื้อนมลพิษ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยใน
ฐานะผู้ส่งสินค้าออกไปจำหน่ายตลาดยุโรปด้วย

5. สาระการเรียนรู้

- ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มี
ต่อประเทศไทยได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการวิเคราะห์และจำแนกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม
ในทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทยได้

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มีต่อ
ประเทศไทย

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน

1. ครูนำบทความวิเคราะห์ “กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศกับสิ่งแวดล้อม”

มาให้นักเรียนร่วมกันศึกษา ดังตัวอย่าง

ผลกระทบของมาตรฐานสิ่งแวดล้อมต่อการค้าระหว่างประเทศของไทย

สำหรับผลกระทบของการบังคับใช้มาตรการสิ่งแวดล้อมของประเทศพัฒนาแล้วที่มีต่อเศรษฐกิจไทย ย่อมส่งผลกระทบต่อปริมาณการค้าแน่นอน ยกเว้นกรณี ปลาทูนา-โลมา เนื่องจากประเทศไทยมิใช่แหล่งโลมา

มาตรการสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ประเทศคู่ค้าบังคับใช้กับสินค้าส่งออกของไทยมีผลกระทบให้ปริมาณการส่งออกของไทยลดลง สินค้าเหล่านี้ ได้แก่ กุ้งแช่แข็ง ไก่แช่แข็ง และดอกกล้วยไม้ ที่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น

ส่วนอุตสาหกรรมไทยที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากการบังคับใช้มาตรการสิ่งแวดล้อมในต่างประเทศที่ใช้เป็นเงื่อนไขในการนำเข้าสินค้าจากไทย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์เกษตร การประมง น้ำเค็มและการเลี้ยงสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์

สำหรับสินค้าเกษตรของไทย เกษตรกรมักใช้สารเคมีเป็นปุ๋ยและยาฆ่าแมลงทำให้เกิดปัญหาสารตกค้างในผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งมักจะอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ประเทศคู่ค้ากำหนด ด้วยเหตุนี้การส่งออกสินค้าอาหารเหล่านี้ของไทยอาจจะลดลง ถ้าเกษตรกรไม่มีการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ดีขึ้นเพื่อลดปริมาณสารเคมีตกค้าง

การส่งออกสินค้าเกษตรไปญี่ปุ่นอาจประสบปัญหา เนื่องจากญี่ปุ่นห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรที่มีสาร Anti-Biotic ตกค้าง ดังนั้นแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมี (Organic Food) จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

ส่วนการประมงน้ำเค็มและการเลี้ยงสัตว์น้ำ (เช่น กุ้ง) ของไทยนั้นก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศอย่างรุนแรง เช่น การจับปลามากเกินไป (Overfishing) และการจับปลาด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม

สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป นอกจากกระบวนการผลิตจะก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำและอากาศแล้ว วัตถุดิบที่ใช้อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขอนามัยได้ ในกรณีนี้ เยอรมนี และบางประเทศในสหภาพยุโรปตระหนักถึงคุณลักษณะสินค้าสิ่งทอมากขึ้น และได้กำหนดมาตรฐานสินค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปรวมทั้งเครื่องหนังด้วยว่า มิให้สารเคมีเหล่านั้นเป็นองค์ประกอบในการผลิตสินค้า มาตรการนี้ส่งผลให้การส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องหนังไทยไปยังสหภาพยุโรปชะลอตัวลงและส่งผลต่อการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้

การขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ก่อให้เกิดปัญหาขยะมลพิษ กล่าวคือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วรวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่เลิกใช้ไม่สามารถกำจัดได้ง่าย อีกทั้งกระบวนการผลิตยังอาจก่อให้เกิดสารตกค้างประเภทโลหะหนัก (Heavy Metals) เช่น ทองแดง ตะกั่ว แคดเมียม ในแหล่งน้ำหรือน้ำบาดาล ณ สถานที่ใกล้เคียง

แหล่งผลิตและแหล่งขยะของผลิตภัณฑ์เหล่านี้ นอกจากนี้ การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าบางชนิด เช่น ตู้เย็น ซึ่งใช้สาร CFCs ช่วยทำความเย็น ยังเป็นการทำลายโอโซนในชั้นบรรยากาศอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ ประเทศที่พัฒนาแล้วเริ่มตระหนักถึงปัญหาขยะและกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมนี้ และมีแนวคิดที่จะโยกย้ายแหล่งผลิตจากประเทศผู้นำด้านผลิตภัณฑ์-อิเล็กทรอนิกส์ไปยังประเทศกำลังพัฒนาที่มีทั้งค่าจ้างแรงงานถูกและมาตรฐานสิ่งแวดล้อมต่ำ ทั้งนี้พิจารณาจากจำนวนโรงงานของอุตสาหกรรมนี้ในญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และเกาหลีใต้ลดลง ในขณะที่จำนวนโรงงานดังกล่าวในประเทศไทยมีเพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม

2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน สรุปผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปต่อประเทศไทย ทั้งด้านการค้า และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. แบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปต่อประเทศไทย(2)เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัด

ส 5.2 ม.2/4 วิเคราะห์เหตุและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงของ
สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มี
ต่อประเทศไทยได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และจำแนกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมใน
ทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทยได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้ถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของ
สิ่งแวดล้อมโลกที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อรู้จักการปรับตัวในการใช้ชีวิตประจำวัน (A)

4. สาระสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมนอกจากจะส่งผลกระทบต่อภูมิอากาศของโลก
ยังส่งผลกระทบถึงภาคเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยยุโรปกำหนดมาตรการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม

โดยการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าเกี่ยวกับสินค้าที่ปนเปื้อนมลพิษ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในฐานะผู้ส่งสินค้าออกไปจำหน่ายตลาดยุโรปด้วย

5. สารการเรียนรู้

- ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทยได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการวิเคราะห์และจำแนกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทยได้

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทย

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม

1. นักเรียนเตรียมงานนำเสนอเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน (กลุ่มเดิม) สรุปผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปต่อประเทศไทย ทั้งด้านการค้า และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอ

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมนอกจากจะส่งผลกระทบต่อภูมิอากาศของโลก ยังส่งผลกระทบถึงภาคเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยยุโรปกำหนดมาตรการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าเกี่ยวกับสินค้าที่ปนเปื้อนมลพิษ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในฐานะผู้ส่งสินค้าออกไปจำหน่ายตลาดยุโรปด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย

4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

5. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป และครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ขั้นการรับรองผลงานของกลุ่ม (5 นาที)

6. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป
3. แบบทดสอบหลังเรียนเรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียนเรื่องลักษณะ ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 10 ข้อ

10 คะแนน

เวลา 10 นาที

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบ

1. การที่ธารน้ำแข็งทางตอนเหนือของทวีปยุโรป มีอัตรา การละลายมากกว่าปกติส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในข้อใด มากที่สุด ก. พื้นที่ดินแถบที่ราบชายฝั่งทะเลทรุดต่ำลง ข. น้ำท่วมในบริเวณภาคกลางของประเทศไทย ค. น้ำท่วมในบริเวณชายฝั่งทะเลภาคใต้ของประเทศไทย ง. พื้นที่ชายฝั่งด้านอ่าวไทยได้รับความเสียหายจาก การถูกกัดเซาะมากขึ้น 2. ปัจจุบันประชาชนชาวยุโรปได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้สินค้าที่มีกระบวนการผลิตที่ไม่ทำลายทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับข้อใด ก. การเป็นแบบอย่างที่ดีของรัฐบาล ข. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ค. ประชาชนมีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม ง. ประชาชนให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม 3. ประเทศในทวีปยุโรปได้ส่งเสริมการลงทุนสีเขียว สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างไร ก. การกำหนดแนวทางการผลิตสินค้า ข. การเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ ค. ความร่วมมือกันปฏิบัติตามกฎหมาย ง. ความร่วมมือกันในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ	4. พายุฤดูหนาวทั่วทวีปยุโรป มีผลให้เกิดความเสียหาย ในด้านใดมากที่สุด ก. การจราจรทางบก ข. การจราจรทางอากาศ ค. ชีวิต ทรัพย์สิน การเดินทาง ง. สภาพความเป็นอยู่ของคนในเมือง 5. สภาพอากาศแปรปรวนผิดปกติในทวีปยุโรป มีผลมา จากข้อใด ก. ภาวะโลกร้อน ข. ฝนตกผิดปกติ ค. น้ำแข็งในขั้วโลกละลาย ง. น้ำในทะเลและมหาสมุทรสูงขึ้น 6. ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ของทวีปยุโรป เกิดจากสิ่ง ใดเป็นสำคัญ ก. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ผลิตออกมาไม่ได้มาตรฐาน ข. การผลิตสินค้าประเภทเทคโนโลยีมีจำนวนมาก ค. การอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ผลิตสินค้าจำนวนมาก ง. เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าหมดอายุการใช้ งานเป็นจำนวนมาก 7. ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีป ยุโรปที่มีผลต่อประเทศไทย คือข้อใด ก. การจำหน่ายสินค้าในทวีปยุโรปได้น้อย ข. การขนส่งสินค้าใช้เวลานานกว่าเดิม
---	--

ค. ต้นทุนการผลิตสินค้าของไทยสูงขึ้น ง. ประเทศไทยต้องยกเลิกการผลิตสินค้าหลายชนิด 8. การพัฒนาในเรื่องใดที่ส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปมากที่สุด ก. อุตสาหกรรม ข. เกษตรกรรม ค. พาณิชยกรรม ง. การคมนาคมขนส่ง 9. ข้อใดไม่ใช่แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก. ใช้พลังงานสะอาดจากธรรมชาติแทนพลังงานจากฟอสซิล ข. ออกกฎหมายควบคุมการผลิตที่ก่อมลพิษทางด้านสิ่งแวดล้อม ค. จัดตั้งพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรมให้ไกลจากแหล่งที่อยู่อาศัย ง. รณรงค์เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้นโดยการขยายพื้นที่ปลูกป่า	10. มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมใดที่สหภาพยุโรป (EU) นำมาใช้กับประเทศไทย ก. งดนำเข้าสินค้าที่ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทย ข. ใช้มาตรการกีดกันทางการค้ากับสินค้าที่ปนเปื้อนมลพิษ ค. งดนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศไทยที่แปรรูปจากโรงงานอุตสาหกรรม ง. ออกกฎหมายให้ประเทศไทยงดใช้สารเคมีทางการเกษตรกรรม
--	---

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ง	6	ง
2	ง	7	ค
3	ง	8	ก
4	ค	9	ค
5	ก	10	ข

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ปรับปรุง (1)
เนื้อหาถูกต้อง	มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความรู้ ยกตัวอย่าง สรุป ความคิดรวบยอด ถูกต้องตามหลัก วิชาการ	มีการจับประเด็นสำคัญ ได้ แต่ขยายความรู้ ยกตัวอย่าง สรุป ความคิดรวบยอดไม่ได้ เนื้อหาผิดบ้าง	จับประเด็นสำคัญได้ น้อย เนื้อหาที่นำเสนอ ไม่ถูกต้อง
การเขียนสื่อความ	เขียนสื่อความได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เข้าใจง่าย	เขียนสื่อความได้น้อย แต่ตรงประเด็น	เขียนสื่อความไม่ตรง ประเด็น
มีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนด มีรูปแบบ น่าสนใจ	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนด แต่รูปแบบไม่ ดึงดูดความสนใจ	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนดน้อยมาก
ประโยชน์ของการนำ ข้อมูลไปใช้	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้อย่าง เหมาะสม	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้บ้าง	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้น้อย มาก

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลงานกลุ่ม กำหนดไว้ดังนี้

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10 – 12	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7 – 9	หมายถึง	ดี
คะแนน	1 – 6	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปแอฟริกา
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางกายภาพของทวีปแอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษา วิเคราะห์ จำแนกลักษณะกายภาพของทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจศึกษาเรียนรู้ลักษณะทางกายภาพของทวีปต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต (A)

4. สาระสำคัญ

ทำเลที่ตั้งของทวีปแอฟริกามีความกว้างใหญ่ไพศาล และมีอาณาเขตติดต่อกับทะเล และ มหาสมุทรหลายด้าน มีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์

5. สารการเรียนรู้

ลักษณะทั่วไปของทวีปแอฟริกา

- ที่ตั้ง
- อาณาเขตติดต่อ
- การแบ่งภูมิภาคของทวีปแอฟริกา

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทวีปแอฟริกาได้
กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่, ลูกโลกจำลอง) ในการอธิบายทำเลที่ตั้ง และอาณาเขตติดต่อของทวีปแอฟริกาได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทวีปแอฟริกา และภูมิลักษณะของทวีปแอฟริกา

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการสำรวจค้นหา
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กิจกรรมการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
2. ครูแจ้งกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
3. ครูถามนักเรียนว่า ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปอะไร (ทวีปเอเชีย)
4. ครูถามนักเรียนว่า ทวีปใดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก (ทวีปเอเชีย)

แล้วทวีปใดใหญ่เป็นอันดับสองรองจากเอเชีย (ทวีปแอฟริกา) ครูเชื่อมโยงเข้าสู่ทวีปแอฟริกา

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

5. ครูนำแผนที่โลกมาให้ให้นักเรียนดู จากนั้นครูสุ่มให้นักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งทวีปต่างๆ บนแผนที่ จากนั้นครูอธิบายที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปแอฟริกา ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ดังนี้

ที่ตั้งตามพิกัดภูมิศาสตร์

อยู่ระหว่างละติจูด 34° - 37°

ที่ตั้งตามละติจูด

อยู่ระหว่างเส้นทรอปิกออฟแคนเซอร์ซีกโลกเหนือกับเส้นทรอปิกออฟแคปริคอร์นซีกโลกใต้

ที่ตั้งสัมพัทธ์

- ทิศเหนือ : จดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ช่องแคบยิบรอลตาร์ และติดต่อกับทวีปเอเชีย
บริเวณคาบสมุทรไชนาย โดยมีคลองสุเอซกั้นอยู่
- ทิศตะวันออก : จดมหาสมุทรอินเดีย ทะเลแดง และอ่าวเอเดน
- ทิศตะวันตก : จดมหาสมุทรแอตแลนติก และอ่าวกินี
- ทิศใต้ : จดมหาสมุทรแอตแลนติก และมหาสมุทรอินเดีย

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- ทวีปแอฟริกาเป็นทวีปขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากทวีปเอเชีย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทะเลทรายกว้างใหญ่ ทุรกันดาร มีความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศและมีประเทศที่ตั้งอยู่ในทวีปทั้งสิ้น 53 ประเทศ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

- นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่องลักษณะทั่วไปของทวีปแอฟริกา

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

- นักเรียนสลับกันตรวจ ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

- โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
- ใบงานเรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด
- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปแอฟริกา	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 30 ข้อ

30 คะแนน

เวลา 30 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- แม่น้ำสายใดของทวีปแอฟริกาไหลลงสู่มหาสมุทรแอตแลนติก
ก. แม่น้ำแซมบีสี ข. แม่น้ำไนเจอร์
ค. แม่น้ำคองโก ง. แม่น้ำไนล์
- ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับการเพาะปลูกของทวีปแอฟริกา
ก. ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในการเพาะปลูก
ข. มีพืชเศรษฐกิจที่แตกต่างกันหลายชนิด
ค. เพาะปลูกแบบไร่ขนาดใหญ่เป็นหลัก
ง. ผลผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภค
- บริเวณใดที่มีประชากรอาศัยอยู่เบาบางมากที่สุด
ก. ที่ราบสูงประเทศเคนยา ข. ทะเลทรายสะฮารา
ค. ลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ ง. ลุ่มแม่น้ำไนล์
- สิตาเดินทางไปซาฟารีในประเทศเคนยา เธอน่าจะได้พบกับสัตว์ใดต่อไปนี้มากที่สุด
ก. หมิโคลา นกเพนกวิน
ข. แพนดา ลิงชิมแปนซี
ค. จิงโจ้ หมิโคอะลา
ง. ม้าลาย สิงโต
- ซาฟารีเกี่ยวข้องกับสิ่งใดมากที่สุดของทวีปแอฟริกา
ก. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งชาติ ข.ทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่
ค. ปศุสัตว์ขนาดใหญ่ ง. สวนสัตว์ปิด
- ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศอียิปต์ ลิเบีย แอลจีเรีย โมร็อกโก นับถือศาสนาใดมากที่สุด
ก. พระพุทธศาสนา ข. พราหมณ์ - ฮินดู
ค. อิสลาม ง. คริสต์
- เพราะเหตุใด ทวีปแอฟริกาจึงได้รับการขนานนามว่า “กาฬทวีป”
ก. เป็นทวีปที่มีความลึกลับ พื้นที่หลายแห่งไม่ได้รับการสำรวจ
ข. มีการระบาดของกาฬโรคขึ้นในทวีปนี้เป็นแห่งแรก
ค. มีมนุษย์อาศัยอยู่ก่อนทวีปอื่นๆ
ง. ชนพื้นเมืองดั้งเดิมมีผิวสีดำ
- ถ้านักเรียนเดินทางท่องเที่ยวทางตอนเหนือของทวีปแอฟริกา จะพบกับลักษณะภูมิอากาศแบบใด
ก. ภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันออก ข. เมดิเตอร์เรเนียน
ค. ทุ่งหญ้าสะวันนา ง. ร้อนชื้น
- เพราะเหตุใด การพาณิชย์กรรมของทวีปแอฟริกาจึงมีมูลค่าต่ำ
ก. ถูกกีดกันทางการค้า ข. ขาดแคลนเงินทุน
ค. ประชากรยากจน ง. สินค้ามีน้อยชนิด
- ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับทวีปแอฟริกา
ก. มีขนาดเท่ากับทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียรวมกัน
ข. มีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 5 ของพื้นดินทั้งหมดของโลก
ค. มีเนื้อที่กว้างใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก
ง. มีเนื้อที่ใกล้เคียงกับทวีปอเมริกาใต้

11. แหล่งกำเนิดของแม่น้ำไนล์ คือบริเวณใด ก. เทือกเขาและที่สูงทางตอนใต้ของแม่น้ำ ข. ทะเลทรายทางตะวันออกของแม่น้ำ ค. ป่าดิบชื้นทางตอนใต้ของแม่น้ำ ง. ทะเลทางเหนือของแม่น้ำ 12. การเพาะปลูกที่พบมากในทวีปแอฟริกา มีลักษณะแบบใด ก. การทำแปลงเพาะปลูกขนาดใหญ่ ข. การทำเกษตรแบบผสมผสาน ค. การเพาะปลูกแบบขั้นบันได ง. การทำไร่เลื่อนลอย 13. ลักษณะภูมิประเทศที่พบมากในทวีปแอฟริกา คือข้อใด ก. ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ข. เทือกเขาสูง ค. คาบสมุทร ง. ที่ราบสูง 14. ชนเผ่าบุชแมนอาศัยอยู่ในบริเวณใด ก. ตอนใต้ของทะเลทรายสะฮารา ข. ป่าดิบลุ่มแม่น้ำคองโก ค. ทะเลทรายคาลาฮารี ง. ลุ่มแม่น้ำไนล์ 15. “ชนเผ่าอาศัยอยู่เพิงหลังเล็กๆ ทำจากใบตอง อาศัยอยู่ ใจกลางป่าดิบ รูปร่างเตี้ยแคระ ดำรงชีพด้วยการนำพืชผักผลไม้จากป่ามาประทังชีวิต” เป็นลักษณะเด่นของชนพื้นเมืองเผ่าใด ก. เบอร์เบอร์ ข. บุชแมน ค. มาไซ ง. ปิกมี	16. พืชเศรษฐกิจใด ที่ทวีปแอฟริกามีการส่งออกมากที่สุด ก. อินทผาลัม ข. โกโก้ ค. ข้าว ง. ชา 17. เมืองใด ได้ชื่อว่าเป็น “เมืองแห่งทองคำ” ก. เมืองโจฮันเนสเบิร์ก ประเทศแอฟริกาใต้ ข. เมืองยาฮุนเด ประเทศแคเมอรูน ค. เมืองลากอส ประเทศไนจีเรีย ง. กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ 18. “นักรบผ้าแดง” เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชนพื้นเมือง เผ่าใด ก. เบอร์เบอร์ ข. บุชแมน ค. มาไซ ง. ปิกมี 19. การเลี้ยงอูฐในทวีปแอฟริกา มีวัตถุประสงค์ใดมากที่สุด ก. เพื่อการส่งออก ข. ผลิตผ้าขนสัตว์ ค. เป็นพาหนะ ง. เป็นอาหาร 20. แหล่งอารยธรรมสำคัญของโลกในทวีปแอฟริกา ตั้งอยู่บริเวณใด ก. ป่าดิบชื้นลุ่มแม่น้ำคองโก ข. ชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียน ค. ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์ ง. ทะเลทรายสะฮารา
---	---

21. การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา เรื่องใด ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ก. การเกิดน้ำท่วมฉับพลัน ข. การเกิดภาวะโลกร้อน ค. การเกิดภัยแล้ง ง. การเกิดไฟป่า 22. มาตรการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา ยกเว้นข้อใด ก. กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาพร้อมกับประเทศอื่นๆ ข. ส่งเสริมการผลิตไม้เป็นสินค้าส่งออก ค. ให้การศึกษาและความรู้แก่ประชาชน ง. ปฏิรูปกฎหมายและการบังคับใช้ 23. เพราะเหตุใด ทวีปแอฟริกาจึงทำการเพาะปลูก ได้ผลผลิตน้อยไม่พอบริโภคภายในประเทศ ก. ประสบภัยแล้ง ข. มีพื้นที่เพาะปลูกน้อย ค. เกิดภาวะน้ำท่วมขังตลอดทั้งปี ง. ประชากรไม่มีความรู้ทางการเกษตร 24. โรคติดต่อใดที่มีพาหะนำโรคมาจากทวีปแอฟริกา ก. โรคคอหอยคอตโรค ข. โรคซิคุนคุนยา ค. ไข้มาลาเรีย ง. ไข้หวัด 25. UNEP มีหน้าที่สำคัญอย่างไร ก. ประสานงานกับองค์กรนานาชาติเพื่อผลักดัน การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ข. ให้ความคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน ค. มุลงินิให้คุ้มครองสัตว์ป่า ง. ส่งเสริมทางการศึกษา	26. สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ประชากรหลายประเทศ ในทวีปแอฟริกาต้องละทิ้งถิ่นที่อยู่เดิม คืออะไร ก. ญกรุกรานจากชนเผ่า ข. ภัยพิบัติธรรมชาติ ค. หนี้ภัยสงคราม ง. หนี้ภัยแล้ง 27. อุปสรรคสำคัญของการพัฒนาด้านคมนาคม ขนส่งของทวีปแอฟริกา คืออะไร ก. ภูมิประเทศ งบประมาณ ข. ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ค. งบประมาณ ประชากร ง. ประชากร เทคโนโลยี 28. ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ข้อใดในทวีป แอฟริกาที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ของประชากรมากที่สุด และไม่สามารถควบคุมได้ ก. พื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพถูกบุกรุก ข. การขยายตัวของพื้นที่ทะเลทราย ค. สภาพอากาศที่แปรปรวน ง. พื้นที่สีเขียวถูกทำลาย 29. บริเวณใด เป็นย่านชุมชนของชาวจีน ก. คาร์ทุม โอเมเดอร์มัน ข. เคปทาวน์ พรินทอเรีย ค. โกตตีวัวร์ อาบิดัน ง. ยาฮุนเค ดูอาลา 30. บริเวณใดต่อไปนี้ ที่ยังคงความหลากหลาย ทางชีวภาพ สูงมากแห่งหนึ่งของโลก ก. ทะเลสาบวิกตอเรีย-เคนยา ข. ลุ่มแม่น้ำไนเจอร์-ไนเจอร์ ค. ป่าฝนเขตร้อน-คองโก ง. ลุ่มแม่น้ำไนล์-อียิปต์
--	---

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	16	ข
2	ง	17	ก
3	ข	18	ค
4	ง	19	ค
5	ก	20	ค
6	ค	21	ข
7	ก	22	ง
8	ข	23	ง
9	ง	24	ค
10	ข	25	ก
11	ก	26	ง
12	ง	27	ก
13	ง	28	ข
14	ค	29	ข
15	ง	30	ค

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปแอฟริกา

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำหมายเลขในแผนที่ไปเขียนหน้าข้อความที่สัมพันธ์กัน

..... ทะเลสาบแคสเปียน	 อ่าวกินี
..... มหาสมุทรแอตแลนติก	 ทะเลทรายสะฮารา
..... ทะเลแดง	 สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
..... มหาสมุทรอินเดีย	 อียิปต์
..... ช่องแคบยิบรอลตาร์	 ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทิศเหนือของทวีปแอฟริกาติดต่อบริเวณใด

.....
.....

2. ทำไมชาวยุโรปจึงเรียกทวีปแอฟริกาว่า ทวีปมืด

.....
.....

3. ทวีปแอฟริกามีอาณาเขตติดต่อกับทวีปใดบ้าง

.....
.....

4. ทวีปแอฟริกาแบ่งออกเป็นกี่ภูมิภาค อะไรบ้าง

.....
.....

5. ทวีปแอฟริกาตั้งอยู่ในบริเวณซีกโลกตอนใด

.....
.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงาน เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปแอฟริกา

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำหมายเลขในแผนที่ไปเขียนหน้าข้อความที่สัมพันธ์กัน

1	ทะเลสาบแคสเปียน	2	อ่าวกินี
4	มหาสมุทรแอตแลนติก	5	ทะเลทรายสะฮารา
7	ทะเลแดง	8	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
10	มหาสมุทรอินเดีย	9	อียิปต์
3	ช่องแคบยิบรอลตาร์	6	ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทิศเหนือของทวีปแอฟริกาติดต่อบริเวณใด
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและช่องแคบยิบรอลตาร์
2. ทำไมชาวยุโรปจึงเรียกทวีปแอฟริกาว่า ทวีปมืด
เพราะชาวยุโรปในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19 ไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับทวีปแอฟริกา จึงเป็นทวีปที่มีดมนสำหรับตน
3. ทวีปแอฟริกามีอาณาเขตติดต่อกับทวีปใดบ้าง
ทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย
4. ทวีปแอฟริกาแบ่งออกเป็นกี่ภูมิภาค อะไรบ้าง
แบ่งออกเป็น 5 ภูมิภาค ได้แก่ แอฟริกาเหนือ แอฟริกาตะวันตก แอฟริกาตะวันออก แอฟริกากลาง และแอฟริกาใต้
5. ทวีปแอฟริกาตั้งอยู่ในบริเวณซีกโลกตอนใด
บริเวณซีกโลกใต้

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เรื่อง ภูมิลักษณะของทวีปแอฟริกา
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษา วิเคราะห์ จำแนกลักษณะกายภาพของทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจศึกษาเรียนรู้ลักษณะภูมิประเทศของทวีปต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต (A)

4. สาระสำคัญ

ภูมิประเทศของทวีปแอฟริกาส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงแบ่งเป็น 4 เขต คือ เขตเทือกเขาสูง ตะวันตก-เฉียงเหนือ เขตที่ราบสูงและเทือกเขาสูงตะวันออกและทางตอนใต้ เขตที่ราบสูงด้านตะวันตก และเขตที่ราบ-ลุ่มแม่น้ำไนล์ คองโก ไนเจอร์ และแซมเบซี

5. สาระการเรียนรู้

ภูมิประเทศทวีปแอฟริกา

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทวีปแอฟริกาได้
กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะภูมิลักษณะของทวีปแอฟริกาได้

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปแอฟริกา และ
ภูมิลักษณะของทวีปแอฟริกา

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการสำรวจค้นหา
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูถามนักเรียนว่า พื้นที่ในโลกใบนี้มีความแตกต่างกันหรือไม่ ทำไมมีที่สูง ที่ราบ ภูเขา แม่น้ำ
(แตกต่าง ขึ้นอยู่กับการยกตัวของแผ่นเปลือกโลก การกัดเซาะ ลีกร่อน ฝน)
2. ครูอธิบายความหมายของภูมิลักษณะ และความแตกต่างระหว่างเขตหินเก่ากับหินใหม่

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

3. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint แสดงแผนที่แสดงเขตภูมิประเทศของทวีปยุโรป ประกอบด้วย ดังนี้

1. เขตภูเขาภูเขาหินใหม่และเขตที่ราบสูงทางตะวันออก ทางตะวันออกเฉียงใต้และทางใต้
2. เขตที่ราบสูงทางตะวันตก
3. เขตเนินที่ราบและทะเลทราย
4. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 7-8 คน ศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา โดยครูนำแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศทวีปแอฟริกาและแผนที่โครงร่างมาให้นักเรียนร่วมกันศึกษา ตามหัวข้อ ดังนี้

1. เขตภูเขาภูเขาหินใหม่และเขตที่ราบสูงทางตะวันออก ทางตะวันออกเฉียงใต้และทางใต้
2. เขตที่ราบสูงทางตะวันตก
3. เขตเนินที่ราบและทะเลทราย
4. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

5. นักเรียน ใช้สีระบายลงในแผนที่โดยกำหนดสีแทนความสูงต่ำของภูมิประเทศ เขียนสัญลักษณ์แทนสถานที่สำคัญลงในแผนที่

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

6. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอ

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
3. แผนที่โครงร่างทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

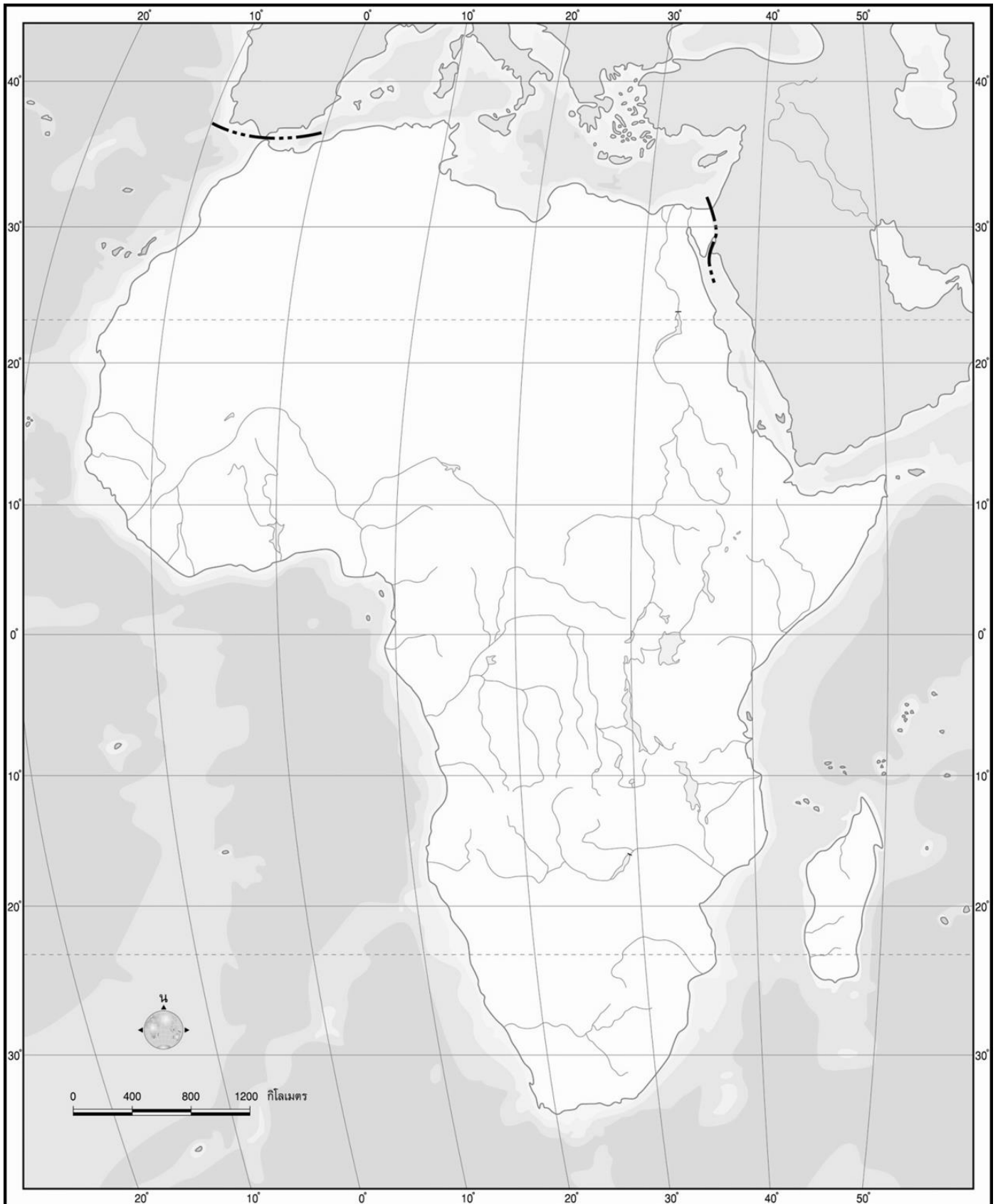
11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่ สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

แผนที่แสดงลักษณะภูมิลักษณะของทวีปแอฟริกา

แผนที่โครงสร้างทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษา จำแนกภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้ลักษณะทางกายภาพของทวีปต่าง ๆ เพื่อ ประโยชน์ทางการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต (A)

4. สาระสำคัญ

ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาส่วนใหญ่อยู่ในเขตร้อนแห้งแล้งทะเลทรายทางตอนเหนือ กับตอนใต้และชุ่มชื้นตอนกลาง พืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกาส่วนใหญ่สัมพันธ์กับภูมิอากาศแห้ง แล้งที่เป็นทุ่งหญ้าสะวันนา และทุ่งหญ้าสเตปป์โดยมีป่าดงดิบอยู่ตอนกลาง

5. สารการเรียนรู้

- ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป
- ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับภูมิอากาศ พืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป และลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะภูมิอากาศ การอนุรักษ์พืชพรรณธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกา

3. เจื่อนใจความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภูมิอากาศ พืชพรรณธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

4. เจื่อนใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับในการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์
2. มีวินัย

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (15 นาที)

1. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยได้ยินคำว่า เมืองร้อน เมืองหนาวหรือไม่ ทำไมแต่ละพื้นที่จึงมีลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกัน (ที่ตั้งและระดับความสูงแตกต่างกัน)

2. ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้เรื่อง กายภาพของทวีปแอฟริกา โดยกำหนดหัวข้อสำคัญเขียนบนกระดานแล้วตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้

- ☐ - ตำแหน่งที่ตั้ง
- ☐ - ลักษณะภูมิประเทศ
- ☐ - การวางตัวของเทือกเขาสูง
- ☐ - ทิศทางลมประจำทิศ
- ☐ - กระแสน้ำ

3. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าลักษณะทางกายภาพดังกล่าวมีผลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรปอย่างไร

4. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เสนอแผนที่แสดงลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

5. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศ พืชพรรณธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม (15 นาที)

6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คนศึกษาลักษณะภูมิอากาศตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายว่ามีความสัมพันธ์กับพืชพรรณธรรมชาติอย่างไร

7. นักเรียนจับสลากหัวข้อดังนี้

- ☐ เขตภูมิอากาศป่าดิบชื้น
- ☐ เขตภูมิอากาศทุ่งหญ้าสะวันนา
- ☐ เขตภูมิอากาศกึ่งทะเลทราย
- ☐ เขตภูมิอากาศทะเลทราย
- ☐ เขตภูมิอากาศเมดิเตอร์เรเนียน

☐ เขตภูมิอากาศอบอุ่นชื้น

☐ เขตภูมิอากาศแบบภูเขา

8. ให้นักเรียนสรุปความรู้นำเสนอหน้าชั้นเรียน (การนำเสนอกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนใช้แผนที่ทวีปแอฟริกาประกอบการนำเสนอ)

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย (10 นาที)

9. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

10. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา และครูอธิบายเพิ่มเติม

11. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นการรับรองผลงานของกลุ่ม (5 นาที)

12. ครูสรุปผลการทดสอบย่อย แจ้งคะแนนของกลุ่ม

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
4. แบบทดสอบย่อย ชนิดเติมคำ

แหล่งการเรียนรู้

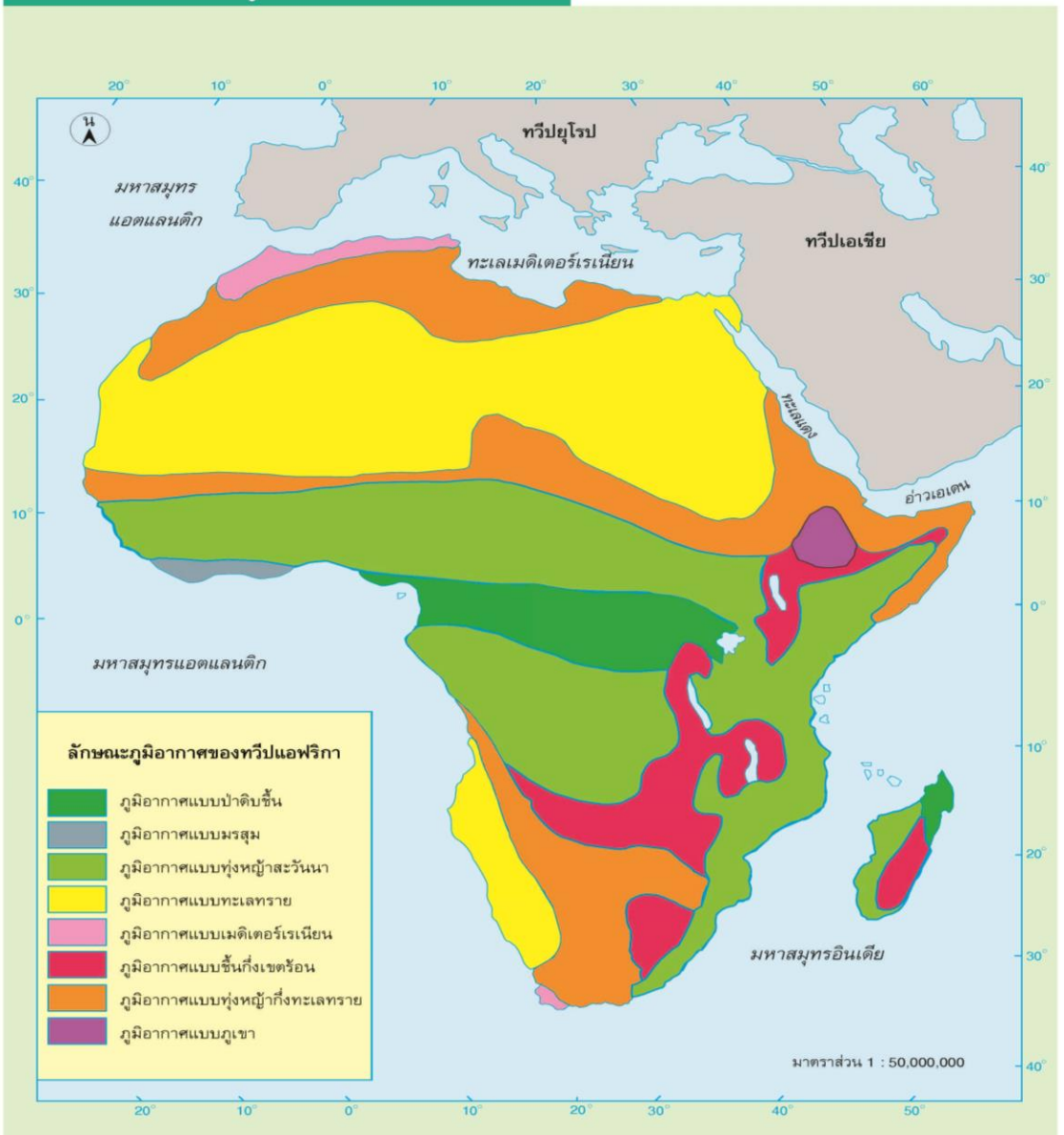
1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติ	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

แผนที่แสดงลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

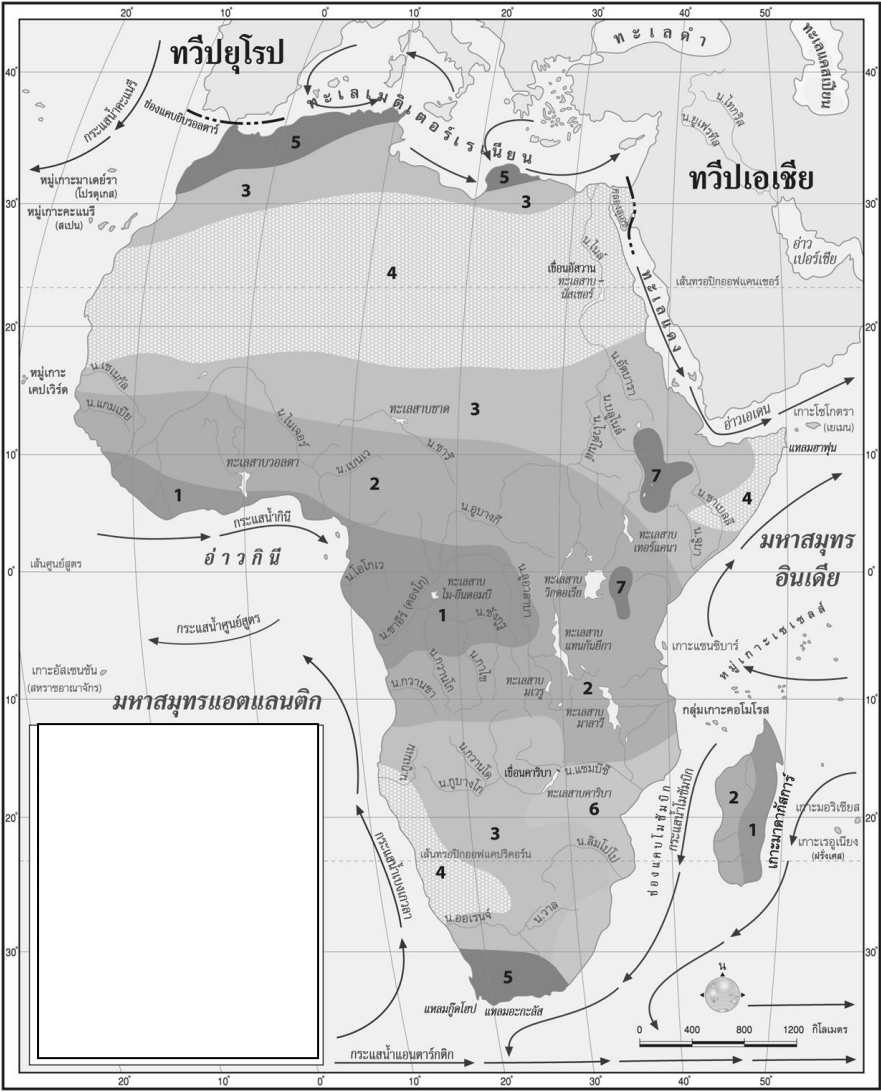
แผนที่แสดงลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

แบบทดสอบย่อย

เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง จงเติมลักษณะภูมิอากาศให้สัมพันธ์กับตัวเลข

- เลข 1.....

เลข 2.....

เลข 3.....

เลข 4.....

เลข 5.....

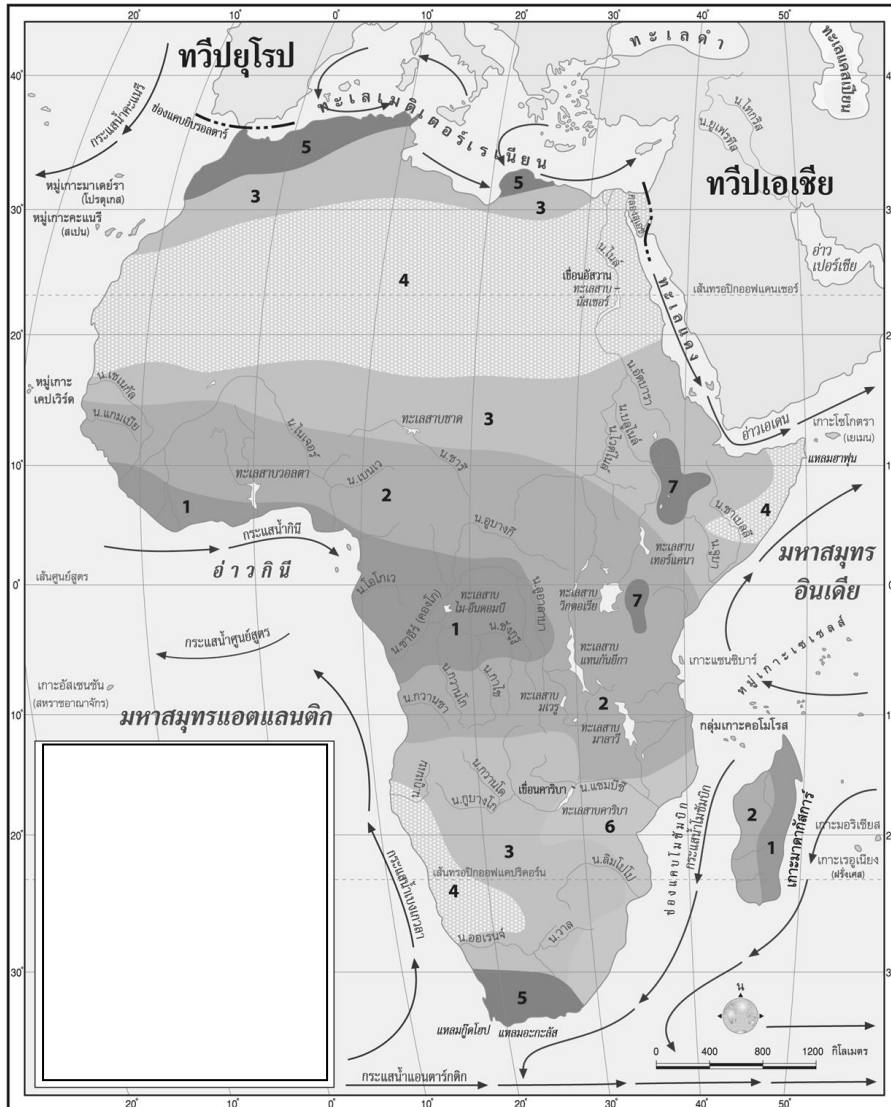
เลข 6.....

เลข 7.....

เฉลยแบบทดสอบย่อย

เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง จงเติมลักษณะภูมิอากาศให้สัมพันธ์กับตัวเลข

เลข 1. ภูมิอากาศร้อนชื้น	เลข 5. ภูมิอากาศเมดิเตอร์เรเนียน
เลข 2. ภูมิอากาศทุ่งหญ้าสะวันนา	เลข 6. ภูมิอากาศอบอุ่นชื้น
เลข 3. ภูมิอากาศกึ่งทะเลทราย	เลข 7. ภูมิอากาศแบบภูเขา
เลข 4. ภูมิอากาศทะเลทราย	

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ปรับปรุง (1)
เนื้อหาถูกต้อง	มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความรู้ ยกตัวอย่าง สรุป ความคิดรวบยอด ถูกต้องตามหลัก วิชาการ	มีการจับประเด็นสำคัญ ได้ แต่ขยายความรู้ ยกตัวอย่าง สรุป ความคิดรวบยอดไม่ได้ เนื้อหาผิดบ้าง	จับประเด็นสำคัญได้ น้อย เนื้อหาที่นำเสนอ ไม่ถูกต้อง
การเขียนสื่อความ	เขียนสื่อความได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เข้าใจง่าย	เขียนสื่อความได้น้อย แต่ตรงประเด็น	เขียนสื่อความไม่ตรง ประเด็น
มีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนด มีรูปแบบ น่าสนใจ	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนด แต่รูปแบบไม่ ดึงดูดความสนใจ	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนดน้อยมาก
ประโยชน์ของการนำ ข้อมูลไปใช้	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้อย่าง เหมาะสม	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้บ้าง	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้น้อย มาก

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลงานกลุ่ม กำหนดไว้ดังนี้

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10 – 12	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7 – 9	หมายถึง	ดี
คะแนน	1 – 6	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ซื่อสัตย์	นักเรียนทำงานด้วยตนเอง ไม่ลอกงานของผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎของกิจกรรมการเรียนรู้	นักเรียนคัดลอกงานของผู้อื่นและไม่ปฏิบัติตามกฎของกิจกรรมการเรียนรู้
มีวินัย	นักเรียนมีความรับผิดชอบ และทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบ และทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 22

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของยุโรป (1)
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาและจำแนกลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้ลักษณะทางกายภาพในด้านต่าง ๆ ของทวีปต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต (A)

4. สาระสำคัญ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาจะมีความสมบูรณ์แตกต่างกันตามลักษณะของพื้นที่ โดยทรัพยากรดินส่วนใหญ่จะแห้งแล้ง มีความเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจน้อย ส่วนทรัพยากรน้ำมีแหล่งน้ำผิวดินส่วนใหญ่มาจากแม่น้ำสายหลัก 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำไนล์ คองโก ไนเจอร์ และแม่น้ำแซมเบซี

5. สารการเรียนรู้

1. ทรัพยากรดิน
2. ทรัพยากรน้ำ

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา ที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภูมิประเทศกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกาได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภูมิประเทศกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นก่อนนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้
 - ทวีปแอฟริกา มีพื้นที่กว้างเปล่ากว้างใหญ่ แต่ประชากรส่วนใหญ่ยากจนเป็นเพราะสาเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (30 นาที)

2. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา ประกอบการอธิบายทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา (ทรัพยากรดิน, ทรัพยากรแหล่งน้ำ) ดังต่อไปนี้

- ☐ - ทรัพยากรดิน
 - ดินในบริเวณเทือกเขาสูง
 - ดินในบริเวณที่ราบสูง
 - ดินในเขตที่ราบ
- ทรัพยากรแหล่งน้ำ
 - แม่น้ำไนล์
 - แม่น้ำคองโก
 - แม่น้ำไนเจอร์
 - แม่น้ำแซมบีสี

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาจะมีความสมบูรณ์แตกต่างกันตามลักษณะของพื้นที่ โดยทรัพยากรดินส่วนใหญ่จะแห้งแล้ง มีความเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจน้อย ส่วนทรัพยากรน้ำมีแหล่งน้ำผิวดินส่วนใหญ่มาจากแม่น้ำสายหลัก 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำไนล์ คองโก ไนเจอร์ และแม่น้ำแซมบีสี

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของยุโรป (2)
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาและจำแนกลักษณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้ลักษณะทางกายภาพในด้านต่าง ๆ ของทวีปต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต (A)

4. สาระสำคัญ

ทวีปแอฟริกามีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าไม้ประมาณ 1 ใน 6 ของพื้นที่ทวีปสัตว์ป่ามีนานาชนิด เนื่องจากมีพื้นที่ป่าทุ่งหญ้าสะวันนาที่กว้างใหญ่ และมีทรัพยากรแร่ธาตุ ประเภททองคำ และแร่รัตนชาติประเภทเพชร แหล่งสำคัญแหล่งใหญ่ของโลก

5. สาระการเรียนรู้

1. ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
2. แร่และพลังงาน

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา ที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภูมิประเทศกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกาได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภูมิประเทศกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นก่อนนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้
 - เพราะเหตุใดทวีปแอฟริกาจึงถูกขนานนามว่า “ดินแดนแห่งซาฟารีเวิลด์”

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (30 นาที)

2. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา ประกอบการอธิบายทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา (ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า, ทรัพยากรแร่และพลังงาน) ดังต่อไปนี้

☐ - ☐ ป่าไม้และสัตว์ป่า

☐ - แร่และพลังงาน

3. ร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านป่าไม้และสัตว์ป่า โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- เขตพื้นที่ใดของทวีปแอฟริกาที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ (บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโกเป็นป่าดิบชื้น และป่าอบุนบริเวณตอนบนที่ราบสูงทางตอนใต้ และบางส่วนของที่ราบสูงทางตะวันออกของทวีป)

- พื้นที่บริเวณใดเป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์ป่าในทวีปแอฟริกา (เขตพื้นที่ทุ่งหญ้าสะวันนาตอนกลางของทวีปแอฟริกา)

4. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและระบุแหล่งแร่และพลังงานที่สำคัญของทวีปแอฟริกา โดยศึกษาจากแผนที่

5. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง แร่สำคัญของทวีปแอฟริกา

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

ทวีปแอฟริกา มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าไม้ประมาณ 1 ใน 6 ของพื้นที่ทวีป สัตว์ป่ามีนานาชนิด เนื่องจากมีพื้นที่ป่าทุ่งหญ้าสะวันนาที่กว้างใหญ่ และมีทรัพยากรแร่ธาตุประเภททองคำและแร่รัตนชาติประเภทเพชร แหล่งสำคัญแหล่งใหญ่ของโลก

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power Point เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
3. ใบงาน เรื่อง แร่สำคัญของทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง แร่สำคัญของทวีปแอฟริกา	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต(1) ผ่านเกณฑ์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง แร่สำคัญของทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง จงบอกบริเวณที่พบแร่สำคัญของทวีปแอฟริกาตามที่กำหนดให้

ทองคำ

ทองคำ

ทองคำ

ทองคำ

ทองคำ

ทองคำ

ทองคำ

บัตรภาพ

ภาพป่าดิบ

ภาพทุ่งหญ้า

ภาพสัตว์ป่า

ภาพแร่ธาตุ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 24

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปแอฟริกา
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของประชากรและการเปลี่ยนแปลงของประชากรใน ทวีปแอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่ สอดคล้องกับพื้นที่ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะทางประชากรของทวีปแอฟริกา ที่มีต่อตนเองได้ (A)

4. สาระสำคัญ

ประชากรในทวีปแอฟริกาปัจจุบันมีมากกว่า 1,171 ล้านคน มีชาติพันธุ์นิกรอยด์เป็น ชนกลุ่มใหญ่และกลุ่มคอเคซอยด์ที่อยู่แถบชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

5. สาระการเรียนรู้

- ลักษณะทั่วไปทางประชากรของทวีปแอฟริกา
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากร

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ของทวีปแอฟริกาได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ในทวีปแอฟริกา

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะของประชากรและปัจจัยที่ส่งผลต่อความหนาแน่นของประชากรที่สอดคล้องกับพื้นที่ของทวีปแอฟริกา

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูถามนักเรียนว่ารู้หรือไม่ว่านักเรียนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ใด (มองโกลอยด์ (Mongoloid))
2. ครูถามนักเรียนว่ากลุ่มชาติพันธุ์ สามารถแบ่งกลุ่มได้กี่กลุ่ม (แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นิกรอยด์ (Negroid) มองโกลอยด์ (Mongoloid) และคอเคซอยด์ (Caucasoid))

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของประชากรในทวีปแอฟริกา โดยครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- ☐ - นักเรียนคิดว่าชาวแอฟริกาโดยส่วนใหญ่มีลักษณะรูปร่างอย่างไร
- ☐ - มีผู้คนโดยเฉพาะนักสำรวจขนานนามทวีปแอฟริกาว่า “ดินแดนแห่งกาฬทวีป” มี

ความเกี่ยวข้องกับสิ่งใด

4. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายลักษณะของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ และการเปลี่ยนแปลงของประชากร

5. ครูอธิบายเชื่อมโยงกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากรแอฟริกาคือกลุ่มชาติพันธุ์นิกรอยด์และคอเคซอยด์ ตามประเด็นดังนี้

1. กลุ่มชาติพันธุ์นิกรอยด์ เป็นชนกลุ่มใหญ่ของทวีปแอฟริกา มีลักษณะผิวดำ ผมดำ และหยิกตืดหนังศีรษะ ริมฝีปากหนา จมูกแบนและกว้างกะโหลกศีรษะยาว

2. กลุ่มชาติพันธุ์คอเคซอยด์ เป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มีลักษณะผิวสีน้ำตาลค่อนข้างขาว ผมหยิกเป็นลอน ริมฝีปากบาง จมูกโด่ง

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

6. ครูสุ่มนักเรียนอธิบายลักษณะสำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์นิกรอยด์และคอเคซอยด์

7. ครูนำเสนอแผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากรทวีปแอฟริกา และแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ เพื่ออธิบายปัจจัยที่ทำให้แต่ละพื้นที่มีความหนาแน่นของประชากรแตกต่างกัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

8. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่อง ประชากรและการเปลี่ยนแปลง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

9. นักเรียนสลับกันตรวจ ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
3. ใบงาน เรื่องลักษณะทางประชากรของทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง ประชากรและการเปลี่ยนแปลง	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน

เรื่อง ประชากรและการเปลี่ยนแปลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายลักษณะสำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์นิกรอยด์
.....
.....
2. จงอธิบายลักษณะสำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์คอเคซอยด์
.....
.....
3. ทำไมประชากรในทวีปแอฟริกาจึงมีการเคลื่อนย้ายไปยังเมืองใหญ่เป็นจำนวนมาก
.....
.....
4. ทำไมประชากรของทวีปแอฟริกาจึงอาศัยอยู่หนาแน่นมากบริเวณทางตะวันตกเฉียงเหนือของทวีป
.....
.....
5. บริเวณใดในทวีปแอฟริกาที่มีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง
.....
.....

เฉลยใบงาน

เรื่อง ประชากรและการเปลี่ยนแปลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายลักษณะสำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์กรอยด์

.....เป็นชนกลุ่มใหญ่ของทวีปแอฟริกา มีลักษณะผิวดำ ผมดู่และหยิกติดหนังศีรษะ ริมฝีปากหนา
จมูกแบนและกว้างกะโหลกศีรษะยาว

2. จงอธิบายลักษณะสำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์คอเคซอยด์

.....เป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มีลักษณะผิวสีน้ำตาลค่อนข้างขาว
ผมหยิกเป็นลอน ริมฝีปากบาง จมูกโด่ง

3. ทำไมประชากรในทวีปแอฟริกาจึงมีการเคลื่อนย้ายไปยังเมืองใหญ่เป็นจำนวนมาก

.....เนื่องจากมีปัญหาความแห้งแล้ง ขาดแคลนอาหาร ความยากจน

4. ทำไมประชากรของทวีปแอฟริกาจึงอาศัยอยู่หนาแน่นมากบริเวณทางตะวันตกเฉียงเหนือของทวีป

.....เพราะบริเวณนั้นเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ เช่น บริเวณลุ่มแม่น้ำไนล์ในประเทศอียิปต์

5. บริเวณใดในทวีปแอฟริกาที่มีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง

.....บริเวณเขตทะเลทรายสะฮารา ทะเลทรายนามิบ ตอนกลางของทวีป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 25

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้
2. เพื่อให้นักเรียนเขียนสรุปลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาที่มีต่อตนเองได้

4. สาระสำคัญ

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกามีทั้งสังคมแบบดั้งเดิม และแบบตะวันตก มีภาษาพูดตามลักษณะของชนเผ่า มีความเชื่อทางศาสนาตามบรรพบุรุษ การศึกษาโดยทั่วไปมีอัตราการรู้หนังสือของประชากรอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

5. สาระการเรียนรู้

- ลักษณะทางสังคม
- ลักษณะทางวัฒนธรรม

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา
กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะทางสังคมและ
วัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีป
แอฟริกา

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเขียนแถบประโยคคำถามบนกระดาน ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อกระตุ้น
ความคิดของนักเรียนในการนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

- อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไนล์เกี่ยวข้องกับทวีปแอฟริกาอย่างไร (แนวคำตอบ : เป็นอารย
ธรรมเก่าแก่ที่เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรือง ได้แก่ พีระมิด สฟิงซ์

และอักษรเหียโรกลิฟฟิก)

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

2. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

3. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา โดยกำหนดหัวข้อสำคัญตั้งเป็นคำถามให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลหาคำตอบ ดังต่อไปนี้

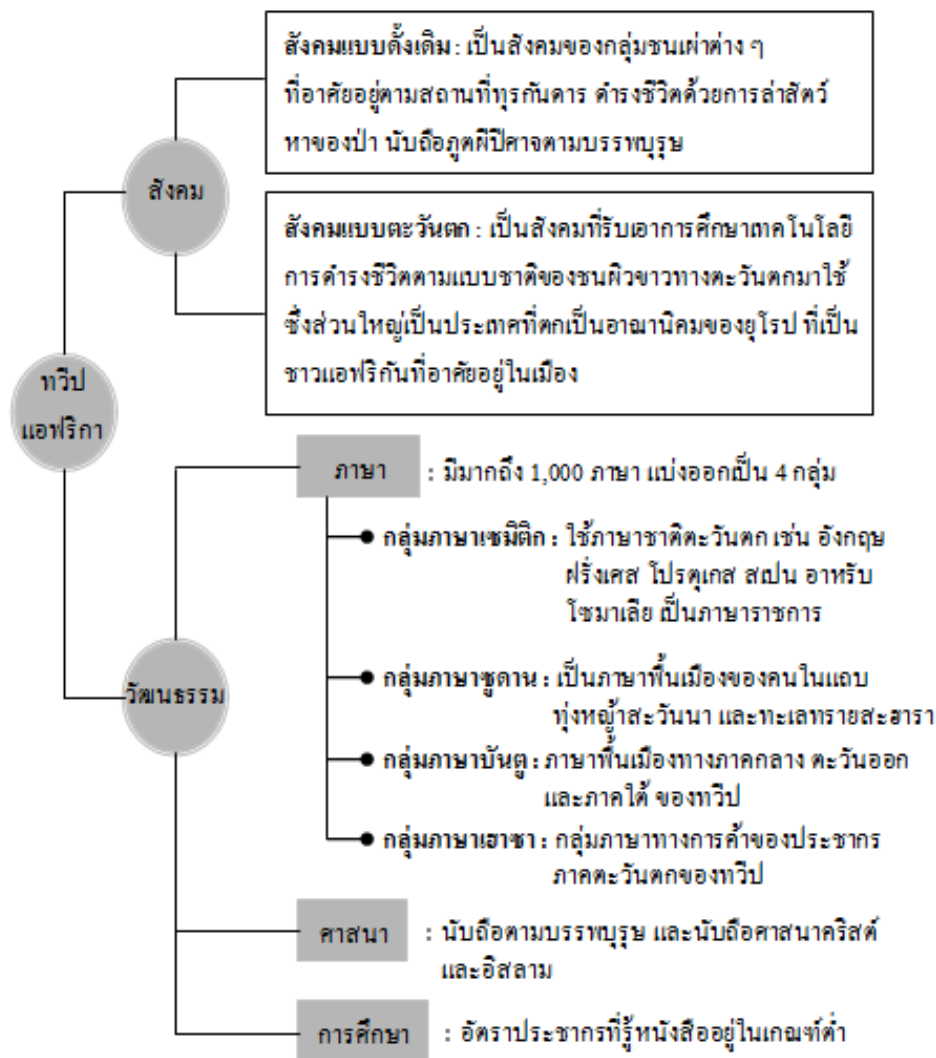
- ลักษณะทางสังคมของทวีปแอฟริกา เป็นอย่างไร และแตกต่างกันอย่างไร
- วัฒนธรรมทางด้านภาษาของทวีปแอฟริกา แบ่งออกเป็นกี่กลุ่มอะไรบ้าง
- คนชาวแอฟริกันนับถือศาสนาอะไร
- การศึกษาของชาวแอฟริกัน เป็นอย่างไร

4. ให้นักเรียนบันทึกคำตอบลงในสมุด แล้วครูคัดเลือกตัวแทนนักเรียนจำนวน 4 คน ออกมาเสนอผลงานการสืบค้นข้อมูลของตนเองนำเสนอหน้าชั้นเรียน

5. นักเรียนทำใบงานเรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา สรุปความรู้ เป็นแผนภาพบนกระดาน ดังภาพ

7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกามีทั้งสังคมแบบดั้งเดิม และแบบตะวันตก มีภาษาพูดตามลักษณะของชนเผ่า มีความเชื่อทางศาสนาตามบรรพบุรุษ การศึกษาโดยทั่วไปมีอัตราการรู้หนังสือของประชากรอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
3. ใบงาน เรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน

สังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วิธีการดำรงชีวิตของกลุ่มชนเผ่ามีลักษณะอย่างไร

.....

.....

2. ทำไมสังคมของชาวแอฟริกันจึงมีความหลากหลายและแตกต่างกัน

.....

.....

3. กลุ่มวัฒนธรรมชนเผ่าแต่ละกลุ่มมีเอกลักษณ์ประจำเผ่าที่เด่นในเรื่องใด

.....

.....

4. ประชากรกลุ่มวัฒนธรรมอาหรับจะอยู่บริเวณใดของทวีปแอฟริกา และมีเอกลักษณ์ของกลุ่มในเรื่องใด

.....

.....

5. วัฒนธรรมตะวันตกมีผลต่อวิถีความเป็นอยู่ของชาวแอฟริกันในเรื่องใด

.....

.....

6. ทำไมบริเวณทวีปแอฟริกาตอนเหนือ และริมทะเลเมดิเตอร์เรเนียน จึงมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมมากกว่าบริเวณอื่น

.....

.....

7. ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทวีปแอฟริกาได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

เจดย์ใบงาน

สังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วิธีการดำรงชีวิตของกลุ่มชนเผ่ามีลักษณะอย่างไร

.....มีการดำรงชีวิตแบบเร่ร่อน มีการล่าสัตว์ เก็บของป่า เพาะปลูกพืชอาหาร เลี้ยงสัตว์

2. ทำไมสังคมของชาวแอฟริกันจึงมีความหลากหลายและแตกต่างกัน

.....เพราะลักษณะภูมิประเทศในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน มีเชื้อชาติแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ และมีวัฒนธรรมแตกต่างกัน

3. กลุ่มวัฒนธรรมชนเผ่าแต่ละกลุ่มมีเอกลักษณ์ประจำเผ่าที่เด่นในเรื่องใด

.....การใช้ภาษา ลัทธิความเชื่อ การดำรงชีวิต

4. ประชากรกลุ่มวัฒนธรรมอาหรับจะอยู่บริเวณใดของทวีปแอฟริกา และมีเอกลักษณ์ของกลุ่มในเรื่องใด

.....ตอนเหนือของทวีปแอฟริกา มีเอกลักษณ์เฉพาะของกลุ่ม คือ มีการนับถือศาสนาอิสลาม มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแบบชาวอาหรับ

5. วัฒนธรรมตะวันตกมีผลต่อวิถีความเป็นอยู่ของชาวแอฟริกันในเรื่องใด

.....การนับถือศาสนาคริสต์ การปกครองระบอบประชาธิปไตย การใช้ภาษาราชการตามประเทศทางตะวันตก เช่น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส โปรตุเกส เป็นต้น

6. ทำไมบริเวณทวีปแอฟริกาตอนเหนือ และริมทะเลเมดิเตอร์เรเนียน จึงมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมมากกว่าบริเวณอื่น

.....เพราะเส้นทางการคมนาคมสะดวก อยู่ใกล้ทวีปยุโรป มีการติดต่อกับชาวยุโรปมากกว่าประชากรในบริเวณอื่น จึงสืบทอดวัฒนธรรมจากชาวยุโรปมาหลายอย่าง

7. ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทวีปแอฟริกาได้แก่อะไรบ้าง

.....ปัญหาความยากจน ปัญหาการทุพภิกขภัยที่เกี่ยวข้องมาถึงปัญหาสุขภาพของประชากร ปัญหาความแห้งแล้งปัญหาการขาดแคลนอาหาร ปัญหาโรคเอดส์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (1)
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาที่มีต่อตนเองได้ (A)

4. สาระสำคัญ

แหล่งน้ำจืดที่สำคัญของทวีปนี้ คือทะเลสาบในเขตแนวเขาหินทรุดภาคตะวันออก ทะเลสาบที่สำคัญคือทะเลสาบวิกตอเรีย ป่าไม้ในทวีปแอฟริกา บริเวณลุ่มแม่น้ำคองโกเป็นป่าดงดิบ มีไม้เนื้อแข็ง

แร่ธาตุ ทวีปแอฟริกา มีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์มากที่สุดในโลก เช่น เพชร ทองคำ ถ่านหิน น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ เหล็ก และทองแดง เป็นต้น อาชีพของประชากรในทวีปแอฟริกา

5. สารการเรียนรู้

กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน
2. มีจิตสาธารณะ

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (30 นาที)

1. ครูนำเสนอภาพรวมด้านเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power point นำเสนอกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ดังนี้

- การเพาะปลูก
- การเลี้ยงสัตว์
- การประมง
- การทำป่าไม้
- การทำเหมืองแร่
- อุตสาหกรรม
- พาณิชยกรรม
- การคมนาคมขนส่ง

2. ครูนำเสนอแผนที่ทางกายภาพของทวีปแอฟริกาประกอบการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจ

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม(20 นาที)

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน (กลุ่มเดิม) จับสลากหัวข้อ ดังนี้

- การเพาะปลูก
- การเลี้ยงสัตว์
- การประมง

- การทำป่าไม้
- การทำเหมืองแร่
- อุตสาหกรรม
- พาณิชยกรรม
- การคมนาคมขนส่ง

4. นักเรียนศึกษาลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจแต่ละด้านจากแผนที่และหนังสือเรียน แล้วเขียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาเป็นแผนผังความคิด

5. นักเรียนทุกกลุ่มเตรียมนำเสนอในคาบถัดไป

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย
มีจิตสาธารณะ	นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือสมาชิกในการทำงาน	นักเรียนไม่รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือสมาชิกในการทำงาน

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 27

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (2)
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาที่มีต่อตนเองได้ (A)

4. สาระสำคัญ

แหล่งน้ำจืดที่สำคัญของทวีปนี้ คือทะเลสาบในเขตแนวเขาหินทรุดภาคตะวันออก ทะเลสาบที่สำคัญคือทะเลสาบวิกตอเรีย ป่าไม้ในทวีปแอฟริกา บริเวณลุ่มแม่น้ำคองโกเป็นป่าดงดิบ มีไม้เนื้อแข็ง

แร่ธาตุ ทวีปแอฟริกา มีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์มากที่สุดในโลก เช่น เพชร ทองคำ ถ่านหิน น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ เหล็ก และทองแดง เป็นต้น อาชีพของประชากรในทวีปแอฟริกา

5. สารการเรียนรู้

กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม (30 นาที)

1. นักเรียนเตรียมงานนำเสนอเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน (กลุ่มเดิม) ตามหัวข้อ ดังนี้

- การเพาะปลูก
- การเลี้ยงสัตว์
- การประมง
- การทำป่าไม้
- การทำเหมืองแร่
- อุตสาหกรรม
- พาณิชยกรรม
- การคมนาคมขนส่ง

2. นักเรียนศึกษาลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจแต่ละด้านจากแผนที่และหนังสือเรียน แล้วเขียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาเป็นแผนผังความคิด

3. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอ ครูอธิบายเพิ่มเติม

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย (10 นาที)

5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (5 นาที)

6. นักเรียนสลับกันตรวจแบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป และครูอธิบายเพิ่มเติม

7. นักเรียนแจ้งคะแนนรายบุคคลกับครู เก็บเป็นคะแนนรายบุคคล และครูนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นการรับรองผลงานของกลุ่ม (5 นาที)

8. ครูสรุปผลการทดสอบย่อย แจ้งคะแนนสูงสุดของกลุ่มเพื่อชมเชย

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
3. แบบทดสอบย่อยเรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

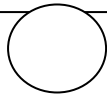
วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบย่อย	แบบทดสอบย่อย เรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

ใบงาน

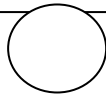
เรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / ข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย X ข้อความที่ไม่ถูกต้อง

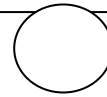
1. ทองคำและเพชรเป็น
ทรัพยากรที่มีมากในทวีป
แอฟริกา

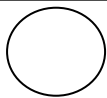
2. พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ
ของทวีปแอฟริกาคือข้าว
และฝ้าย

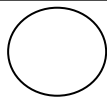
3. ป่าไม้ส่วนใหญ่ในทวีป
แอฟริกาเป็นป่าดิบชื้น

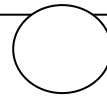
4. การเลี้ยงสัตว์ของชาว
พื้นเมืองส่วนใหญ่เป็นการ
เลี้ยงแบบเร่ร่อน

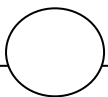
5. การคมนาคมทางบก
ของทวีปแอฟริกามีการ
เชื่อมโยงถึงกันอย่าง
กว้างขวางทั่วทั้งทวีป

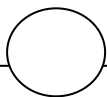
6. แหล่งอารยธรรมเก่าแก่
ของทวีปแอฟริกาอยู่ใน
บริเวณลุ่มน้ำไนล์

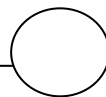
7. ชาวพื้นเมืองของทวีป
แอฟริกาส่วนใหญ่เป็น
ชาติพันธุ์คอเคซอยด์

8. โกโก้เป็นผลผลิตทาง
การเกษตรที่สำคัญของ
ประเทศกานา

9. ชาวอเมริกันเป็นผู้นำ
วัฒนธรรมตะวันตกเข้าไป
เผยแพร่ในทวีปแอฟริกา

10. บริเวณทุ่งหญ้าสะวัน
นาจะมีประชากรอาศัยอยู่
หนาแน่นที่สุด เนื่องจาก
เป็นพื้นที่ที่มีความ

เฉลยใบงาน

เรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / ข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย X ข้อความที่ไม่ถูกต้อง

1. ทองคำและเพชรเป็น
ทรัพยากรที่มีมากในทวีป
แอฟริกา

/

2. พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ
ของทวีปแอฟริาคือข้าว
และฝ้าย

X

3. ป่าไม้ส่วนใหญ่ในทวีป
แอฟริกาเป็นป่าดิบชื้น

/

4. การเลี้ยงสัตว์ของชาว
พื้นเมืองส่วนใหญ่เป็นการ
เลี้ยงแบบเร่ร่อน

/

5. การคมนาคมทางบก
ของทวีปแอฟริกามีการ
เชื่อมโยงถึงกันอย่าง
กว้างขวางทั่วทั้งทวีป

X

6. แหล่งอารยธรรมเก่าแก่
ของทวีปแอฟริกาอยู่ใน
บริเวณลุ่มน้ำไนล์

/

7. ชาวพื้นเมืองของทวีป
แอฟริกาส่วนใหญ่เป็น
ชาติพันธุ์คอเคซอยด์

X

8. โกโก้เป็นผลผลิตทาง
การเกษตรที่สำคัญของ
ประเทศกานา

/

9. ชาวอเมริกันเป็นผู้นำ
วัฒนธรรมตะวันตกเข้าไป
เผยแพร่ในทวีปแอฟริกา

X

10. บริเวณทุ่งหญ้าสะวัน
นาจะมีประชากรอาศัยอยู่
หนาแน่นที่สุด เนื่องจาก
เป็นพื้นที่ที่มีความ

X

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ปรับปรุง (1)
เนื้อหาถูกต้อง	มีการจับประเด็นสำคัญ ขยายความรู้ ยกตัวอย่าง สรุป ความคิดรวบยอด ถูกต้องตามหลัก วิชาการ	มีการจับประเด็นสำคัญ ได้ แต่ขยายความรู้ ยกตัวอย่าง สรุป ความคิดรวบยอดไม่ได้ เนื้อหาผิดบ้าง	จับประเด็นสำคัญได้ น้อย เนื้อหาที่นำเสนอ ไม่ถูกต้อง
การเขียนสื่อความ	เขียนสื่อความได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เข้าใจง่าย	เขียนสื่อความได้น้อย แต่ตรงประเด็น	เขียนสื่อความไม่ตรง ประเด็น
มีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนด มีรูปแบบ น่าสนใจ	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนด แต่รูปแบบไม่ ดึงดูดความสนใจ	ผลงานสัมพันธ์กับหัวข้อ ที่กำหนดน้อยมาก
ประโยชน์ของการนำ ข้อมูลไปใช้	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้อย่าง เหมาะสม	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้บ้าง	สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันได้น้อย มาก

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลงานกลุ่ม กำหนดไว้ดังนี้

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10 – 12	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7 – 9	หมายถึง	ดี
คะแนน	1 – 6	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 28

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัด

ส 5.2 ม.2/3 สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและ
แอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีป
แอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษา วิเคราะห์และจำแนกปัญหาวิกฤตการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษาวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของ
ทวีปต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (A)

4. สาระสำคัญ

วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาประกอบด้วยปัญหาทรัพยากรดิน น้ำ แร่
ป่าไม้ และสัตว์ป่า ซึ่งกำลังเสื่อมสภาพและลดน้อยลง และวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ทวีปแอฟริกา

กำลังประสบคือวิกฤตการณ์ภาวะโลกร้อนเช่นเดียวกับทุกพื้นที่ของโลก ทำให้ทวีปแอฟริกากำลังประสบปัญหาภาวะการขาดแคลนอาหาร

5. สารการเรียนรู้

- ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา
- ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะการศึกษา วิเคราะห์และจำแนกปัญหาวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้

3. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กิจกรรมการเรียนรู้วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูเขียนแถบประโยคคำถามเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นก่อนนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

- ทวีปต่าง ๆ ทั่วโลกล้วนเผชิญวิกฤตด้านทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ และสัตว์ป่าเหมือน ๆ กัน เป็นเพราะสาเหตุใด

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

2. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

3. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา โดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนวิเคราะห์สืบค้นข้อมูล สรุปและบันทึกความรู้นำเสนอ ในประเด็นดังต่อไปนี้

- ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกาส่งผลต่อวิกฤตด้านทรัพยากรดินอย่างไร
- สาเหตุใดที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดวิกฤตทางด้านปัญหาทรัพยากรน้ำในทวีปแอฟริกา
- ทรัพยากรแร่ของทวีปแอฟริกากำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์อย่างไร
- ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ของทวีปแอฟริกากำลังประสบกับวิกฤตทางด้านใด
- ทรัพยากรสัตว์ป่าทวีปแอฟริกากำลังเผชิญกับวิกฤตทางด้านใดบ้าง

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

4. ครูให้นักเรียนอธิบายสาเหตุของวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม ในประเด็นดังนี้

- ปัญหาภาวะโลกร้อน
- ปัญหาภัยแล้ง
- ปัญหาการขยายตัวของพื้นที่ทะเลทราย

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

5. นักเรียนแต่ละคนทำใบงาน เรื่องวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
3. ใบงาน เรื่องวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่องวิกฤตการณ์ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
-----------	-----------	-------------

ใบงาน

เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายสาเหตุการเกิดปัญหาภาวะโลกร้อน

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงอธิบายสาเหตุการเกิดปัญหามลพิษ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. จงอธิบายสาเหตุการเกิดปัญหาการขยายตัวของพื้นที่ทะเลทราย

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงาน

เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายสาเหตุการเกิดปัญหาภาวะโลกร

สาเหตุมาจากการปล่อยแก๊สเรือนกระจกจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ
อุตสาหกรรม

2. จงอธิบายสาเหตุการเกิดปัญหาน้ำแล้ง

1. เป็นทวีปที่มีพื้นที่ทะเลทรายกว้างขวางที่สุดของโลกจึงทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่มีอุณหภูมิสูงส่งผล
ให้มีอัตราการระเหยของน้ำสูง และพื้นที่ส่วนใหญ่มีปริมาณฝนตกเฉลี่ยรายปีน้อย ทำให้มีน้ำไม่เพียงพอ
ต่อการเพาะปลูก การอุปโภคและการบริโภค

2. ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงทำให้มีการระเหยน้ำออกมากกว่าการกักเก็บน้ำ

3. การกระจายของแม่น้ำสายใหญ่ไม่ครอบคลุมทั่วทั้งทวีป ส่วนใหญ่จะพบมากทางตอนใต้ของทวีปแต่ก็
เป็นแม่น้ำสายสั้นๆ

3. จงอธิบายสาเหตุการเกิดปัญหาการขยายตัวของพื้นที่ทะเลทราย

สาเหตุเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศและพื้นที่ป่าไม้ลดลง ส่งผลให้เกิดการขยายตัว
ของพื้นที่ทะเลทรายเข้ามาในพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน ทำให้เกิดความแห้งแล้งในพื้นที่ ส่งผลกระทบ
ต่อทรัพยากรธรรมชาติคุณภาพชีวิตของมนุษย์และสัตว์ที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นโดยตรง

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ลักษณะทางกายภาพของทวีปแอฟริกา เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกา เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัด

ส 5.2 ม.2/2 ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและ
แอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน
ทวีปแอฟริกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษา จำแนกแนวปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน
การดำเนินชีวิตประจำวัน (A)

4. สาระสำคัญ

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของพลเมืองของโลกทุกคน ทุกประเทศ และทุกทวีปจะต้องร่วมมือกันฟื้นฟูเพื่อป้องกันวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น

5. สาระการเรียนรู้

- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- องค์การสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโลก

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาและนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะศึกษา จำแนกแนวปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการกลุ่ม

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูถามนักเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจ

- นักเรียนรู้จัก UNEP หรือไม่
- UNEP คืออะไร เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไร
(แนวคำตอบ : UNEP ย่อมาจาก United Nations Environment Programme คือ

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆของสหประชาชาติ องค์การนานาชาติ และประเทศในทวีปแอฟริกาเพื่อผลักดันให้การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมมีความคืบหน้า)

2. ครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (30 นาที)

3. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา ตามประเด็นดังนี้

- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดำเนินการแก้ปัญหา ดังนี้
 1. สร้างเอกภาพในการแก้ปัญหา
 2. ปฏิรูประบบกฎหมายและการบังคับใช้
 3. ให้การศึกษาและความรู้แก่ประชาชน
 4. ความร่วมมือกับองค์การนานาชาติ

- องค์การสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโลก

1. พิธีสารเกียวโต
2. อนุสัญญาเวียนนาและพิธีสารมอนทรีออล
3. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
4. อนุสัญญาไซเตส
5. อนุสัญญาแรมซาร์

4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ศึกษา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา แล้วทำใบงานกลุ่ม เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

5. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

☐ แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของพลเมืองของโลกทุกคน ทุกประเทศ และทุกทวีปจะต้องร่วมมือกันฟื้นฟูเพื่อป้องกันวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
3. ใบงาน เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ทวีปแอฟริกา	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

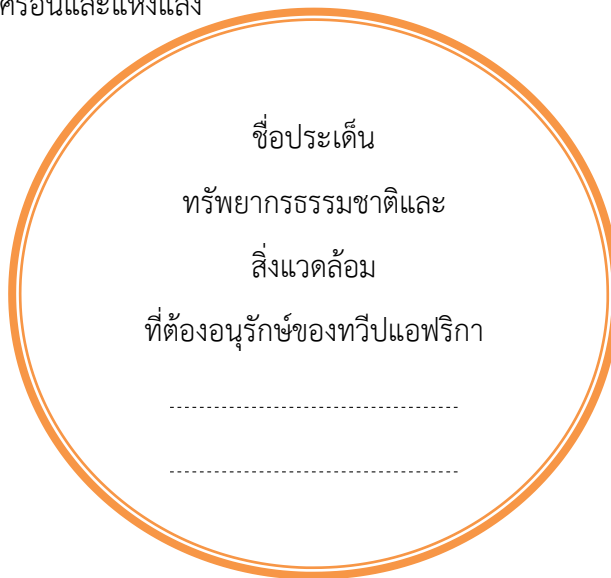
ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
-----------	-----------	-------------

ใบงาน

เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม 1 ประเด็น จากที่กำหนด แล้วหาแนวทางแก้ไข
สรุปความรู้ลงในแผนผัง

1. ภาวะโลกร้อน
2. ภูมิประเทศที่มีทะเลทรายกว้างขวาง
3. อากาศร้อนและแห้งแล้ง

แนวทางการอนุรักษ์/การปฏิบัติ.....

.....

.....

.....

.....

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง มี
- 0 หมายถึง ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

- 1-2 หมายถึง ผ่าน
- 0 หมายถึง ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 30

รายวิชาสังคมศึกษา 4 รหัสวิชา ส22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
เรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาต่อประเทศไทย เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชณี จันทรา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัด

ส 5.2 ม.2/4 วิเคราะห์เหตุและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงของ
สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและแอฟริกา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีป
แอฟริกาต่อประเทศไทยได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษา จำแนกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีป
แอฟริกาต่อประเทศไทยได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนสนใจศึกษาเรียนรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
จากทวีปอื่นที่ส่งผลถึงประเทศไทย เพื่อนำมาปรับใช้ในวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน (A)

4. สาระสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมจากภาวะโลกร้อนในทวีปแอฟริกาส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง
เกิดการขาดแคลนอาหารส่งผลทำให้นานาชาติและประเทศไทยต้องให้ความช่วยเหลือ

5. สารการเรียนรู้

- ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาต่อประเทศไทย

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาและนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาต่อประเทศไทยได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนมีทักษะศึกษา จำแนกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาต่อประเทศไทยได้

3. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาต่อประเทศไทย

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูเขียนแถบประโยคคำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน
 - การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา ส่งผลต่อประเทศไทยอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

2. ครูนำเสนอโปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint ประกอบการอธิบายเรื่องการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา ส่งผลต่อประเทศไทย ตามประเด็นดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ย่อมส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก รวมทั้งประเทศไทย ดังจะเห็นได้ว่าปัจจุบันสภาพอากาศของไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้ปัญหาภัยแล้งขยายตัวรุนแรงมากยิ่งขึ้น
2. การส่งสินค้าออกของไทย แอฟริกามีกำลังซื้อสินค้าลดลง ส่งผลต่อการส่งสินค้าออกของไทย
3. การเกิดโรคติดต่อ โดยเฉพาะยุงก้นปล่อง ซึ่งเป็นพาหะของมาลาเรีย และปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า
3. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้
 - การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมจากภาวะโลกร้อนในทวีปแอฟริกาส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง เกิดการขาดแคลนอาหารส่งผลทำให้นานาชาติและประเทศไทยต้องให้ความช่วยเหลือ

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา
3. แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	มีพฤติกรรมตามรายการที่สังเกต (1) ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 30 ข้อ

30 คะแนน

เวลา 30 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- แม่น้ำสายใดของทวีปแอฟริกาไหลลงสู่มหาสมุทรแอตแลนติก
 - แม่น้ำแซมบีสี
 - แม่น้ำไนเจอร์
 - แม่น้ำคองโก
 - แม่น้ำไนล์
- ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับการเพาะปลูกของทวีปแอฟริกา
 - ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในการเพาะปลูก
 - มีพืชเศรษฐกิจที่แตกต่างกันหลายชนิด
 - เพาะปลูกแบบไร่ขนาดใหญ่เป็นหลัก
 - ผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภค
- บริเวณใดที่มีประชากรอาศัยอยู่เบาบางมากที่สุด
 - ที่ราบสูงประเทศเคนยา
 - ทะเลทรายสะฮารา
 - ลุ่มแม่น้ำไนเจอร์
 - ลุ่มแม่น้ำไนล์
- ลิตาเดินทางไปซาฟารีในประเทศเคนยา เธอน่าจะได้พบกับสัตว์ใดต่อไปนี้มากที่สุด
 - หมีโคลา นกเพนกวิน
 - แพนดา ลิงชิมแปนซี
 - จิงโจ้ หมีโคอะลา
 - ม้าลาย สิงโต
- ซาฟารีเกี่ยวข้องกับสิ่งใดมากที่สุดของทวีปแอฟริกา
 - เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งชาติ
 - ทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่
 - ปศุสัตว์ขนาดใหญ่
 - สวนสัตว์ปิด
- ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศอียิปต์ ลิเบีย แอลจีเรีย โมร็อกโก นับถือศาสนาใดมากที่สุด
 - พระพุทธศาสนา
 - พราหมณ์ - ฮินดู
 - อิสลาม
 - คริสต์
- เพราะเหตุใด ทวีปแอฟริกาจึงได้รับการขนานนามว่า “กาฬทวีป”
 - เป็นทวีปที่มีความลึกลับ พื้นที่หลายแห่งไม่ได้รับการสำรวจ
 - มีการระบาดของกาฬโรคขึ้นในทวีปนี้เป็นแห่งแรก
 - มีมนุษย์อาศัยอยู่ก่อนทวีปอื่นๆ
 - ชนพื้นเมืองดั้งเดิมมีผิวสีดำ
- ถ้านักเรียนเดินทางท่องเที่ยวทางตอนเหนือของทวีปแอฟริกา จะพบกับลักษณะภูมิอากาศแบบใด
 - ภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันออก
 - เมดิเตอร์เรเนียน
 - ทุ่งหญ้าสะวันนา
 - ร้อนชื้น
- เพราะเหตุใด การพาณิชย์กรรมของทวีปแอฟริกาจึงมีมูลค่าต่ำ
 - ถูกกีดกันทางการค้า
 - ขาดแคลนเงินทุน
 - ประชากรยากจน
 - สินค้ามีน้อยชนิด

10. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับทวีปแอฟริกา
- ก. มีขนาดเท่ากับทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียรวมกัน
 - ข. มีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 5 ของพื้นดินทั้งหมดของโลก
 - ค. มีเนื้อที่กว้างใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก
 - ง. มีเนื้อที่ใกล้เคียงกับทวีปอเมริกาใต้
11. แหล่งกำเนิดของแม่น้ำไนล์ คือบริเวณใด
- ก. เทือกเขาและที่สูงทางตอนใต้ของแม่น้ำ
 - ข. ทะเลทรายทางตะวันออกของแม่น้ำ
 - ค. ป่าดิบชื้นทางตอนใต้ของแม่น้ำ
 - ง. ทะเลทางเหนือของแม่น้ำ
12. การเพาะปลูกที่พบมากในทวีปแอฟริกา มีลักษณะแบบใด
- ก. การทำแปลงเพาะปลูกขนาดใหญ่
 - ข. การทำเกษตรแบบผสมผสาน
 - ค. การเพาะปลูกแบบขั้นบันได
 - ง. การทำไร่เลื่อนลอย
13. ลักษณะภูมิประเทศที่พบมากในทวีปแอฟริกา คือข้อใด
- ก. ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ข. เทือกเขาสูง
 - ค. คาบสมุทร ง. ที่ราบสูง
14. ชนเผ่าบุชแมนอาศัยอยู่ในบริเวณใด
- ก. ตอนใต้ของทะเลทรายสะฮารา
 - ข. ป่าดิบลุ่มแม่น้ำคองโก
 - ค. ทะเลทรายคาลาฮารี
 - ง. ลุ่มแม่น้ำไนล์

15. “ชนเผ่าอาศัยอยู่เพิงหลังเล็กๆ ทำจากใบตอง อาศัยอยู่ใจกลางป่าดิบ รุปร่างเตี้ยแคระ ดำรงชีพด้วยการนำพืชผักผลไม้จากป่ามาประทังชีวิต” เป็นลักษณะเด่นของชนพื้นเมืองเผ่าใด
- ก. เบอร์เบอร์ ข. บุชแมน
 - ค. มาไซ ง. ปิกมี
16. พืชเศรษฐกิจใด ที่ทวีปแอฟริกามีการส่งออกมากที่สุด
- ก. อินทผาลัม ข. โกโก้
 - ค. ข้าว ง. ชา
17. เมืองใด ได้ชื่อว่าเป็น “เมืองแห่งทองคำ”
- ก. เมืองโจฮันเนสเบิร์ก ประเทศแอฟริกาใต้
 - ข. เมืองยาฮุนเด ประเทศแคเมอรูน
 - ค. เมืองลากอส ประเทศไนจีเรีย
 - ง. กรุงไคโร ประเทศอียิปต์
18. “นักรบผ้าแดง” เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชนพื้นเมือง เผ่าใด
- ก. เบอร์เบอร์ ข. บุชแมน
 - ค. มาไซ ง. ปิกมี
19. การเลี้ยงอูฐในทวีปแอฟริกา มีวัตถุประสงค์ใดมากที่สุด
- ก. เพื่อการส่งออก ข. ผลิตผ้าขนสัตว์
 - ค. เป็นพาหนะ ง. เป็นอาหาร
20. แหล่งอารยธรรมสำคัญของโลกในทวีปแอฟริกา ตั้งอยู่บริเวณใด
- ก. ป่าดิบชื้นลุ่มแม่น้ำคองโก ข. ชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียน
 - ค. ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์ ง. ทะเลทรายสะฮารา

21. การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา
เรื่องใด ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย
ก. การเกิดน้ำท่วมฉับพลัน ข. การเกิดภาวะโลกร้อน
ค. การเกิดภัยแล้ง ง. การเกิดไฟฟ้า
22. มาตรการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา ยกเว้นข้อใด
ก. กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาหารือกับประเทศอื่นๆ
ข. ส่งเสริมการผลิตไม้เป็นสินค้าส่งออก
ค. ให้การศึกษาและความรู้แก่ประชาชน
ง. ปฏิรูปกฎหมายและการบังคับใช้
23. เพราะเหตุใด ทวีปแอฟริกาจึงทำการเพาะปลูก
ได้ผลผลิตน้อยไม่พอบริโภคภายในประเทศ
ก. ประสบภัยแล้ง
ข. มีพื้นที่เพาะปลูกน้อย
ค. เกิดภาวะน้ำท่วมขังตลอดทั้งปี
ง. ประชากรไม่มีความรู้ทางการเกษตร
24. โรคติดต่อใดที่มีพาหนะนำโรคมาจากทวีปแอฟริกา
ก. โรคอหิวาตกโรค ข. โรคชิคุนกุนยา
ค. ไข้มาลาเรีย ง. ไข้หวัด
25. UNEP มีหน้าที่สำคัญอย่างไร
ก. ประสานงานกับองค์กรนานาชาติเพื่อผลักดัน
การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
ข. ให้ความคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน
ค. มุ่งเน้นให้ความคุ้มครองสัตว์ป่า
ง. ส่งเสริมทางด้านการศึกษา

26. สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ประชากรหลายประเทศ
ในทวีปแอฟริกาต้องละทิ้งถิ่นที่อยู่เดิม คืออะไร
ก. ภัยธรรมชาติจากชนเผ่า ข. ภัยพิบัติธรรมชาติ
ค. หนี้ภัยสงคราม ง. หนี้ภัยแล้ง
27. อุปสรรคสำคัญของการพัฒนาด้านคมนาคม
ขนส่งของทวีปแอฟริกา คืออะไร
ก. ภูมิประเทศ งบประมาณ ข. ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ
ค. งบประมาณ ประชากร ง. ประชากร เทคโนโลยี
28. ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ข้อใดในทวีป
แอฟริกาที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ
เกษตรกรรมของประชากรมากที่สุด และ
ไม่สามารถควบคุมได้
ก. พื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพถูกบุกรุก
ข. การขยายตัวของพื้นที่ทะเลทราย
ค. สภาพอากาศที่แปรปรวน
ง. พื้นที่สีเขียวถูกทำลาย
29. บริเวณใด เป็นย่านชุมชนของชาวจีน
ก. คาร์ทุม โอเมเดอร์มัน ข. เคปทาวน์ พริทอเรีย
ค. โกตดิวัวร์ อาบิดัน ง. ยาฮุนเค ดูอาลา
30. บริเวณใดต่อไปนี้ ที่ยังคงความหลากหลาย
ทางชีวภาพ สูงมากแห่งหนึ่งของโลก
ก. ทะเลสาบวิกตอเรีย-เคนยา
ข. ลุ่มแม่น้ำไนเจอร์-ไนเจอร์
ค. ป่าฝนเขตร้อน-คองโก
ง. ลุ่มแม่น้ำไนล์-อียิปต์

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกา

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	16	ข
2	ง	17	ก
3	ข	18	ค
4	ง	19	ค
5	ก	20	ค
6	ค	21	ข
7	ก	22	ง
8	ข	23	ง
9	ง	24	ค
10	ข	25	ก
11	ก	26	ง
12	ง	27	ก
13	ง	28	ข
14	ค	29	ข
15	ง	30	ค

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการสังเกต	เกณฑ์การสังเกต	
	มี	ไม่มี
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ตลอดคาบ	นักเรียนไม่ตั้งใจ และ ไม่สนใจในการเรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนไม่มีความตั้งใจ ทำงานไม่เสร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดไว้ดังนี้

1	หมายถึง	มี
0	หมายถึง	ไม่มี

เกณฑ์การประเมิน

1-2	หมายถึง	ผ่าน
0	หมายถึง	ไม่ผ่าน